

Գ Ա Վ Ա Ռ Ի Պ Ե Տ Ա Կ Ա Ն Հ Ա Մ Ա Լ Ս Ա Ր Ա Ն

**«ԱՆԳԼԵՐԵՆ ԼԵՂՈՒ ԵՎ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ**

ԱՌԿԱ ԲԱԺՆԻ

ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ

(մասնագիր և առարկայական նկարագրեր)

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ	3
Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագրի նպատակը.....	5
Մասնագիտական կրթական ծրագրի նկարագիրը	6
ՄԱՍ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ	16
ՄԱՍ II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	37
1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ	37
1.1. Պարտադիր դասընթացներ	37
1.2. Կամընտրական դասընթացներ	50
2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ	54
2.1. Պարտադիր դասընթացներ	54
2.2. Կամընտրական դասընթացներ	57
3. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ	60
3.1. Պարտադիր դասընթացներ	60
3.2. Կամընտրական դասընթացներ	112
4. Կրթական այլ մոդուլներ	116
5. Դասընթացների քարտեզագրում	122

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Սիրելի՛ ուսանողներ,

բարձրագույն կրթություն ստանալու իրավունքը ձեր կարևոր սահմանադրական իրավունքն է, որի արդյունավետ իրականացումը վճռորոշ նշանակություն ունի յուրաքանչյուրիդ համար:

Ձեր կյանքում անգնահատելի դերակատարություն ունի համալսարանը, որտեղ դուք ձեռք եք բերում անհրաժեշտ գիտելիքներ և կարողություններ, բացահայտում ձեր ներուժը, զինվում արժեքային ճիշտ կողմնորոշումներով, կայանում որպես մասնագետ: Ուստի, դուք պետք է գիտակցաբար ստանձնեք ձեր ուսման պատասխանատվությունը և անվարան քայլեր տեսական ու գործնական խորը գիտելիքներ, օգտակար սոցիալական փորձ, հմտություններ կուտակելու ճանապարհով:

Գավառի պետական համալսարանում գործում է երկաստիճան կրթական համակարգ՝ բակալավրիատ և մագիստրատուրա: Ուսումնական գործընթացը թե՛ բակալավրիատում, թե՛ մագիստրատուրայում կազմակերպվում է կրեդիտային չափումներով, կիրառվում են ուսանողների գիտելիքների ընթացիկ, միջանկյալ և ամփոփիչ ստուգման ու բազմագործոն գնահատման կառուցակարգեր:

2007 թվականից Գավառի պետական համալսարանում ներդրված կրեդիտների կուտակման և փոխանցման եվրոպական (ECTS) համակարգի համաձայն՝ «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության գծով որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակի՝ 240 կրեդիտ կրեդիտի կուտակման արդյունքում:

Մասնագիտական ուսուցումը կազմակերպվում է որակավորումների ազգային և ոլորտային շրջանակների, մանկավարժության զարգացման արդի միտումների, առաջավոր մոտեցումների և Գավառի պետական համալսարանում իրականացվող՝ «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրի պահանջներին համապատասխան: Ուսումնառության տարիներին ուսանողների աշխարհայացքի ընդլայնումն ու ընդհանուր պատրաստվածությունն ապահովվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական, մաթեմատիկական և բնագիտական, ինչպես նաև մասնագիտական դասընթացների շնորհիվ:

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրի շրջանակներում ուսանողները ձեռք են բերում հիմնարար մասնագիտական գիտելիքներ, ընդհանուր լեզվաբանական և գրականագիտական հասկացությունների, այդ ոլորտների զարգացման ընթացքի և ուղղությունների վերաբերյալ անհրաժեշտ իմացություն, մանկավարժական և հոգեբանական ոլորտներին վերաբերող

գիտելիքներ, միաժամանակ խորացնում մայրենիի և օտար լեզուների (գերմաներեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն) իմացությունը, տիրապետում են համակարգչային տեխնիկային, ճիշտ հաղորդակցման հմտություններին:

Ուսուցումը կազմակերպվում է ժամանակակից կրթական տեխնոլոգիաներով ու մեթոդներով, կարևորվում են կրթության ելքային արդյունքների ձեռքբերումը, այդ նպատակով սովորողների ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքների իրականացումը, գործնական, սեմինար պարապմունքների ընթացքում ցուցաբերած ակտիվությունը: Լուրջ ուշադրություն է դարձվում ուսանողների պրակտիկաների կազմակերպմանը, ավարտական աշխատանքների պաշտպանությանը:

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ բակալավրը բուհն ավարտելուց հետո կարող է աշխատել հանրակրթական դպրոցում, մանկավարժական գիտակրթական կենտրոններում, զանգվածային լրատվության միջոցներում, թարգմանչական ոլորտում, իր մասնագիտության պահանջարկն ունեցող այլ հաստատություններում, ինչպես նաև ուսումը շարունակել հաջորդ կրթական աստիճանում:

Գավառի պետական համալսարանում ստեղծված են բոլոր անհրաժեշտ պայմանները՝ մրցունակ մասնագետներ պատրաստելու համար: Ուստի, սիրելի՛ ուսանողներ, եղե՛ք նպատակասլաց ու աշխատասեր և միշտ հիշե՛ք, որ հաջողության երաշխիքը որակյալ կրթությունն է:

ԳՊՀ ռեկտոր՝

Ռուզաննա Հակոբյան

Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագրի նպատակը

Մասնագիտական կրթական ծրագրի մասնագիրը ներառում է դասընթացների նկարագիր, որը նախատեսված է «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ բակալավրի կրթական ծրագրի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես մասնագիտության ուսումնական ծրագրի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ: Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված կրթական ելքային արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ամփոփիչ ատեստավորման ձևը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,
- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի, դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված կրթական ելքային արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

«Անգլերեն լեզու և գրականություն»

Մասնագիտական կրթական ծրագրի /այսուհետ Ծրագիր/ նկարագիրը

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Անգլերեն լեզու և գրականություն /011401.21.6
2. Բուհը	Գավառի պետական համալսարան
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	
4. Շնորհվող որակավորումը	մանկավարժության բակալավր
5. Կրթական աստիճանը	Բակալավր
6. Ուսումնառության լեզուն	Անգլերեն, հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա
8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները	<p>Ծրագրի դիմորդը պետք է ունենա.</p> <ul style="list-style-type: none"> միջնակարգ, միջին մասնագիտական, նախնական մասնագիտական կրթություն, ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով «Անգլերեն» /գրավոր/, «Հայոց լեզու և գրականություն»/ գրավոր/ առարկաներից քննությունների արդյունքների հիման վրա:
9. Ավարտելու պահանջները.	<p>Ծրագրի շրջանավարտը պետք է ունենա.</p> <ul style="list-style-type: none"> 240 կրեդիտ, ինչպես նաև հաջողությամբ պաշտպանի ավարտական աշխատանքը:
10. Ծրագրի նպատակները և խնդիրները	<p>Ծրագրի նպատակն է.</p> <ul style="list-style-type: none"> պատրաստել օտար լեզվի և գրականության դասավանդման ոլորտում համակարգված և խորքային մասնագիտական գիտելիքներ ունեցող, լեզվի զարգացման օրինաչափություններին, պատմական ուղղություններին և արդի հիմնախնդիրներին տիրապետող, ինչպես նաև վերլուծական և համադրական բարձր ունակություններով օժտված մասնագետների, Ծրագիրը հնարավորություն է տալիս յուրացնել անգլերեն, գերմաներեն, ֆրանսերեն լեզուները և դրանց սոցիոմշակութային համատեքստը : պատրաստել մանկավարժության, հոգեբանության, աշակերտակենտրոն ուսուցման հիմնական սկզբունքներին և տեխնոլոգիաներին տիրապետող օտար լեզվի և գրականության ուսուցիչներ, ձևավորել կրթության ոլորտի օրենսդրությանը և իր մասնագիտությանը վերաբերող նորմատիվ իրավական ակտերին, բնագիտական, սոցիալ-տնտեսական, մշակութային արդի զարգացումներին տիրապետող, որոշակի արժեհամակարգ ունեցող քաղաքացիներ, որոնք մրցունակ կլինեն կրթության տարբեր ոլորտներում աշխատելու համար: <p>Ելնելով բուհի առաքելությունից՝ Կրթական ծրագիրն իրականացնում է հետևյալ խնդիրները՝</p> <p>Կրթություն Ուսումնառատիարակչական բնագավառում.</p> <p>ա) Մասնագիտության առարկաների ուսուցման գործընթացի ապահովումը: բ) Գիտականորեն հիմնավորված ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաների և միջոցների (տեսալսողական, հաղորդակցական, տեղեկատվական և մուլտիմեդիական) օգտագործումը: գ) Ուսուցման արդյունքների պլանավորում, կանխատեսում, սովորողների դաստիարակում և զարգացում, նրանց ուսումնական ձեռքբերումների վերահսկում և հաշվառում՝ արդյունքների գնահատման ժամանակակից մեթոդների և միջոցների կիրառմամբ: դ) Սովորողների ինքնուրույն ուսումնառության պլանավորում, կազմակերպում և ուղղորդում:</p>

ե) Սովորողների արժեքային ուղղորդվածության, հանդուրժողականության, քաղաքացիական, մարդասիրական և հայրենասիրական համոզմունքների ձևավորում:

զ) Մասնագիտական - մանկավարժական գործունեության մեջ կրթական, դաստիարակչական և զարգացման նպատակների իրականացմանը նպաստող կրթական և հոգեբանական միջավայրի ստեղծում և պահպանում: Սովորողների՝ տարբեր տարիքային փուլերում անատոմիական-ֆիզիոլոգիական, ֆիզիկական և հոգեկան զարգացման պայմանների ապահովում և հիմնական օրինաչափությունների հաշվառում:

Մեթոդական գործունեության բնագավառում.

ա) Մասնագիտական գործունեության ոլորտի տեղեկատվության հավաքում, համակարգում, վերլուծում և օգտագործում:

բ) Կրթական ծրագրի, ուսումնամեթոդական ապահովման հիմնավորված ընտրություն և դրանց ուղղորդում ուսումնական կոնկրետ գործընթացին:

գ) Ուսումնական պլանին համապատասխան ուսումնական պարապմունքների պլանավորում՝ առարկայական ծրագրերի թեմաների և բաժինների առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

դ) Փորձարարական-հետազոտական գործունեության իրականացում՝ կապված սովորողների ուսուցման, դաստիարակության, զարգացման, անձի ձևավորման, դրանց առանձնահատկությունների ուսումնասիրության, սովորողների գործունեության խթանման, ինչպես նաև տեսական և գործնական մանկավարժական կազմակերպչական, շտկողական, դիագնոստիկ, մեթոդական, խորհրդատվական խնդիրների հետ:

ե) Գրել հաշվետվություններ, մեթոդական զեկուցումներ, հոդվածներ:

զ) Բուն մանկավարժական գործունեության պլանավորում, կազմակերպում, վերլուծություն և կատարելագործում:

Սոցիալական-մանկավարժական գործունեության բնագավառում.

ա) Սովորողների սոցիալականացման, մասնագիտական կողմնորոշման գործընթացների մանկավարժական և հոգեբանական ուղեկցության իրականացում, նրանց նախապատրաստում մասնագիտության գիտակցված ընտրության՝ ընդունակություններին և հակումներին համապատասխան:

բ) Միջկուլեկտիվային և սովորողների միջանձնային հարաբերությունների կազմակերպում, կանոնավորում ու զարգացում:

գ) Դաստիարակության գործընթացում սովորողների ծնողների, ինչպես նաև սոցիալական հաստատությունների հետ համագործակցում:

Մշակութային – լուսավորչական գործունեության բնագավառում.

ա) Սովորողների ընդհանուր մշակույթի ձևավորում:

բ) Ուսումնական հաստատությունների սոցիալական և մշակութային միջավայրի ձևավորում և կազմակերպում:

Կազմակերպչական գործունեության բնագավառում.

ա) Սովորողների ուսումնական և արտաուսումնական գործունեության կազմակերպում, դեկավարում և դրանց արդյունքների ամփոփում և գնահատում:

բ) Ուսումնական գործընթացում սովորողների առողջության և անվտանգության ապահովում:

գ) Մասնագիտական խնդիրների լուծման համար հասարակական և կրթական կազմակերպությունների հետ սովորողների և ծնողների կոլեկտիվների փոխհամագործակցության կազմակերպում:

դ) Ուսումնական հաստատության թղթաբանության վարում, փաստաթղթաշրջանառության իրականացում:

11. Կրթական ծրագրի մասնագիտական կոմպետենցիաների շրջանակը

Ա. Բուն մասնագիտական կարողություններ

Ա . Կրթական ծրագրի մասնագիտական գիտելիք և հմտություն

<p>Ա 1. <i>կիմանա</i> Լեզուների Իմացության Ընդհանուր Եվրոպական Շրջանակի (CEFR) բոլոր մակարդակների՝ A1, A2, B1, B2, C1, C2 հստակ նկարագրությունները և կունենա դրանց համապատասխան հաղորդակցական կարողություններ,</p> <p><i>կտիրապետի</i> կենցաղային, գործնական և մասնագիտական անգլերենով (առնվազն B2), գերմաներենով (առնվազն B1), ֆրանսերենով (առնվազն A2), ռուսերենով (առնվազն B1) հաղորդակցման հմտությունների,</p> <p><i>կտիրապետի</i> տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված բանավոր և գրավոր խոսքի կառույցների մշակման (կառուցման) և ձևակերպման սկզբունքներին,</p> <p><i>կսահմանի</i> խոսքային գործունեության ընկալողական և վերարտադրողական տեսակների առանձնահատկությունները;</p> <p>կունենա տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք;</p>
<p>Ա 2. <i>կունենա</i> համակողմանի և ժամանակակից գիտելիքեր ընդհանուր լեզվաբանական հասկացությունների, գիտական նորագույն ձեռքբերումների, լեզվաբանական ուսումնասիրության մեթոդների ու ուղղությունների վերաբերյալ,</p> <p><i>կիմանա</i> անգլերենի և գերմաներենի հնչյունաբանության, բառագիտության, քերականության, ոճագիտության հիմնական կանոնները, տեսական հայեցակարգերը և թարգմանաբանական հիմնական դրույթները,</p> <p><i>կտիրապետի</i> լեզվի հիմնական միավորների վերլուծության առանձնահատկություններին՝ ըստ լեզվաբանական մակարդակների,</p> <p><i>կտիրապետի</i> անգլերեն և գերմաներեն բնագրերի իմաստային, մշակութային և ոճական առանձնահատկությունների մեկնաբանման և վերլուծության սկզբունքներին,</p>
<p>Ա 3. <i>կներկայացնի</i> ՀՀ կրթության քաղաքականությունը, կրթության բովանդակությունն արտահայտող փաստաթղթերը (կրթական չափորոշիչներ, ուսումնական պլաններ և ծրագրեր),</p> <p><i>կիմանա</i> կրթության որակի չափորոշիչները, ժամանակակից լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության մոտեցումներն ու սկզբունքները, լեզուների ուսուցման և ուսումնառության գործող հայեցակարգերը,</p> <p><i>կներկայացնի</i> մանկավարժության և դասավանդման մեթոդիկաների, մանկավարժական կրթական նորարարական տեխնոլոգիաների սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները,</p> <p><i>կտիրապետի</i> բանավոր և գրավոր խոսքային կառուցելու հմտությունների:</p>
<p>Ա 4. <i>կմեկնաբանի</i> միջգիտակարգային կապերը և հարաբերությունները, միջմշակութային հաղորդակցման առանձնահատկությունները,</p> <p><i>կիմանա</i> երկրագրական տեղեկություններ ուսումնասիրվող լեզուների աշխարհագրության, պատմության, քաղաքական համակարգերի, տնտեսության, քաղաքականության, մշակութային կյանքի, ազգային ավանդույթների և ներկայիս քաղաքական զարգացումների մասին,</p> <p><i>կմեկնաբանի</i> մշակույթի դերը լեզվամատճողություն ձևավորման և զարգացման գործընթացում,</p> <p><i>կտիրապետի</i> անգլերենի ծագման, պատմական զարգացման օրինաչափությունները պայմանավորող լեզվական և արտալեզվական գործոններին,</p>
<p>Ա 5. <i>կներկայացնի</i> գրականագիտության հիմունքները և հիմնական դրույթները,</p> <p><i>կիմանա</i> արտասահմանյան գրականության երկերի գեղավերստական ու պատմական արժանիքներն և յուրահատկությունները, անգլիական և համաշխարհային գրականությունների փոխադարձ կապերն և փոխազդեցությունները;</p> <p><i>կտիրապետի</i> գեղարվեստական երկերի գրականագիտական վերլուծության առանձնահատկություններին և մեթոդներին, քննադատական վերլուծություն կատարելու հմտություններին:</p>
<p>Ա.6. <i>կմեկնաբանի</i> մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, ուսուցման և</p>

<p>դաստիարակության հիմնահարցերը, մանկավարժական տեսությունների զարգացման պատմությունը, կրթական համակարգերի զարգացման փուլերը, ուսուցման կազմակերպման ձևերը, ներառական կրթության գաղափարական և օրենսդրական հիմքերը, հասկացությունները, <i>կենդկայացնի</i> դպրոցի բարեփոխումների ներկա ռազմավարությունները, <i>կտիրապետի</i> մանկավարժական խնդիրներ նախագծելու կարողությունների, <i>կիմանա</i> պլանավորել անձի զարգացման գործընթացը, պատկերել մարդու հոգեկանի ընդհանուր օրինաչափությունները, մեխանիզմները, <i>կտիրապետի</i> հոգեկան (կոգնիտիվ) ճանաչողական գործընթացների (օրինակ՝ ընկալում, հիշողություն, մտածողություն) տեսական հիմունքներին և դրանք կիրառելու կարողությունների</p>
<p>Ա.7 կիմանա գիտական աշխատանք կատարելու սկզբունքներն ու ընթացակարգը, <i>կմեկնաբանի</i> լեզվի տեսական և կիրառական հայեցակարգերի փոխկապակցվածությունը որոշակի ոլորտների համատեքստում, կիսականա գործարար, հասարակական-քաղաքական, հրապարակախոսական և այլ ոլորտներում գործածվող անգլերենի առանձնահատկությունները, <i>կմեկնաբանի</i> մանկավարժի մասնագիտության հիմնական բովանդակությունը, մասնագիտական գործունեության կառուցվածքը, գործառույթները, տարբեր մասնագետների, հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցության ձևաչափերը, իրականացման ուղիները մանկավարժական և ուսումնական պրակտիկաների ընթացքում, ինչպես նաև հաղորդակցական տարբեր իրադրություններում, <i>կտիրապետի</i> անգլերենով գրավոր և բանավոր հաղորդակցվելու հմտություններին, <i>կցուցաբերի</i> միջգիտակարգային կապեր բացահայտելու տարրական հմտություններ, կտիրապետի հետազոտական աշխատանք կատարելու հմտությունների:</p>
<p>Բ. Գործնական կարողություններ Բ Կրթական ծրագրի մասնագիտական գործնական կոմպետենցիաների շրջանակը</p>
<p>Բ 1. Կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • ազատ և անկաշկանդ <i>հաղորդակցվել</i> անգլերենով, գերմաներեն, ֆրանսերեն և ռուսերեն լեզուներով, • <i>վերլուծել</i> և <i>մեկնաբանել</i> գեղարվեստական և մասնագիտական բնույթի տեքստերը, • <i>կատարել</i> մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների <i>վերլուծություններ</i>՝ հիմնավորելով սեփական կարծիքը, <i>բանավիճել</i> մասնագիտական արդի հիմնախնդիրների շուրջ՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ մասնագիտամանկավարժական կարողություններ:
<p>Բ 2 Կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>վերլուծել</i> և <i>մեկնաբանել</i> անգլերենի և գերմաներենի հնչյունական, ձևաբանական, քերականական և ոճական երևույթները, անգլերեն տեքստերի կառուցվածքային և ոճական առանձնահատկությունները, • <i>հետազոտել</i> և <i>վերլուծել</i> լեզվի ծագման և զարգացման ընթացքը, լեզվական ազդեցությունների տեսակներն ու բնույթը, • <i>կիրառել</i> <i>տարբեր ռազմավարություններ</i> անգլերեն լեզվով տարբեր ոլորտներին վերաբերվող թեմաներով <i>հաղորդակցվելու քննարկումներ</i>, <i>վերլուծություններ կատարելու</i> ժամանակ; • օգտագործել ձեռք բերված գիտելիքները մասնագիտական գործընթացում
<p>Բ 3 Կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>պլանավորել</i> անգլերեն լեզվի դասերը, <i>նախագծել</i>, <i>իրականացնել</i>, <i>վերլուծել</i> արդյունքները, գնահատել, կատարել անդրադարձ և կշռադատում (ռեֆլեքսիա), մոդելավորել իրավիճակային խնդիրներ և դրանց լուծման ուղիներ,

<ul style="list-style-type: none"> • <i>կիրառել</i> մանկավարժության ոլորտի հիմնարար սկզբունքները, մեթոդները և նորագույն մեթոդների ռազմավարությունը մասնագիտական գործունեության ընթացքում,
<p>Բ. 4 կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • վերլուծել միջգիտակարգային կապերն ու հարաբերությունները, ինչպես նաև կիրառել գիտելիքները միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, • պատկերացնել և լուսաբանել աշխարհաքաղաքական հարացույցը, համաշխարհային գործընթացները;
<p>Բ5 կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • դրսևորել վերացական մտածողություն ձեռք բերված գիտելիքները ստեղծագործաբար կիրառելու և զարգացնելու գործընթացում, • կատարել գեղարվեստական երկի գրականագիտական վերլուծություն՝ հիմնավորելով սեփական դիրքորոշումը, • բնութագրել և մեկնաբանել անգլերենով գրականության տարբեր դարաշրջաններ ներկայացնող ստեղծագործություններ՝ լեզվամշակութային ցուցիչների հաշվառումով, • ձևակերպել գրականագիտական խնդիրներ և դրանց լուծման ուղիներ,
<p>Բ 6 կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • մանկավարժական իրավիճակներ, խնդիրներ <i>առաջադրել, վերլուծել և համադրել, գնահատել և լուծումներ առաջարկել,</i> • <i>մեկնաբանել</i> սեփական մասնագիտության էությունն ու սոցիալական նշանակությունը և գնահատել սեփական մասնագիտական գործունեության առաջընթացը՝ պլանավորելով հետագա զարգացումը և ինքնակրթության ուղին, • <i>կազմակերպել</i> օրենսդրության ու ներառական կրթության գաղափարախոսությանը համապատասխան հաղորդակցման, ուսուցման, դաստիարարական ու զարգացման միջավայր, • <i>կիրառել</i> ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաներ, ուսուցման արդյունավետ • մեթոդներ՝ կազմակերպելով մանկավարժական գործընթաց համընդհանուր ներառականության պայմաններում և օգտագործելով կրթության որակի ապահովման չափանիշներն ու չափորոշիչները, • <i>իրականացնել</i> ուսումնառողների խմբի մանկավարժական <i>դիագնոստիկա</i>, բնութագրել մարդու հոգեկան տարբեր երևույթների առանձնահատկությունները և դրսևորումները վարքում և միջանձնային հարաբերություններում, • <i>տարբերակել</i> վարքային դրսևորումները, դրանց պատճառահետևանքային հիմքերը, վերլուծել ստացած արդյունքները ապագա մասնագիտական գործունեության բնագավառում:
<p>Բ. 7 կարող է</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>կազմակերպել</i> մանկավարժական գործընթաց՝ իրականացնելով որակական և քանակական հետազոտություններ, <i>գնահատելով</i> դրանց արդյունքները, • <i>պատրաստել</i> մասնագիտական թեմաներով ինքնուրույն հետազոտական, կուրսային, ավարտական աշխատանքներ՝ ցուցաբերելով քննադատական նորարարական մոտեցում, <i>կիրառելով</i> գիտահետազոտական աշխատանքի համար արդյունավետ մեթոդաբանություն; • ուսումնառության, պրակտիկայի, անհատական աշխատանքների ընթացքում ստացված գիտելիքների հիման վրա լուծել կոնկրետ գործնական մանկավարժական խնդիրներ, <i>կատարել</i>

հիմնավորված եզրակացություններ, առաջարկել խնդրի (կոնֆլիկտի) լուծման մեխանիզմներ,

- *կազմակերպել* դասավանդողի և ուսումնառողի համատեղ գործունեությունը՝ ապահովելով սուբյեկտային փոխհարաբերություններ և խորհրդատվություն մանկավարժական գործընթացի սուբյեկտների համար,
կարող է վերլուծել և գնահատել սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը:

Գ . Ընդհանրական կարողություններ

Գ1 *կարող է ստանձնել* անձնական պատասխանատվություն ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստել ժողովրդավարական սկզբունքերի իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը,

կարող է տիրապետել ազգային-պետական լեզվամտածողությանը, ունենալ հայերեն սահուն ու փաստարկված գրավոր և բանավոր խոսք, համակարգված աշխարհայացք, ներկայացնել քաղաքակրթական զարգացումների արդի միտումները,

կարող է ցուցաբերել նախաձեռնողականություն, կառավարման կարողություններ՝ դրսևորելով ստեղծագործական և կառուցողական մոտեցումներ տարբեր իրավիճակներում,

Գ2. *կարող է* ներկայացնել, բացահայտել, վերլուծել, քննարկել պոզիտիվային և նորմատիվային տնտեսագիտության դրույթները, տնտեսական հաշվարկներ կատարելու մեթոդները, հասարակական, քաղաքական ոլորտներում առկա տարբեր հիմնախնդիրները,

Գ3. *կարող է* կիրառել տեղեկատվական տեխնոլոգիաները տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն որոնելու, մշակելու և վերլուծելու, մասնագիտական ոլորտում աշխատանքները արագացնելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու նպատակով:

կարող է ազատ օգտվել հայտնի ծրագրային փաթեթներից (Word, Excel, PPT, Internet, էլեկտրոնային որոնման և վերլուծման գործիքներ), էլեկտրոնային գրադարանային համակարգերից և տվյալների բազաներից՝ պահպանելով տեղեկատվական աղբյուրների օգտագործման նորմերը, ակադեմիական ազնվության չափանիշները, դրսևորելով տեղեկատվական աղբյուրների նկատմամբ քննադատական և ստեղծագործական մոտեցում:

Գ 4. *կարող է* պահպանել առողջ ապրելակերպի նորմերը, կողմնորոշվել արտակարգ իրավիճակներում, ըստ անհրաժեշտության կիրառել բնակչության տարահանման աշխատանքների կազմակերպման քայլաշարը,

Գ5. *կարող է վերլուծել* կրթության գործընթացը՝ ցուցաբերելով քննական մոտեցում, *կառավարել* մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, *ղեկավարել* աշխատանքային թիմ, *աշխատել* թիմում և *պատասխանատվություն ստանձնել* նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար,

կարող է զարգացնել իր մասնագիտական կոմպետենցիաները՝ ժամանակակից հասարակության կրթական պահանջմունքների, աշխատաշուկայի պահանջների, սոցիալ-տնտեսական և գիտամշակութային զարգացումներին համընթաց:

12. ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՌԻՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

- ✓ դասախոսություն-գրույց , դասախոսություն-քննարկում
- ✓ դաս-կոնֆերանս
- ✓ ինտեգրատիվ դաս
- ✓ հիմնահարցային դասախոսություն
- ✓ արտադրական գործնական պարապմունքներ
- ✓ դիսպուտ / բանավեճ
- ✓ դիրքորոշային / դրույթային դասախոսություն
- ✓ կոնկրետ իրավիճակի վերլուծությամբ դասախոսություն
- ✓ դասախոսություն-խորհրդատվություն
- ✓ գուգակցված դաս
- ✓ Աուդիո – լեզվական մեթոդ (Audio-lingual method)/
- ✓ Պիմսլերի մեթոդը (Pimsleur method)

ՌԻՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

- ✓ սոցիալ-մասնագիտական իրադրությունների վերլուծություն
- ✓ գիտելիքները գործնականորեն կիրառելու ինքնուրույն աշխատանքներ
- ✓ գիտելիքների և կարողությունների վերարտադրողականությանը ուղղված ինքնուրույն աշխատանքներ
- ✓ քեյզ մեթոդ
- ✓ կուրսային և ավարտական աշխատանքների նախապատրաստում և պաշտպանություն
- ✓ խմբային քննարկումներ
- ✓ նախագծային մեթոդ
- ✓ դերային խաղեր
- ✓ խմբային ինքնուրույն աշխատանք
- ✓ բառ-բանալի
- ✓ հեղինակի աթոռ
- ✓ խմբային հետազոտություն
- ✓ վեբ-որոնում

13. ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐԸ

Մասնագիտական գիտելիքների և իմացության գնահատման մեթոդները

Ուսանողների գիտելիքները և իմացությունը գնահատվում են հետևյալ ձևերով.

- առաջադրանքների կատարման ստուգում,
- թեստային աշխատանք,
- միջանկյալ և ամփոփիչ քննություններ,
- ստուգաբքներ

Գործնական մասնագիտական կարողությունների գնահատման մեթոդները

Ուսանողների գործնական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ ձևերով.

- ստուգաբքներ
- միջանկյալ և ամփոփիչ քննություններ,
- առաջադրանքների կատարման ստուգում,
- ախտորոշիչ մեթոդների ու մեթոդիկաների կիրառման արդյունքների ներկայացում,
- գործնական աշխատանք,
- դերային խաղ,
- գաղափարների և հասկացությունների քարտեզագրում

Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողությունների գնահատման մեթոդները.

Ուսանողների ընդհանրական /փոխանցելի/ կարողությունները գնահատվում են հետևյալ

ձևերով.

- Բանավոր հարցում
- գրավոր հարցում
- թեստային գնահատում
- գործնական պարապմունքներին մասնակցության գնահատում
- էսսեների պատրաստում և զեկուցում
- առաջադրանքների կատարման ստուգում
- ռեֆերատների պատրաստում և զեկուցում
- ինքնուրույն աշխատանքի հրապարակային պաշտպանություն
- անհատական առաջադրանքների կատարման ստուգում
- Ինքնաստուգում, փոխաստուգում

14. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

Բակալավրի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագրեր իրականացնող բարձրագույն ուսումնական հաստատությունը պետք է ունենա համապատասխան նյութատեխնիկական բազա՝ սովորողների առարկայական և միջառարկայական պատրաստությունը, լաբորատոր, գործնական և հետազոտական աշխատանքներն ապահովելու համար:

Բակալավրական ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական ապահովման ցանկն ընդգրկում է՝

- տեսալսողական կաբինետ,
- ուսումնական լսարաններ՝ կահավորված մուլտիմեդիական ցուցադրական համալիրներով,
- համակարգչային լսարան՝ զլոբալ որոնողական համակարգերից օգտվելու հնարավորությամբ,
- էլեկտրոնային հրատարակումներ օգտագործելու դեպքում՝ այդ բազայից օգտվելու հնարավորություն:

Ուսումնական գործընթացի տեղեկատվական և ուսումնամեթոդական ապահովմանը ներկայացվող պահանջներ

- ՄԿԾ-ով նախատեսված բոլոր ուսումնական դասընթացները, դրանց մոդուլները պետք է ապահովվեն ուսումնամեթոդական փաստաթղթերով և նյութերով:
- Սովորողների արտալսարանային ինքնուրույն աշխատանքի իրականացումը պետք է զուգորդվի մեթոդական ապահովմամբ և ծախսված ժամանակի հիմնավորմամբ:
- ՄԿԾ-ի իրականացումը յուրաքանչյուր սովորողի թույլատրում է մուտք գործել տվյալների բազա, գրադարանային ֆոնդեր, ստանալ տեղեկատվություն և խորհրդատվություն:
- Գրադարանային ֆոնդը պետք է համալրված լինի ոչ միայն մասնագիտական, այլ նաև հումանիտար, սոցիալական և տնտեսական դասընթացներին համապատասխան տպագիր և/ կամ էլեկտրոնային հրատարակություններով:

15. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻՆ ԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտական կրթական ծրագիրը պետք է իրականացնեն գիտամանկավարժական այն կադրերը, որոնք ունեն համապատասխան մասնագիտական բազային կրթություն (առնվազն դիպլոմավորված մասնագետի կամ մագիստրոսի որակավորում) և զբաղվում են գիտական կամ գիտամանկավարժական, գիտամեթոդական գործունեությամբ:

Մասնագիտական դասընթացները դասավանդողների առնվազն 30%-ը պետք է ունենան գիտական աստիճան և /կամ/ կոչում: Կրթական գործընթացում կարող են ներգրավվել նաև դասախոսներ՝ պրակտիկաների բազային մարմինների, մասնագիտական կազմակերպությունների, գիտահետազոտական հաստատությունների համակազմից:

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի պրոֆեսորադասախոսական կազմը պետք է ունենա անձնային, մանկավարժական, կազմակերպչական, հաղորդակցական որոշակի որակներ և հմտություններ, դրսևորի համակարգչային ծրագրերի իմացություն:

Ա. Անձնային որակներ

1. Մասնագետը պետք է ունենա ինքնադրսևորվելու, ուսումնական գործընթացում հնարավոր խնդրահարույց իրավիճակները հարթելու, ուսումնառողների մոտ սեփական գործունեության նկատմամբ պատասխանատվության և վարվեցողության նորմեր ձևավորելու, ուսումնառողների ներուժը օբյեկտիվ գնահատելու կարողություններ:

Բ. Մանկավարժական որակներ

1. Մասնագետը պետք է դրսևորի մանկավարժական նորագույն տեխնոլոգիաների իմացություն և կարողանա դրանք կիրառել, իմանա բարձրագույն կրթության ոլորտին վերաբերող ՀՀ գործող օրենսդրական փաստաթղթերը և կարողանա դրանք ներկայացնել, մեկնաբանել, վերլուծել, զարգացնել ուսանողների ստեղծագործական, վերլուծական, քննադատական մտածողության ունակությունները, համադրել մանկավարժական տարբեր մեթոդներն ու հնարները, կազմակերպել անհատական և խմբային աշխատանքները, ձևակերպել դասավանդման նպատակներն ու խնդիրները, կազմել և մշակել դասընթացի ծրագիրը:

Գ. Կազմակերպչական որակներ

1. Ուսուցման գործընթացում ճիշտ ձևերի ու մեթոդների ընտրության, սուբյեկտների միջև փոխգործակցային և համագործակցային հարաբերությունների ձևավորման կարողություն,
2. Վերահսկողության, գնահատման գործընթացների մոդելավորման կարողություն,
3. Բարենպաստ ուսումնական միջավայր ձևավորելու և ծրագրերը արդյունավետորեն իրականացնելու կարողություն,
4. Ժամանակի ճիշտ և արդյունավետ օգտագործման կարողություն:

Դ. Հաղորդակցական հմտություններ

1. Օտար լեզուներով գրավոր և բանավոր անսխալ հաղորդակցվելու հմտություն,
2. Մանկավարժահոգեբանական հաղորդակցման բարձր մշակույթի դրսևորում:

Ե. Համակարգչային ծրագրերի իմացություն

Տիրապետել SS հմտությունների, աշխատել հիմնական համակարգչային ծրագրերով MS Office (Access, Excel, Power Point, Word), իրականացնել PPT ներկայացումներ, տիրապետել կորպուսային լեզվաբանության տվյալների հետ աշխատելու, MLA ոճով գիտական հետազոտություններ իրականացնելու հմտություններին:

Զ. Դասախոսի մասնագիտական որակները

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտական կրթական ծրագիրն սպասարկող դասախոսը պետք է

Իմանա

- ✓ դասավանդած լեզվաբանական կամ գրականագիտական առարկայի կառուցվածքային և բովանդակային առանձնահատկությունները, հիմնական հասկացությունները, զարգացման ընթացքն ու օրինաչափությունները,
- ✓ մասնագիտացման լեզուներով խոսող հանրայինների պատմամշակութային զարգացման ընթացքը և լեզվամշակութային առանձնահատկությունները,
- ✓ անգլերեն լեզվի, գրականության ուսումնասիրման հայեցակետերն ու մեթոդները, ուսուցման հետ կապված խնդիրները, մեթոդները:

Կարողանա

- ✓ ցուցաբերել իր մասնագիտության բնագավառում տեսական խորը գիտելիքներ, ներկայացնել անգլերեն լեզվի և գրականության զարգացման փուլերն ու օրինաչափությունները,
- ✓ բացատրել նյութի ներքին պատճառաբանվածությունը, կատարել համեմատական և կերպարային վերլուծություններ,
- ✓ տարբեր հայեցակետերից մեկնաբանել լեզվական և գրականագիտական իրողությունները,
- ✓ կիրառել ուսուցման արդյունավետ և առաջավոր մեթոդներ,
- ✓ ցուցաբերել գործնական մոտեցում լեզվական և գրական նյութերի նկատմամբ:

Տիրապետի

- ✓ մասնագիտական գիտելիքները գործնականորեն ներկայացնելու, վերլուծելու և կիրառելու հմտությունների,
- ✓ գիտելիքների հաղորդման, ուսուցման նպատակով համակարգչային ծրագրերից օգտվելու կարողությունների,
- ✓ հետազոտության, ուսուցման և գնահատման մեթոդներին:

16. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՀԵՏԱԳԱ ՈՒՄՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ մանկավարժության բակալավրի որակավորում ստացած շրջանավարտը հնարավորություն ունի կրթությունը շարունակելու՝

- կրճատված ժամկետներում՝ ստանալու բակալավրի կամ դիպլոմավորված մասնագետի որակավորման աստիճան 2-րդ մասնագիտության գծով,
- մագիստրատուրայում՝ ստանալու «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ մանկավարժության մագիստրոսի աստիճան,

ասպիրանտուրայում (մագիստրոսի հիմնական կրթական ծրագիրը յուրացնելուց հետո)՝ ստանալու հետազոտողի որակավորում (գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան):

17. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԸ

«Անգլերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատել՝

1. Հանրակրթական դպրոցներում՝ որպես անգլերեն լեզվի և գրականության ուսուցիչ
2. վարժարաններում, քոլեջներում, բուհերում՝ որպես անգլերեն լեզվի և գրականության, դրանց դասավանդման մեթոդիկայի ուսուցիչ, դասախոս
3. զանգվածային լրատվամիջոցներում, գրահրատարակչության ոլորտում

18. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՄԿԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գավառի պետական համալսարանում իրականացվող «Անգլերեն լեզու և

գրականություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի կայունությանը նպաստող գործոններն են դիմորդների շրջանում «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտությամբ մանկավարժության բակալավրի պահանջարկն է, հանրակրթական, միջին մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում, զանգվածային լրատվամիջոցներում, գրահրատարակչության ոլորտում աշխատատեղու հնարավորությունը, Գավառի պետական համալսարանում իրականացվող «Անգլերեն լեզու և գրականություն» մասնագիտական կրթական ծրագրի ռիսկայնությունը պայմանավորված է աշխատատեղերի ոչ բավարար քանակով, ինչպես նաև դիմորդների պակասով:

ՄԱՍ I. ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Կրեդիտային համակարգի հիմնադրույթները

Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման, արժևորման, կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ բովանդակության և քանակի ձեռքբերումից հետո:

Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման համակարգը (ECTS) միասնական համաեվրոպական կրեդիտային համակարգ է, որտեղ ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածքը մեկ ուսումնական տարում գնահատվում է 60 ECTS կրեդիտ: Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

ECTS համակարգի կարևոր հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,
- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին. դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային, ավարտական և այլ աշխատանքներին,
- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների համառոտագրերը, նախապայմանները և հատկացված կրեդիտները, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են վաղօրոք (տպագրվում և/կամ տեղադրվում են ԳՊՀ կայքէջում):

ECTS կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային կրթական արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ուսումնառության ժամաքանակով

արտահայտված բեռնվածքի չափման համընդունելի միավոր է, որը տրվում է ուսանողին դասընթացով նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

ECTS կրեդիտի կարևոր հատկանիշներն են.

- ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքը և այլն,
- կրեդիտը չափում է ուսանողի ուսումնական բեռնվածքը և նրա ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,
- կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների ողջ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ թվանշանների) հետ միասին,
- կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով,
- կրեդիտը չի չափում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

2. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և բակալավրի կրթական ծրագրի աշխատաձևավալը

ԳՊՀ-ում բակալավրի կրթական աստիճանում առկա ուսուցմամբ ուսանողի տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը սահմանվում է 1800 ժամ, որը համարժեք է 60 ECTS կրեդիտի:

1 ECTS կրեդիտը համարժեք է ուսանողի 30 ժամ լրիվ (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն) ուսումնական բեռնվածությանը:

Ուսումնական տարվա տևողությունը 40 շաբաթ է, որից 30-ը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին: Ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է 2 կիսամյակով՝ աշնանային և գարնանային: Կիսամյակը բաղկացած է 20 շաբաթից, որից 15 շաբաթը հատկացվում է ուսումնական լսարանային պարապմունքներին, 1 շաբաթը՝ առաջին միջանկյալ քննությանը, 1 շաբաթը՝ երկրորդ միջանկյալ քննությանը և ստուգարքներին, իսկ 3 շաբաթը նախատեսված է գիտելիքների ամփոփիչ ստուգման և վերջնական գնահատականի ձևավորման համար:

Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ ծանրաբեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1.5 ակադեմիական կրեդիտի:

Բակալավրի կրթական ծրագրում ուսանողի շաբաթական լսարանային բեռնվածությունը կազմում է 29-31 ժամ:

Առկա ուսուցման համակարգում ընդգրկված ուսանողը կիսամյակում պետք է ունենա 30 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (10% թույլատրելի շեղումով), իսկ մեկ ուսումնական տարում՝ 60 կրեդիտ:

Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատաձևավալը 240 կրեդիտ է:

3. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների նշումով:

Մեծածավալ դասընթացները բաժանված են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:

Դասընթացները (կրթական մոդուլները) իրենց յուրացման բնույթով բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

բ) պարտադիր դասընթացներ՝ ամրագրված որոշակի կիսամյակներում,

ա) կամընտրական դասընթացներ, որոնք առաջարկվող ցանկից ընտրում է ուսանողը, իսկ դրանց յուրացման կիսամյակը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ՝ ազատ:

4. Բակալավրի կրթական ծրագիրը և ավարտական պահանջները

4.1. Ուսումնական ծրագիրը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է երեք հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական, ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական, ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ, ինչպես նաև կրթական այլ մոդուլներ:

Ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը ներկայացված է ստորև.

Աղյուսակ 1

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական	36	16
պարտադիր	33	13
կամընտրական	3	3
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական	9	4
պարտադիր	6	2
կամընտրական	3	2
Ընդհանուր մասնագիտական	170	46
պարտադիր	162	39
կուրսային աշխատանքներ	3	3
կամընտրական	5	4
Կրթական այլ մոդուլներ	25	4
Ընդամենը	240	65

4.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

1.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

4.1.2. Ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՀՍ) կրթամասը ներառում է կրթական մոդուլների երկու բաղկացուցիչ՝ պարտադիր և կամընտրական: Դրանց առկայությունը ծրագրում նպատակաուղղված է համալսարանական կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՀՍ պարտադիր դասընթացներ.

ՀՍ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Աղյուսակ 2

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3	40 (10/30)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	3	40 (10/30)	2	քննություն
Ռուսաց լեզու - 1	3	30(0/30)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու - 2	3	30(0/30)	2	քննություն
Հայոց պատմության հիմնահարցեր 1	3	30(20/10)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր 2	3	30(20/10)	2	քննություն
Հետազոտության մեթոդաբանություն	3	30(20/10)	5	ստուգարք
Կրոնագիտության հիմունքներ	3	30(20/10)	3	ստուգարք
Տրամաբանության հիմունքներ	3	30(20/10)	2	ստուգարք
Փիլիսոփայության հիմունքներ	3	30 (20/10)	5	ստուգարք
Իրավագիտության հիմունքներ	3	30 (20/10)	3	ստուգարք
Ֆիզիկական դաստիարակություն	-	60 (0/60)	1,2	ստուգարք

2 Այսուհետ՝ դ - դասախոսություն, գ - գործնական կամ սեմինար պարապմունք, լ – լաբորատոր աշխատանք:

3 Անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն:

ՀԱՏ կամընտրական դասընթացներ

ՀԱՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը ներառում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երկուսը.

Աղյուսակ 3

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քաղաքագիտության հիմունքներ	3	30 (20/10/0)	5	ստուգարք
Մշակութաբանության հիմունքներ				
Տնտեսագիտության հիմունքներ				

4.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը նույնպես ներառում է կրթական մոդուլների երկու փաթեթ՝ պարտադիր և կամընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Աղյուսակ 4

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3	30 (20/10/0)	1	ստուգարք
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3	30 (20/10/0)	2	ստուգարք

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է համեմատաբար ազատ բովանդակային կառուցվածքով և հաշվարկված կրեդիտատարությամբ հետևյալ մոդուլները, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու մեկը.

Աղյուսակ 5

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3	30(20/10/0)	2	ստուգարք
Սոցիոլոգիա				

4.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

Հումանիտար մասնագիտությունների ֆակուլտետը բակալավրի կրթական ծրագրով կազմակերպում է ուսուցում «Պատմություն» մասնագիտության գծով:

Կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) կրթամասը նպատակաուղղված է տվյալ մասնագիտությամբ պատրաստությունն իրականացնելու գործառույթի կատարմանը: Դրա բովանդակությունը, դասընթացների կազմը և դրանց կրեդիտատարությունը առանձին մասնագիտությունների համար բերված են ստորև.

Աղյուսակ 6

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/լ)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ընդհանուր մանկավարժություն-1	3	30(20/10/0)	3	ստուգարք
Ընդհանուր մանկավարժություն-2	3	30(20/10/0)	4	քննություն
Ներառական կրթության հիմունքներ	3	30(20/10/0)	5	ստուգարք
Ընդհանուր հոգեբանություն-1	3	30(20/10/0)	3	ստուգարք
Ընդհանուր հոգեբանություն -2	3	30(20/10/0)	4	քննություն
Կուրսային աշխատանք Մանկավարժություն/Հոգեբանություն	1	-	4	քննություն
Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա -1	6	60 (40/20/0)	5	ստուգարք
Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա -2	6	60 (40/20/0)	6	քննություն

Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա՝ կուրսային աշխատանք	1	-	6	քննություն
Գրականագիտության ներածություն	3	30(20/10/0)	1	քննություն
Անգլերեն լեզվի պատմություն	3	30(20/10/0)	7	ստուգարք
Հնչյունաբանություն	3	40(30/10/0)	3	քննություն
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 1	7	90 (0/90/0)	1	ստուգարք
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 2	8	90 (0/90/0)	2	քննություն
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 3	6	90 (0/90/0)	3	ստուգարք
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 4	7	90 (0/90/0)	4	քննություն
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 5	6	90 (0/90/0)	5	ստուգարք
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 6	7	90 (0/90/0)	6	քննություն
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 7	9	120 (0/120/0)	7	ստուգարք
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն 8	7	60 (0/60/0)	8	քննություն
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 1	4	60(0/60/0)	3	ստուգարք
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 2	4	60(0/60/0)	4	քննություն
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 3	4	60(0/60/0)	5	ստուգարք
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 4	3	40(0/40/0)	6	քննություն
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 5	4	60(0/60/0)	7	ստուգարք
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն 6	3	40(0/40/0)	8	քննություն
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ անտիկ դարաշրջան 1	3	30 (20/10/0)	1	քննություն
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ վերածննդի դարաշրջան 2	3	30 (20/10/0)	2	ստուգարք
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ 17-19-րդ դարեր 3	3	30 (20/10/0)	3	քննություն

Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ 20-րդ դար 4	3	30 (20/10/0)	4	քննություն
Բառագիտություն	3	40 (30/10/0)	5	քննություն
Բառագիտություն՝ կուրսային աշխատանք	1	-	5	քննություն
Ոճագիտություն	3	30 (20/10/0)	7	քննություն
Երկրագիտություն՝ հիմնական օտար լեզվի	3	30 (20/10/0)	7	քննություն
Ֆրանսերեն 1	3	30 (0/30/0)	3	ստուգարք
Ֆրանսերեն 2	3	30 (0/30/0)	4	քննություն
Տեսական և գործնական քերականություն 1	3	40 (30/10/0)	1	ստուգարք
Տեսական և գործնական քերականություն 2	3	40 (30/10/0)	2	քննություն
Բանավոր խոսքի զարգացում	4	40 (0/40/0)	7	ստուգարք
Անգլիական գրականության պատմություն 1	3	30 (20/10/0)	6	ստուգարք
Անգլիական գրականության պատմություն 2	4	40 (30/10/0)	7	ստուգարք
Անգլիական գրականության պատմություն 3	3	30 (20/10/0)	8	քննություն
Ուսանողի կողմից ընտրովի դասընթացներ				
Գրավոր խոսքի զարգացում	3	30 (0/30/0)	7	ստուգարք
Գործնական թարգմանություն				
Կրառական մանկավարժություն	2	30 (20/10/0)	6	ստուգարք
Ընտանեկան կյանքի և սոցիալական հոգեբանություն				

Ծրագրի մասնագիտական հատվածում նախատեսված է նաև 3 կրեդիտ աշխատաձևավորված կուրսային աշխատանքների կատարում, որի արդյունքների ստուգումն իրականացվում է կրեդիտային եղանակով:

4.1.4. Կրթական այլ մոդուլներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Աղյուսակ 7

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ուսումնական պրակտիկա	5	4	ստուգարք
Մանկավարժական պրակտիկա	6	6	ստուգարք
Մանկավարժական պրակտիկա	6	8	քննություն
Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	8	8	քննություն

5. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

5.1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների (կուրսղեկների) ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրին քաջատեղյակ մասնագետներ:

5.2. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը՝ առաջինից մինչև ավարտական կուրս:

5.3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, կրթական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբակային և անհատական խորհրդատվություններ:

5.4. Անհրաժեշտության դեպքում, ելնելով ուսանողների պահանջներից, կազմակերպվում է լրացուցիչ խորհրդատվություն՝ ընդգրկելով տվյալ կամ հարակից մասնագիտությամբ և անհրաժեշտ որակներով խորհրդատուի (խորհրդատուների):

6. Ուսանողի գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

ԳՊՀ՝ կրեդիտային համակարգով կազմակերպվող բակալավրիատի կրթական ծրագրերում ընդգրկված ուսանողների գիտելիքների ստուգման և գնահատման համար ընդունվում է ներքոհիշյալ աղյուսակում տրված 100 միավորանոց գնահատման համակարգը:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

Աղյուսակ 8

Գնահատականը	Նշանակումը	Թվանշանը	Միավորը
Գերազանց	A +	4,0	95-100
	A	4,0	87-94
	A -	3,7	81-86
Լավ	B+	3,3	75-80
	B	3,0	67-74
	B-	2,7	61-66
Բավարար	C+	2,3	55-60
	C	2,0	46-54
	C-	1,7	40-45
Անբավարար	D	1,0	0
Չներկայացած	F	-	0
Ստուգված	S	-	≥40
Չստուգված	U	-	< 40

Ուսանողի ստուգարքային գրքույկում և դասընթացի քննական ամփոփագրում հանրագումարային միավորի հետ մեկտեղ փակագծերում նշվում է նաև համապատասխան գնահատականը (օրինակ՝ A (4,0)):

- Դասընթացներից, որոնցից ուսանողը վաստակել է 40-ից ցածր միավոր կամ գնահատվել է «չստուգված», կրեդիտներ չեն տրվում: «Ստուգված» գնահատման դեպքում ուսանողի օգտին վարկանիշային միավորներ չեն գրանցվում, հետևապես այն չի ազդում ուսանողի միջին որակական գնահատականի վրա:
- Միավորների բաշխումն ըստ գործոնների.

ա/ Քննությամբ ավարտվող մոդուլների համար

Աղյուսակ 9

h/h	Գործոններ	Միավորներ
1	Հաճախումներ	10
2	1-ին միջանկյալ քննություն	20
3	2-րդ միջանկյալ քննություն	20
4	Ակտիվություն գործնական և սեմինար պարապմունքներին, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք	20

5	Վերջնական հանրագումարային քննություն	12-30
Ընդամենը		100

բ/ Սպուզարքով ավարտվող մոդուլների համար

Աղյուսակ 10

h/h	Գործոններ	Միավորներ
1	Հաճախումներ	10
2	Ակտիվություն գործնական և սեմինար պարապմունքներին, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք	40
3	Վերջնական հանրագումարային ստուգում	20-50
Ընդամենը		100

գ/ Կուրսային աշխատանք

Աղյուսակ 11

h/h	Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչները	Միավորներ
1	Բովանդակության ամբողջականությունը (լիարժեքությունը)	30
2	Կատարման ինքնուրույնությունը	25
3	Համապատասխանությունը տեխնիկական պահանջներին	15
4	Ներկայացման և պաշտպանության որակը	30
Ընդամենը		100

դ/ Մանկավարժական պրակտիկա /քննություն/

Աղյուսակ 12

h/h	Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչները	Միավորներ	Ցուցում՝ գնահատման մասին
1	Հաճախում	20	գնահատման ժամանակ 20 միավորից հանվում է յուրաքանչյուր բացակայած օրվան համապատասխան միավորների թիվը, արդյունքը կլորացնելով՝ պակասորդով
2	Փորձնական կամ բաց դասեր	20	Գնահատումը իրականացվում է

3	Արտադասարանական միջոցառումներ	20	հավելվածներում բերված արձանագրություններին համապատասխան, յուրաքանչյուր հարցադրման հասանելիք միավորը հաշվարկելով ընդհանուր միավորի և հարցերի քանակի քանորդով
4	Հոգեբանամանկավարժական ուսումնասիրություններ և բնութագրերի կազմում	20	
5	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և ներկայացում	20	Գնահատումը իրականացվում է՝ կանոնակարգի և սույն աղյուսակի համաձայն

ե/ Ուսումնական պրակտիկա /ստուգարք/

Աղյուսակ 13

h/h	Ուսանողի կողմից իրականացվող աշխատանքների բաղադրիչները	Միավորներ
1	Հաճախումներ	30
2	Աշխատանքային պլանի կատարում	30
3	Պրակտիկայի հաշվետվության, օրագրի կազմում և ներկայացում	40

ե/ Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն

Աղյուսակ 13

h/h	Չափանիշներ	Միավորը
1	Արդյունարար գնահատականը	0-100
2	Տառային նշանակումը և թվային նշանակումը	C- - A+ /1,7 - 4,0/

h/h	Գործոններ	Միավոր
1	Աշխատանքի թեմայի արդիականությունը, նորույթը	10
2	Աշխատանքի ընդհանուր բնութագիրը (հետազոտության առարկան, նպատակը, խնդիրները, կառուցվածքը, մեթոդները, աղբյուրները, այլ), բովանդակության ամբողջականությունը, հետազոտության արդյունքները, արված եզրակացությունները և առաջարկությունները	50
3	Աշխատանքին ներկայացվող պահանջների պահպանումը (շարադրանքի որակը, մեջբերումները, հղումները, օգտագործված	10

	գրականության ցանկը, համառոտագրությունները, աղյուսակները, հավելվածները, տեխնիկական այլ պահանջներին համապատասխանությունը)	
4	Ավարտական աշխատանքի ներկայացումը, պաշտպանությունը	30

6.1 Ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման ձևերը

Ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ընթացքում, օգտագործելով ակադեմիական կրեդիտների կուտակման համակարգը, կիրառվում են ուսանողների գիտելիքների որակի ստուգման հետևյալ տեսակներն ու ձևերը.

- ընթացիկ ստուգում,
- միջանկյալ ստուգում,
- ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգում,
- հանրագումարային ստուգում:

6.2. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգում

6.2.1. Կանոնակարգի համաձայն՝ ընթացիկ ստուգման ձևեր կարող են հանդիսանալ հարցումները, կարճատև ելույթները գործնական և սեմինար պարապմունքների ժամանակ, լսարանային աշխատանքները, իսկ ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքը կարող է ստուգվել շնորհանդեսների, զեկուցումների, հետազոտությունների արդյունքների, թեստերի, կատարված հանձնարարությունների, լուծված առաջադրանքների, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի արդյունքների ստուգման և գնահատման այլ ձևերի միջոցով:

6.2.2. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման ու գնահատման ձևերը որոշվում են դասախոսների կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացից ուսումնական պլանով նախատեսված պարապմունքի ձևերը, ինչպես նաև դասընթացի բնույթն ու առանձնահատկությունները:

6.2.3. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման ժամանակ դասախոսը գնահատում է ուսանողի պատրաստվածությունը գործնական և սեմինար պարապմունքներին, գնահատում է նյութի յուրացման մակարդակը, լսարանային աշխատանքներին նրա մասնակցությունը, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի արդյունքները և ի հայտ է բերում ուսանողների պատրաստվածության թերությունները՝ տվյալ դասընթացի բովանդակությունը հարստացնելու և արդիականացնելու, մեթոդները կատարելագործելու, պարապմունքների և ինքնուրույն աշխատանքի ընթացքում ուսանողների աշխատանքը ակտիվացնելու և իր կողմից ուսանողին անհատական օգնություն ցուցաբերելու նպատակով:

6.2.4. Ողջ ուսումնառության ընթացքում ուսանողների գիտելիքների ստուգման համար ընթացիկ ստուգումներն ու ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի գնահատումներն իրականացվում են այն դասախոսների կողմից, ովքեր անցկացնում են գործնական կամ սեմինար պարապմունքներ, հանձնարարում ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ:

6.2.5. Անկախ ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի տեսակից՝ դասախոսը պարտավոր է անցկացնել տվյալ խմբի բոլոր ուսանողների ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի գնահատում:

6.2.6. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման արդյունք են համարվում այն միավորներով արտահայտված գնահատականները, որոնք ուսանողը

հավաքում է ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման համար տրված բոլոր աշխատանքներից և հաշվարկված ընթացիկ ստուգման գնահատականի մեջ դրանց համամասնությունից:

6.2.7. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման գնահատականը հաշվարկվում է սույն կարգի աղյուսակ 2-ում և 3-ում «Ակտիվություն գործնական և սեմինար պարապմունքներին, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք» գործոնին հատկացված միավորի (քննության դեպքում՝ 20 միավորի, ստուգարքի դեպքում՝ 40 միավորի) շրջանակներում բոլոր ձևերի ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգումների արդյունքներից:

6.2.8. Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգումների ձևերը պետք է ունենան իրենց տեսակարար կշիռը ընդհանուր գնահատականի մեջ, և այդ տեսակարար կշիռների գումարը պետք է հավասար լինի 1-ի: «Ակտիվություն գործնական և սեմինար պարապմունքներին, ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք» գործոնի գնահատականի հաշվարկը կարող է կատարվել Օրինակ 1-ում (ստուգարքով ավարտվող մոդուլի դեպքում) և Օրինակ 2-ում (քննությամբ ավարտվող մոդուլի դեպքում) ներկայացված ձևով (հաշվարկում 5-րդ սյան միավորները ստացվում են 3-րդ և 4-րդ սյունների միավորների բազմապատկման արդյունքում):

1) ստուգարքով ավարտվող մոդուլի պարագայում՝ **Օրինակ 1.**

Հ/հ	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման ձևերը	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման գնահատականի մեջ յուրաքանչյուրի տեսակարար կշիռը	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման յուրաքանչյուր ձևին տրվող միավորը /30 միավորի շրջանակներում/	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման տեսակին տրվող գնահատականը /5-րդ սյունակի միավորը.= 3-րդ սյունակ*4-րդ սյունակ/
1	2	3	4	5
1.	Ստուգողական աշխատանք			
2.	Գործնական պարապմունք	0,4	27	10,8
3.	Սեմինար պարապմունք	0,4	28	11,2
4.	Թեստ			
5.	Հարցում	0,2	16	3,2
6.	Այլ /դասախոսի ընտրությամբ/			
Ընդամենը				25,2=26
/Ընթացիկ ստուգման վերջնական գնահատականը կլորացվում է՝ ի օգուտ ուսանողի/				

2) քննությամբ ավարտվող մոդուլի պարագայում՝

Օրինակ 2.

Հ/հ	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման տեսակները	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման գնահատականի մեջ	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման յուրաքանչյուր ձևին	Ընթացիկ և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի ստուգման տեսակին տրվող
-----	--	--	---	--

		յուրաքանչյուրի տեսակարար կշիռը	տրվող միավորը /15 միավորի շրջանակներում/	գնահատականը /5-րդ սյունակի միավորը.= 3-րդ սյունակ*4-րդ սյունակ/
1	2	3	4	5
1.	Ստուգողական աշխատանք			
2.	Գործնական պարապմունք	0,4	11	4,4
3.	Սեմինար պարապմունք			
4.	Թեստ	0,6	14	8,4
5.	Հարցում			
6.	Այլ /դասախոսի ընտրությամբ/			
Ընդամենը /Ընթացիկ ստուգման վերջնական գնահատականը կլորացվում է՝ ի օգուտ ուսանողի/				12,8=13

Այսպիսով, $V_{\text{ընթ}} = 4x * 9x.$, որտեղ

$V_{\text{ընթ}}$ -ն ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի վերջնական գնահատականն է,

$4x$ -ն՝ ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի տվյալ ձևի տեսակարար կշիռը,

$9x$ -ն՝ ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի տվյալ ձևի գնահատականը:

Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի օգտագործված ձևերի տեսակարար կշիռը հավասար է $1-ի /0,4+0,4+0,2=1/$, $/0,4+0,6=1/$:

Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի վերջնական գնահատականը կարող է կլորացվել ի օգուտ ուսանողի, մինչև մոտակա ամբողջ թիվը: Ընթացիկ ստուգման և ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքի համար դասախոսը կարող է հատկացվող միավորների շրջանակներում կիրառել նաև այլ մոտեցում՝ նախապես այն սահմանելով դասընթացի առարկայական ծրագրում և տեղյակ պահել ուսանողներին:

6.3. Միջանկյալ ստուգում

6.3.1. Միջանկյալ ստուգումն անցկացվում է կիսամյակի կամ մոդուլի ընթացքում ուսանողի առաջադիմությունը գնահատելու և ուսանողների գիտելիքների վերջնական գնահատման ժամանակ ավելի մեծ օբյեկտիվություն ապահովելու նպատակով:

6.3.2. Միջանկյալ ստուգումը արտահայտում է հաստատված ուսումնական պլանում առկա դասընթացի առարկայական ծրագրում ընդգրկված թեմաների որոշ մասի յուրացումը ուսանողի կողմից և ամփոփում է այդ հատվածի /թեմաների/ գնահատականները:

6.3.3. Միջանկյալ ստուգումն անցկացվում է ստուգողական աշխատանքի, համակարգչային թեստավորման կամ այլ եղանակներով:

6.3.4. Միջանկյալ ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում միջանկյալ քննությանը հատկացված 20 միավորի շրջանակներում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում:

6.3.5. Միջանկյալ ստուգման եղանակը և գնահատման սկզբունքները պետք է նախապես սահմանված լինեն դասախոսի կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունները: Դրանք պետք է նկարագրված լինեն տվյալ դասընթացի առարկայական ծրագրում և տեղեկացվեն ուսանողներին դասընթացի սկզբում:

6.4. Հանրագումարային ստուգում

6.4.1. Հանրագումարային ստուգման ձևերն են համարվում քննությունները և հանրագումարային ստուգարքները /այն մոդուլներից, որոնցից քննություն նախատեսված չէ/:

6.4.2. Հանրագումարային ստուգումը նպատակ ունի բացահայտել և գնահատել ուսանողների տեսական գիտելիքներն ու գործնական հմտությունները տվյալ դասընթացից:

6.4.3. Հանրագումարային ստուգման արդյունք է համարվում գնահատականը՝ վերը բերված աղյուսակում վերջնական քննությանը հատկացված 30 միավորի կամ վերջնական ստուգմանը հատկացված 50 միավորի շրջանակներում, որը դասախոսի կողմից նշանակվում է ընդհանուր ստուգման տեղեկագրի համապատասխան բաժնում:

6.4.4. Հանրագումարային ստուգումների ժամանակացույցը գնահատման գործոնների և սկզբունքների հետ միասին հաստատվում է ֆակուլտետի դեկանի կողմից և տեղեկացվում դասախոսներին ու ուսանողներին՝ անցկացման ժամկետից ոչ ուշ, քան մեկ շաբաթ առաջ:

6.4.5. Տվյալ դասընթացից հանրագումարային ստուգմանը մասնակցելու և գնահատվելու իրավունք ունեն միայն այն ուսանողները, ում հաճախելիության տոկոսը բարձր է առարկայական ծրագրում նշված նվազագույն ցուցանիշից, ինչը 40%-ից ցածր չպետք է լինի:

6.4.6. Հաճախելիությունը գնահատվում է հետևյալ կերպ.

հաճախելիության ցուցանիշը հավասար է մի մեծության, որը ստացվում է ուսանողի կողմից տվյալ դասընթացին ներկա գտնված ժամաքանակը բազմապատկած 10-ով և արդյունքը բաժանած դասընթացի ընդհանուր ժամաքանակի վրա:

6.4.7. Հանրագումարային ստուգման գնահատման ժամանակ այդ գնահատման բաղադրիչ տարրերը պետք է ունենան իրենց տեսակարար կշիռները, որոնք պետք է նախապես սահմանված լինեն դասախոսի կողմից՝ հաշվի առնելով տվյալ դասընթացի առանձնահատկությունները:

6.4.8. Ուսանողի վերջնական գնահատականը հաշվարկվում է վերոհիշյալ բոլոր գործոններից վաստակած միավորների գումարումով: Ստացված գումարային միավորը՝ ըստ գնահատման վերոնշյալ համակարգի, համապատասխանեցվում է տառային նշանակումներին: Ըստ այդմ՝ համապատասխան A-, A, A+, B-, B, B+, C-, C, C+, S գնահատականները դրվում են տեղեկագրի և ուսանողի ստուգման գրքույկի մեջ, իսկ D, F, U գնահատականները՝ միայն տեղեկագրի մեջ:

6.4.9. Այն ուսանողները, ովքեր ստանում են «անբավարար», «չստուգված» կամ «չներկայացած», համարվում են ակադեմիական պարտք ունեցողներ:

7. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

7.1 Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար ԳՊՀ ֆակուլտետները յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր, որտեղ յուրաքանչյուր քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած արդյունարար գնահատականներն՝ ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը:

7.2 Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ

ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

7.3 Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝

- ✗ ծրագրային կրեդիտների քանակը,
- ✗ որակավորման կրեդիտների քանակը,
- ✗ վարկանիշային միավորները,
- ✗ միջին որակական գնահատականը:

7.4 Ծրագրային կրեդիտը (ԾԿ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած կրեդիտների գումարն է:

7.5 Որակավորման կրեդիտը (ՈԿ) գումարային կրեդիտների այն մասն է, որը գնահատված է տարբերակված գնահատականներով.

$$\text{ՈԿ} = \sum \text{Կրեդիտ}$$

7.6 Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) յուրաքանչյուր կրեդիտի համար ուսանողի ստացած գնահատականների գումարն է, որը հաշվարկվում է որպես առանձին դասընթացների (մոդուլների) գնահատված կրեդիտների և դրանց արդյունարար գնահատականների արտադրյալների գումար.

$$\text{ՎՄ} = \sum \text{Կրեդիտ} \cdot \text{Գարդ.}$$

որտեղ Գարդ.-ը ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար գնահատականն է (օրինակ, եթե 2 կրեդիտանոց դասընթացը գնահատվել է 3,0, ապա տվյալ դասընթացի վարկանիշային միավորը հավասար է 2 կրեդիտ $3,0 = 6 \cdot 8$ հնարավորից):

7.7 Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով կշռված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները որակավորման կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 1/100-ի ճշտությամբ).

$$\text{ՄՈԳ} = \frac{\text{ՎՄ}}{\text{ՈԿ}}$$

7.8 Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված առանձին կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

8. Լուծարքի, առարկայի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

8.1 Լուծարք

8.1.1 Լուծարքը կազմակերպվում է հինգ գործոնների փաստացի արդյունքներով, ապա դեկանատում հաշվարկվում է վերջնական ամփոփիչ գնահատականը, որը նշվում է ձևաթերթում:

8.1.2 Լուծարք կազմակերպվում է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի համար:

8.1.3 Լուծարք է կազմակերպվում, երբ վերջնական հաշվարկային գնահատականը համապատասխանում է «D»-ի քննության պարագայում /կամ «U»-ի ստուգարքի պարագայում/

և գումարային ամփոփիչ գնահատականի արժեքը ավել է կամ հավասար 25-ի և պակաս՝ 40-ից:

8.1.4 Ամփոփիչ ստուգումից հետո դեկանատը կազմում է լուծարքին թույլատրված ուսանողների ցուցակը՝ այն հասանելի դարձնելով ուսանողներին և ամբիոններին:

8.1.5 Լուծարքին թույլատրված ուսանողը քննությունը կամ ստուգարքը կարող է հանձնել երկու անգամ՝ դեկանատի կողմից հաստատված ժամանակացույցին համապատասխան, իսկ առանձին դեպքերում՝ անհատական ժամանակացույցով:

8.2 Առարկայի կրեդիտը չստանալու և համալսարանից հեռացվելու պայմանները

Ուսանողը չի ստանում տվյալ առարկայի կրեդիտը, եթե՝

8.2.1 այդ առարկայից ստացել է «D» կամ «U» գնահատական, իսկ հանրագումարային գնահատականի արժեքը պակաս է 25-ից,

8.2.2 այդ առարկայից ստացել է «D» կամ «U» գնահատական, հանրագումարային գնահատականի արժեքը ավել կամ հավասար է 25-ի և պակաս 40-ից, թույլատրվել է ամփոփիչ քննության կամ ստուգարքի լուծարքին, և լուծարքի արդյունքում գումարային ամփոփիչ գնահատականի արժեքը չի բարձրացել 40-ից:

8.2.3 Կիսամյակի արդյունքներով ուսանողը համալսարանից հեռացվում է, եթե նա չի հավաքել 30 կրեդիտ, այսինքն՝ մեկ և ավելի առարկայից կրեդիտ չի ստացել:

9. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

9.1 Դրական գնահատված դասընթացի քննության/ստուգման կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:

9.2 Քննությանը կամ ստուգմանը չներկայանալը համարվում է հարգելի միայն 2 աշխատանքային օրվա ընթացքում դեկանատում գրանցված սահմանված կարգի բժշկական տեղեկանքի կամ դիմումի առկայության դեպքում:

9.3 Հարգելի պատճառով եզրափակիչ քննությանը չներկայացած ուսանողը դեկանատի թույլտվությամբ լուծարային շրջանի ընթացքում կարող է վերահանձնել այն:

9.4 Եզրափակիչ քննությունից «անբավարար» գնահատական ստացած կամ անհարգելի պատճառներով դրան չմասնակցած ուսանողը ակադեմիական պարտքերի մարման (լուծարքի) շրջանում կարող է վերահանձնել այն, եթե տվյալ դասընթացից նրա հանրագումարային գնահատականը փոքր է 40-ից, սակայն բարձր է 25-ից:

9.5 Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և ուժի մեջ մնում՝ անկախ կիսամյակում ցածր առաջադիմությամբ պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

Ծրագրի եզրափակիչ ատեստավորումը

10.1. Ուսանողի կողմից ծրագրի ընդհանուր կրթական արդյունքներին համապատասխան գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերումը հաստատվում է ավարտական աշխատանքի կատարումով ու պաշտպանությամբ:

10.2. Ավարտական աշխատանքի թեման ընտրվում և հաստատվում է նախաավարտական ուսումնական տարվա երկրորդ կիսամյակում: Աշխատանքը կատարվում է ավարտական ուստարվա ընթացքում:

10.3. Ավարտական աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման համար հատկացվում են ուսումնառության վերջին 4 շաբաթները, որոնց ընթացքում նախատեսվում է.

ա. աշխատանքի ներկայացումը մասնագիտական ամբիոնի քննարկմանը: Աշխատանքի հետ ներկայացվում է գիտական ղեկավարի կարծիքը, որը պետք է ներառի կատարած աշխատանքի վերաբերյալ դրական եզրակացություն,

բ. ավարտական աշխատանքի նախնական քննարկում մասնագիտական ամբիոնում՝ աշխատանքի հեղինակի մասնակցությամբ: Էական դիտողությունների առկայության դեպքում բակալավրի աստիճան հայցողը պարտավոր է երկշաբաթյա ժամկետում լրամշակել աշխատանքը և լրացուցիչ քննարկման ներկայացնել այն: Դրական եզրակացության դեպքում ամբիոնի կողմից աշխատանքը երաշխավորվում է պաշտպանության,

գ. մասնագիտական ամբիոնի կողմից աշխատանքը գրախոսության ուղարկելու գործընթացի կազմակերպում,

դ. ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի նիստում և բակալավրի աստիճանի շնորհում:

10.4. Ավարտական աշխատանքի գնահատման ընդհանուր որակական չափանիշների համար սահմանված են գնահատման միավորների չափաքանակներն՝ ըստ Աղյուսակ 8-ի և Աղյուսակ 13-ի:

Ծրագրի ավարտական պահանջները

11.1 Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ուսանողը պետք է ծրագրի կատարման արդյունքում հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն:

11.2 Մինչև ամփոփիչ ատեստավորումն ընկած ժամանակահատվածը ուսանողի ՄՈԳ-ը պետք է կազմի առնվազն 1,7: Հակառակ պարագայում որակավորում ստանալու համար ուսանողը պետք է բարձրացնի իր առաջադիմության ցուցանիշը մինչև նվազագույն արժեքը՝ կրկնելով անհրաժեշտ քանակությամբ դասընթացներ: Բոլոր ուսանողները, մասնագիտությունից անկախ, պետք է կուտակեն մինչև 39 կրեդիտ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ պարտադիր 36 կրեդիտ, իսկ 3 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), 9 կրեդիտ՝ ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացների կրթամասից (այդ թվում՝ պարտադիր 6 կրեդիտ, իսկ 3 կրեդիտ՝ կամընտրական դասընթացների առաջարկվող ցանկից), և առնվազն 18 կրեդիտ՝ պրակտիկայից և ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից /ըստ մասնագիտությունների կրթամասերին հատկացվող կրեդիտների քանակը կարող է ունենալ մինչև 20% շեղում/:

11.3 Մնացած 171 կրեդիտների բովանդակային կազմը սահմանվում է՝ ելնելով տվյալ մասնագիտությամբ բակալավրի պատրաստման ծրագրի ելքային կրթական արդյունքներով սահմանված մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձեռքբերման պայմանից, և մասնագիտության համար տրվում է առանձին (մինչև 24 կրեդիտ կարող է հատկացվել մասնագիտության շրջանակներում որոշակի ուղղություններով մասնագիտացում իրականացնելու համար):

11.4 Ամփոփիչ ատեստավորման գործընթացը կազմակերպվում է և համապատասխան որակավորումներով դիպլոմները (սովորական, գերազանցության) շնորհվում են՝ համաձայն ՀՀ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման կարգի:

12. Կրեդիտների փոխանցումը

12.1 Այլ բուհերից ԳՊՀ բակալավրի կրթական ծրագիր կրեդիտները փոխանցելի են առանձին դասընթացների, դասընթացների խմբի կամ ուսումնառության որոշակի շրջանների տեսքով:

Փոխանցումը կատարվում է ուսանողի հայտի հիման վրա՝ երկու բուհերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ ECTS կրեդիտների փոխանցման կանոնների պահպանմամբ:

12.2 Այլ ուսումնական ծրագրից ԳՊՀ բակալավրի ուսումնական ծրագիր կրեդիտներ կարող են փոխանցվել, եթե՝

- ա) դրանց բովանդակությունները միանման են,
- բ) կան բովանդակային ոչ էական տարբերություններ,
- գ) առկա են բովանդակային տարբերություններ, սակայն վերջնական կրթական արդյունքները համարժեք են:

12.3 Այլ բուհում ԳՊՀ ուսանողի ուսումնառության որոշակի շրջանի (կիսամյակ, ուստարի) անցկացման դեպքում այդ ժամանակահատվածի ուսումնառության ծրագիրը դառնում է եռակողմ համաձայնագրի առարկա՝ ուսանողի, ԳՊՀ-ի և ընդունող/հյուրընկալող բուհի միջև:

12.4 Կրեդիտների փոխանցման և ուսանողների միջբուհական փոխանակման գործընթացների կազմակերպման համար Համալսարանն ունի ECTS-ի բուհական համակարգմամբ զբաղվող կառույց:

13. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

13.1 Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար ԳՊՀ-ի կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,
- միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),
- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ կառավարության սահմանած կարգի,
- ցանկացած կրթական աստիճանում ընդհատելու կամ շարունակելու ուսումնառությունը ԳՊՀ-ում, համաձայն գործող կարգի,
- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,
- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու համաեվրոպական նմուշի դիպլոմի հավելված (հայերեն և անգլերեն)՝ համաձայն ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման:

13.2. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,
- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,
- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին:

2025-2026 ուսումնական տարի

Աշնանային կիսամյակ

Աղյուսակ 15

03 սեպտեմբերի 2025թ. – 21 դեկտեմբերի 2024թ.

Ուսուցման սկիզբ	03 սեպտեմբեր
1-ին միջանկյալ քննություն	29 հոկտեմբերի -02 նոյեմբերի
2-րդ միջանկյալ քննություն	24 դեկտեմբերի - 28 դեկտեմբերի
Ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքների հանձնում, գործնական պարապմունքներին ակտիվության ամփոփում	17 դեկտեմբերի -21 դեկտեմբերի
Ստուգարքների հանձնում	24 դեկտեմբերի - 28 դեկտեմբերի
Ուսուցման ավարտ	21 դեկտեմբերի
Քննաշրջան	7 հունվարի - 25 հունվարի
Ձմեռային արձակուրդներ	29 դեկտեմբերի – 06 հունվարի

Գարնանային կիսամյակ

Աղյուսակ 16

04 փետրվարի 2026 թ. – 24 մայիսի 2026թ.	
Ուսուցման սկիզբ	04 փետրվարի
1-ին միջանկյալ քննություն	01 ապրիլի - 05 ապրիլի
2-րդ միջանկյալ քննություն	27 մայիսի - 31 մայիսի
Ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքների հանձնում, գործնական պարապմունքներին ակտիվության ամփոփում	20 մայիսի -24 մայիսի
Ստուգարքների հանձնում	27 մայիսի - 31 մայիսի
Ուսուցման ավարտ	24 մայիսի
Քննաշրջան	03 հունիսի – 21 հունիսի
Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	06 մայիսի- 31 մայիսի
Ամառային արձակուրդներ	28 հունիսի – 31 օգոստոսի

ՄԱՍ II. ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐԵՐ

1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ - տնտեսագիտական դասընթացներ

1.1 Պարտադիր դասընթացներ

22/Բ40 Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ - (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (10 ժամ դասախոսություն, 30 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացն ունի տեսական, գործնական-կիրառական ուղղվածություն: Նպատակն է ամրապնդել ուսանողների գիտելիքները ժամանակակից հայոց լեզվի խոսքի դրսևորման տարբեր տեսակների, ոճերի տեսակների, հնչյունական կազմի, բառակազմության, դարձվածաբանության, բառարանագրության, ձևաբանության և շարահյուսության բաժինների վերաբերյալ, ընդհանուր գծերով ներկայացնել խոսքի մասերը՝ իրենց բնորոշ քերականական կարգերով և ոճական առանձնահատկություններով, հայերենի նախադասությունները, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները, նախադասությունների տեսակներն ըստ հնչերանգի և ըստ կառուցվածքի՝ յուրաքանչյուր թեմայի իմացությունը ամրապնդելով համապատասխան գործնական աշխատանքներով՝ հատկապես ուղղագրության և կետադրության հետ կապված, զարգացնել ուսանողների՝ քերականորեն և ոճական առումով ճիշտ խոսք կառուցելու կարողությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա ժամանակակից հայոց լեզվի ոճաբանությունը, հնչյունաբանությունը, հնչյունափոխությունը, բառագիտությունը, բառակազմությունը, դարձվածաբանությունը, բառարանագիտությունը:

Կկարողանա ներկայացնել խոսքի դրսևորման ձևերը, հայերենի հնչյունական համակարգը, հնչյունափոխության տեսակները և դեպքերը, բառը, նրա հատկանիշներն ու տեսակները, բառերի տեսակներն ըստ կազմության, դարձվածքները, բառարանների տեսակները:

Կտիրապետի հնչյունական վերլուծություններին, հնչյունափոխական երևույթները որոշելուն, բառերի կազմության ձևերին, խոսքում դարձվածքները ճիշտ կիրառելուն, բառարաններից օգտվելու ձևերին, ճիշտ, փաստարկված գնահատող և դատողական խոսք կառուցելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Հայոց լեզվի հատկանիշները և գրավոր զարգացման փուլերը: **Թեմա 2.** Խոսքի տեսակները: Ոճերի դասակարգման սկզբունքները. ոճերի տեսակները և կիրառությունները: Խոսքի պատկերավորման և հուզարտահայտչական միջոցները: Վարչագործարարական գրություններ: **Թեմա 3.** Հայերենի հնչյունական համակարգը: Հնչյուն և հնչույթ Ձայնավոր և բաղաձայն հնչյուններ: Երկհնչյուններ: **Թեմա 5.** Վանկը և շեշտը հայերենում: Վանկատում և տողադարձ. Շեշտ և հնչերանգ: Հնչյունափոխություն, **Թեմա 4.** Ուղղագրություն և ուղղախոսություն. օրինաչափությունները, **Թեմա 5.** Բառագիտություն: Բառի ուսմունքը: Բառապաշար, դրա դասակարգումը: Մասնագիտական բառապաշար: Իմաստաբանություն: Բառիմաստի տեսակները և փոփոխությունները, **Թեմա 6.** Բառակազմություն: Ձևույթներ: Բառերի տեսակներն ըստ կազմության, **Թեմա 7.** Դարձվածքները և դրանց տեսակները, կիրառությունները: **Թեմա 8.** Բառարանագիտություն: Բառարանների հիմնական տեսակները:

22/Բ41 – Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ – 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (10 ժամ դասախոսություն, 30 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացն ունի տեսական, գործնական-կիրառական ուղղվածություն: Նպատակն է ամրապնդել ուսանողների գիտելիքները ժամանակակից հայոց լեզվի խոսքի դրսևորման տարբեր տեսակների, ոճերի տեսակների, հնչյունական կազմի, բառակազմության դարձվածաբանության, բառարանագրության, ինչպես նաև և ձևաբանություն, և շարահյուսություն բաժինների վերաբերյալ, ընդհանուր գծերով ներկայացնել խոսքի մասերը՝ իրենց բնորոշ քերականական կարգերով և ոճական առանձնահատկություններով, հայերենի նախադասությունները, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները, նախադասությունների տեսակներն ըստ հնչերանգի և ըստ կառուցվածքի, յուրաքանչյուր թեմայի իմացությունը ամրապնդելով համապատասխան գործնական աշխատանքներով՝ հատկապես ուղղագրության և կետադրության հետ կապված, զարգացնել ուսանողների՝ քերականորեն և ոճական առումով ճիշտ խոսք կառուցելու կարողությունները, նպաստել խոսքի թերությունների վերացմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա հայերենի խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները և քերականական կարգերը:

Կկարողանա տարբերակել խոսքի մասերն իրենց բնորոշ քերականական առանձնահատկություններով:

Կտիրապետի նախադասությունների ձևաբանական վերլուծություններին, գրական երկերի վերլուծության սկզբունքներին, ճիշտ, փաստարկված, գնահատող և դատողական խոսք կառուցելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Խոսքի մասեր, դրանց դասակարգման հիմունքները: **Թեմա 2.** Գոյական անուն: Գոյականի իմաստային-քերականական խմբերն ու քերականական կարգերը: Գոյականի կազմությունը: Հոլովները: Հոլովումներ: Գոյականի առկայացման կարգը: **Թեմա 3.** Ածական անուն, տեսակները, կազմությունը և շարահյուսական կիրառությունները: **Թեմա 4.** Թվական անուն տեսակները, կազմությունը, կիրառությունները: **Թեմա 5.** Դերանուն, տեսակները: Դերանվանական հոլովում: **Թեմա 6.** Բայ, հատկանիշները, կազմությունը: Բայի անդեմ և դիմավոր ձևերը, դրանց տեսակները, կազմությունը: **Թեմա 7.** Բայի խոնարհումը: Բայի սեռերը: Անկանոն և պակասավոր բայեր: **Թեմա 8.** Մակբայ, տեսակները, կազմությունը, ուղղագրությունը: **Թեմա 9.** Կապերի տեսակներն ըստ իմաստի: Կապական բառեր: Կապերի հոլովառությունը: **Թեմա 10.** Շաղկապ. տեսակները և կիրառությունները: **Թեմա 11.** Վերաբերականներ. իմաստային խմբերը, կազմությունը, կիրառությունները: **Թեմա 12.** Ձայնարկություններ. տեսակները, կազմությունը և կիրառությունը: **Թեմա 13.** Շարահյուսություն. Նախադասություն, նախադասության հատկանիշները: **Թեմա 14.** Նախադասության տեսակներն ըստ հնչերանգի և ըստ կառուցվածքի: Նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամներ: Դերբայական դարձված: Բարդ նախադասություն, տեսակները: Բարդ համադասական նախադասություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: Բարդ ստորադասական նախադասություն, տեսակները, առանձնահատկությունները: **Թեմա 15.** Ուրիշի խոսք, կոչական, կետադրություն:

24/Բ65- Ռուսաց լեզու – 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

ձևավորել և զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր հաղորդակցման, թարգմանչական կարողությունները, ձևավորել, ընդլայնել և համակարգել մասնագիտական բառապաշարը, զարգացնել վերլուծելու, համադրելու, դատողություն անելու կարողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

կիմանա ռուսաց լեզվի լեզվական համակարգը, քերականական առանձնահատկությունները, ոճական ռեսուրսները, հաղորդակցման պայմաններին համապատասխան ընտրվող խոսքային միավորների կիրառական

առանձնահատկությունները, մասնագիտական բնագրերի գործնական թարգմանության առանձնահատկությունները:

Կարողանա ընկալել, համառոտագրել և ընդլայնել տեքստի տեղեկատվությունը, մեկնաբանել տեքստը, փոխակերպել տեքստի ոճը, մասնագիտական տեքստից դուրս բերել տերմինները, թարգմանել, վերլուծել, ընդհանրացնել, ամփոփել և հակիրճ ներկայացնել, տեղեկություն ներկայացնել և մասնակցել բանավեճերի, լուծել իրավիճակային խնդիրներ, կառուցել բանավոր և գրավոր խոսք:

Կտիրապետի ռուսաց լեզվով մասնագիտական թեմաներով հաղորդակցվելու կարողություններին, ռուսաց լեզվով դատողություններ անելու, լուծումների նոր տարբերակներ առաջարկելու և դրանք հիմնավորելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Тема 1. Фонетика: звуки и буквы русского языка, ударение, слог, правила чтения. Тема 2. Фонетика: чередование звуков (гласных и согласных), редукция, интонация. Тема 3. Фонетика: фонетический разбор слова, интонационные конструкции (ИК-1–ИК-4).Тема 4. Лексика: базовые понятия. Активная и пассивная лексика. Тематические группы слов (знакомство, семья, дом). Тема 5. Лексика: многозначность слов, прямое и переносное значение. Тема 6. Лексика: синонимы, антонимы, омонимы, паронимы. Тема 7. Лексика: жаргонизмы и сленг в повседневном общении (молодёжный жаргон, интернет-сленг).Тема 8. Лексика: диалектизмы и просторечия (основные примеры, стилистическая окраска). Тема 9. Лексика: профессионализмы и термины (в бытовых сферах: медицина, спорт, IT).Тема 10. Лексика: неологизмы (новые слова, заимствования, слова пандемийного и цифрового периода).Тема 11. Лексика: архаизмы и историзмы (устаревшая лексика, примеры из литературы и речи).Тема 12. Фразеология: устойчивые выражения приветствия, прощания, благодарности, извинения, этикет. Тема 13. Фразеология: простые фразеологизмы и идиомы повседневного общения (значение, употребление). Тема 14. Словообразование: морфемный анализ слова (корень, приставка, суффикс, окончание, постфикс).Тема 15. Словообразование и повторение семестра: основные способы словообразования (приставочный, суффиксальный, сложение, аббревиация и др.). Обобщение лексикологии и фонетики, итоговый контроль.

24/Բ66- Ռուսաց լեզու – 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

ձևավորել և զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր հաղորդակցման, թարգմանչական կարողությունները, ձևավորել, ընդլայնել և համակարգել մասնագիտական բառապաշարը ,զարգացնել վերլուծելու, համադրելու, դատողություն անելու կարողությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա ռուսերենի լեզվական համակարգը, քերականական առանձնահատկությունները, ռճական ռեսուրսները, հաղորդակցման պայմաններին համապատասխան ընտրվող խոսքային միավորների կիրառական առանձնահատկությունները, մասնագիտական բնագրերի գործնական թարգմանության առանձնահատկությունները:

Կկարողանա կիրառել մասնագիտական և հաղորդակցական ոլորտներին պատկանող բնագրերի ընթերցանության տեսակները (թռուցիկ, ընդհանուր բովանդակության ընկալման, որոնողական, մանրազնին), համառոտագրել և ընդլայնել բնագրի տեղեկատվությունը, մեկնաբանել այն, փոխակերպել բնագրի ռճը, դուրս բերել տերմինները, թարգմանել, վերլուծել, ընդհանրացնել, ամփոփել և հակիրճ ներկայացնել, մասնակցել բանավեճերի:

Կտիրապետի ռուսաց լեզվով մասնագիտական թեմաներով հաղորդակցվելու կարողություններին, ռուսաց լեզվով դատողություններ անելու, լուծումների նոր տարբերակներ առաջարկելու և դրանք հիմնավորելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Тема 1.Имя существительное: род, число, склонение (общий обзор). **Тема 2.** Имя существительное: основные падежи и их значение. **Тема 3.**Имя существительное: употребление падежей с предлогами и без. **Тема 4.** Имя прилагательное: согласование, полные и краткие формы . **Тема 5.**Имя прилагательное: степени сравнения. **Тема 6.**Глагол: настоящее время, спряжение I и II . **Тема 7.** Глагол: прошедшее время, вид (совершенный/несовершенный). **Тема 8.** Глагол: будущее время (простое и составное) . **Тема 9.** Глаголы движения (идти/ходить, ехать/ездить и др., без приставок и с приставками). **Тема 10.**Местоимения (личные, притяжательные, указательные, вопросительные, относительные). **Тема 11.**Числительные (количественные, порядковые, собирательные). **Тема 12.**Наречия (разряды по значению, степени сравнения). **Тема 13.**Служебные части речи: предлог, союз, частица. **Тема 14.**Междометие и звукоподражания. **Тема 15.**Повторение морфологии и обобщение семестра (морфологический разбор, тесты).

23/Բ19- Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Հիմնարար գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին և միջին շրջանի վերաբերյալ, ամրապնդել հարգանք և հպարտություն հայրենիքի, սեփական պատմության, ավանդույթների և ազգային առանձնահատկությունների հանդեպ, դաստիարակել ազգային ու համամարդկային արժեքներ կրող սոցիալապես ակտիվ անձ և քաղաքացի, որպես ազգի հարատևման գրավականի՝ պետականության անհրաժեշտության գիտակցության ձևավորում ու ամրապնդում, որպես պետականության պահպանման և զարգացման նախադրյալի ազգային գաղափարախոսության անհրաժեշտության գիտակցության ձևավորում, հայկական մշակույթի ձևավորումը և զարգացումը պայմանավորող պատմական պայմանների իմացության ամրապնդում և այլն, Հայաստանի երեք հանրապետությունների պատմության հիմնահարցերի ուսումնասիրությամբ ձևավորել այն գիտակցությունը, որ ազգի հարատևման

հիմնական պայմանը պետականության անհրաժեշտությունն է, նաստել Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական ու մշակութային զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ ամբողջական պատկերացման ձևավորմանը, նպաստել նորագույն շրջանի հայկական մշակույթի զարգացումը և առանձնահատկությունները պայմանավորող պատմական պայմանների իմացությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա համակողմանի ու խոր գիտելիքներ հայ ժողովրդի պատմության հին և միջնադարյան ժամանակաշրջանի վերաբերյալ:

Կկարողանա քննական ու ինքնուրույն մոտեցումներ ձևավորել հին և միջնադարյան ժամանակաշրջանի պատմական երևույթները գնահատելու առումով,

Կտիրապետի հայոց պատմության հին և միջնադարյան ժամանակաշրջանների երևույթները պատմականորեն գնահատելու, վերլուծելու հմտություններին, կհասկանա ու կարժևորի դրանց ազդեցությունն ու օրգանական կապը հետագա պատմական զարգացումների հետ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Հայոց հայրենիքը և հայ ժողովրդի կազմավորումը: **Թեմա 2.** Վանի թագավարություն: **Թեմա 3.** Երվանդունիների պետությունը: **Թեմա 4.** Արտաշեսյանների թագավորությունը: **Թեմա 5.** Արշակունիների թագավորությունը: **Թեմա 6.** Հայկական մշակույթը 4-9-րդ դդ.: **Թեմա 7.** V դարի ազգային ազատագրական շարժումները: **Թեմա 8.** Բագրատունիների թագավորությունը: **Թեմա 9.** Հայաստանը Զաքարյանների օրոք: **Թեմա 10.** Կիլիկիայի հայկական պետությունը:

23/Բ20- Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

Հիմնարար գիտելիքներ տալ Հայոց պատմության նոր և նորագույն շրջանի վերաբերյալ, ամրապնդել հարգանք և հպարտություն հայրենիքի, սեփական պատմության, ավանդույթների և ազգային առանձնահատկությունների հանդեպ, դաստիարակել ազգային ու համամարդկային արժեքներ կրող սոցիալապես ակտիվ անձ և քաղաքացի, որպես ազգի հարատևման գրավականի՝ պետականության անհրաժեշտության գիտակցության ձևավորում ու ամրապնդում, որպես պետականության պահպանման և զարգացման նախադրյալի ազգային գաղափարախոսության անհրաժեշտության գիտակցության ձևավորում, հայկական մշակույթի ձևավորումը և զարգացումը պայմանավորող պատմական պայմանների իմացության ամրապնդում և այլն, Հայաստանի երեք հանրապետությունների պատմության հիմնահարցերի ուսումնասիրությամբ ձևավորել այն գիտակցությունը, որ ազգի հարատևման հիմնական պայմանը պետականության անհրաժեշտությունն է, նպաստել Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական ու մշակութային զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ ամբողջական պատկերացման ձևավորմանը, նպաստել նորագույն շրջանի հայկական մշակույթի զարգացումը և առանձնահատկությունները պայմանավորող պատմական պայմանների իմացությանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա հայ ժողովրդի պատմության նոր և նորագույն ժամանակաշրջանի առանցքային հիմնահարցերը:

Կկարողանա ներկայացնել հայոց պատմության նոր և նորագույն ժամանակաշրջանի ազատագրական պայքարի կարևորագույն դրվագները, Հայկական հարցի, Հայոց ցեղասպանության և Սփյուռքի առանցքային հիմնախնդիրները, 20-րդ դարում հայոց նորագույն պետականության ձևավորման գործընթացները:

Կտիրապետի հայոց պատմության նոր և նորագույն ժամանակաշրջանների օրինաչափություններին և առանձնահատկություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Հայ ազգային ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: **Թեմա 2.** Հայկական հարցի առաջացումը: **Թեմա 3.** Հայ ազգային-քաղաքական կուսակցություններ: **Թեմա 4.** Հայ ժողովրդի ազգային-ազատագրական պայքարը 19-րդ դարի վերջերին-20-րդ դարի սկզբներին. հայերի կոտորածները Օսմանյան Թուրքիայում: **Թեմա 5.** Հայոց ցեղասպանությունը: **Թեմա 6.** Հայաստանի առաջին Հանրապետությունը (1918-1920թթ.): **Թեմա 7.** Խորհրդային Հայաստան: **Թեմա 8.** Հայաստանի անկախության գործընթացը. ՀՀ հռչակումը: **Թեմա 19.** Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը:

23/Բ29-Հետազոտության մեթոդաբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել հետազոտություն կատարելու սկզբունքներին, ընդունված կանոններին, պահանջներին, զարգացնել մասնագիտական ոլորտում խնդրո առարկայի ուսումնասիրման կարողությունները: Ապահովել ինչպես ուսումնական, այնպես էլ ակադեմիական հետազոտական աշխատանք (ռեֆերատ, կուրսային աշխատանք, բակալավրի ավարտական աշխատանք կատարելու, հոդված գրելու) հիմնական սկզբունքները, հետազոտական աշխատանքի պլանավորման կանոնները, աշխատանքին առաջադրվող կառուցվածքային և բովանդակային պահանջները, գիտական աշխատանքի էթիկայի նորմերը, տեղեկատվություն հավաքելու, ուսումնասիրելու, վերլուծելու, համեմատելու, ընդհանրացնելու, մեջբերումներ ու հղումներ կատարելու, եզրակացություններ ու առաջարկություններ ձևակերպելու, այնուհետև դրանք ամփոփ ու գրագետ ներկայացնելու եղանակները: Դասընթացը կօգնի ուսանողներին արդյունավետ պլանավորել իրենց հետազոտությունները, պատրաստել գիտականության սկզբունքներին և գիտական էթիկայի կանոններին համապատասխանող աշխատանքներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա՝ ինչ է գիտական ճանաչողության հասկացությունը, հետազոտական աշխատանքի առանձնահատկությունները, ուսումնասիրության մեթոդները, տեղեկատվական աղբյուրների, մասնագիտական գրականության, վիճակագրական նյութի հետ աշխատելու կանոնները, հետազոտական աշխատանք կատարելու եղանակները, աշխատանքում հղումների կատարման կարգը:

Կկարողանա հիմնավորել թեմայի արդիականությունը, ներկայացնել ուսումնասիրության օբյեկտը, առարկան, նպատակը և խնդիրը, առանձնացնել հետազոտության հիմնական դրույթները, ձևակերպել եզրակացություններ և առաջարկություններ:

Կտիրապետի հետազոտական աշխատանքի մեթոդներին, արդի տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների միջոցով մասնագիտական հիմնախնդրի ուսումնասիրության ձևերին, եզրակացությունների ներկայացման գիտական ոճին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Գիտական ճանաչողությունը, գիտահետազոտական աշխատանքների դասակարգումը: **Թեմա 2.** Գիտահետազոտական աշխատանքի ընդհանուր մեթոդաբանությունը: **Թեմա 3.** Գիտահետազոտական աշխատանքների տարատեսակները: **Թեմա 4.** Գիտահետազոտական աշխատանք գրելու ընդհանուր սկզբունքները: Մասնագիտական աղբյուրների բացահայտման եղանակները: **Թեմա 5.** Փաստարկման ընդհանուր մեթոդաբանությունը և ակադեմիական ազնվությունը /Մ. Ջաքարյանի «Ազգային ինքնության պահպանման հիմնախնդիրները Հ. Մաթևոսյանի «Մեծամոր» էսսեում» հոդվածի օրինակով/ **Թեմա 6.** Հղումները գիտական հրապարակումներում: Հետազոտական

աշխատանք կատարելիս առավել հաճախ հանդիպող հասկացություններ: **Թեմա 7.** Ռեֆերատը որպես տեքստի հիմնական տեղեկատվության սեղմ փոխադրություն: Կուրսային և ավարտական աշխատանքների տիտղոսաթերթի օրինակելի նմուշներ **Թեմա 8.** Գրավոր խոսք: Ծանոթագրություններ: Ներածություն: Հիմնական մաս: Եզրակացություն: Օգտագործված գրականության ցանկ:

24/Բ12- Կրոնագիտության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Ուսանողներին տալ ընդհանուր համակարգված գիտելիքներ կրոնի, դրա պատմական դրսևորումների առաջացման, ձևավորման և զարգացման, հասարակական և հոգևոր կյանքում դերակատարության մասին, տալ ընդհանուր գիտելիքներ աշխարհում գոյություն ունեցող կրոնների, դրանց, դասակարգման սկզբունքների, օրինաչափությունների, առանձնահատկությունների, Հայոց եկեղեցու հիմնական առանձնահատկությունների վերաբերյալ, ծանոթացնել ժամանակակից ավանդական և ոչ ավանդական կրոնների աշխարհայացքային և դավանաբանական հիմնարար սկզբունքներին և պաշտամունքային առանձնահատկություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

Կիմանա կրոնի սահմանումը և կառուցվածքը, նրա տեղն ու դերը հասարակության մեջ, ժամանակակից կրոնների և կրոնների պատմական ձևերի ձևավորման ու զարգացման պատմությունը, ազգային և համաշխարհային կրոնների բնութագիրը, գլխավոր առանձնահատկություններն ու հիմնական գծերը, ոչ ավանդական կրոնների առանձնահատկությունները և դասակարգումը, Հայոց եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական և ծիսապաշտամունքային առանձնահատկությունները, ՀՀ արդի կրոնական իրավիճակը:

Կկարողանա հասկանալ և վերլուծել կրոնական ու կրոնագիտական գրականությունը, սահմանել կրոն հասկացությունը և կրոնական տարբեր երևույթները, դասակարգել կրոնի բազմազան և տարատեսակ դրսևորումները, խմբավորել տարբեր կրոններ, բացահայտել և համակարգել ժամանակակից կրոնների աշխարհայացքային, ծիսապաշտամունքային, դավանաբանական առանձնահատկությունները, իրականացնել կրոնների համեմատական վերլուծություն և քննական արժևորում, դիտարկել և համեմատել տարբեր կրոններ:

Կտիրապետի ժամանակակից կրոնների աշխարհայացքային, դավանաբանական և ծիսապաշտամունքային առանձնահատկություններին, կրոնների ուսումնասիրության մեթոդներն ու սկզբունքերը բացատրելու և լուսաբանելու հնարներին, կրոնագիտության արդի հիմնախնդիրներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. «Կրոնագիտության հիմունքներ» դասընթացի առարկան: **Թեմա 2.** Կրոնի պատմական ձևերը: **Թեմա 3.** Բուդդայականություն: **Թեմա 4.** Քրիստոնեություն: **Թեմա 5.** Իսլամ: **Թեմա 6.** Արդի կրոնական դեմոմիանացիաներն ու ներփակ հոսանքները: **Թեմա 7.** Արդի կրոնական իր վիճակը ՀՀ-ում:

23/Բ53- Տրամաբանության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին մի շարք տրամաբանական հիմնախնդիրների, կանոնների և օրենքների, որը կօգնի նրանց իրենց մասնագիտության ոլորտում կիրառելու և առավել շոշափելի արդյունքների հասնելու: Տրամաբանական գիտելիքը կնպաստի ուսանողի կանոնավոր մտածողության զարգացմանը, սեփական մտքերի կոնկրետ ներկայացմանը և հիմնավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա տրամաբանության օրենքները և սահմանման ու բաժանման կանոնները, հասկացության կազմավորման ձևերը, մտահանգման տարատեսակները:

Կկարողանա վերլուծել և մեկնաբանել փաստերը, բացատրել մտքի կառուցվածքի տրամաբանական կանոններն ու օրենքները, ճշմարիտ եզրակացություններ ստանալ և հիմնավորել գիտական գիտելիքները:

Կտիրապետի բանավեճերի, ապացուցման, հերքման, քննադատության գործընթացներին, գիտատեսական և գործնական ուսումնասիրությունների ժամանակ տրամաբանության ճանաչողական և մեթոդաբանական գործառույթների կիրառմանը, կանոնավոր մտածողության հմտությունների, տրամաբանության օրենքների պահանջների կաապակցմանը մասնագիտական առարկայի պահանջների հետ:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Տրամաբանության առարկան: **Թեմա 2.** Հասկացության ընդհանուր բնութագիրը: **Թեմա 3.** Սահմանում և բաժանում: **Թեմա 4.** Դատողություն: **Թեմա 5.** Մտահանգում: **Թեմա 6.** Դեդուկտիվ մտահանգումներ: **Թեմա 7.** Ինդուկտիվ մտահանգում: **Թեմա 8.** Ապացուցում և հերքում: **Թեմա 9.** Վարկած: Գիտական տեսության տրամաբանական հիմքերը: **Թեմա 10.** Տրամաբանության օրենքները:

23/Բ54- Փիլիսոփայության հիմունքներ- (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնարար հարցադրումները, դրանց տեսական և գործնական նշանակությունները, տեղն ու դերը մարդու հոգևոր աշխարհում և աշխարհայացքի ձևավորման գործում: Փիլիսոփայական գիտելիքը հնարավորություն է ընձեռում խորությամբ ընկալելու և վերլուծելու շրջակա միջավայրն ու հասարակական հարաբերությունները, հստակ պատկերացում կազմել հասարակական կարծիքի, զարգացման առաջընթացի, հասարակական շահերի, պահանջմունքների վերաբերյալ և կանխատեսում անել զարգացման ուղղությամբ: Սովորողը, ծանոթանալով փիլիսոփայական ուսմունքներին, հստակ պատկերացում է կազմելու մարդու էության և գոյության հիմնախնդիրների վերաբերյալ: Հստակ կողմնորոշում կունենա ժամանակի և տարածության առարկայական պատկերացումների և գիտական ըմբռնման հարցում, ինչպես նաև մարդկային

փոխհարաբերությունների, ճշմարտի, արդարի, ստի և մոլորության խնդրի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա փիլիսոփայության գիտական-մեթոդաբանական, աշխարհայացքային, արժեքաբանական գործառույթները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքի և հավատի, ռացիոնալի և իռացիոնալի սահմանազատման, տարբերակման սկզբունքները, քաղաքակրթական զարգացումների օրինաչափությունները և միտումները:

Կկարողանա պարզաբանել բնական և հասարակական գիտությունների գործառույթները, տարբերակել քաղաքակրթական հայեցակարգերն ու դրանց հարացույցերը, գնահատել փակ և բաց համակարգերի զարգացման առանձնահատկությունները, վերլուծել հասարակության պատմական զարգացման ուղիները:

Կտիրապետի փիլիսոփայության հիմնարար եզրույթներին, սկզբունքներին և նրանց տեսական ու գործնական նշանակությանը, կեցության, մարդկային գոյության իմաստի հիմնախնդիրներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկայական տիրույթը և գործառույթները: **Թեմա 2.** Փիլիսոփայական մտքի զարգացման տրամաբանությունը: **Թեմա 3.** Գոյաբանություն: **Թեմա 4.** Փիլիսոփայական մարդաբանություն /անթրոպոլոգիա/: **Թեմա 5.** Հոգեկանի ծագման հիմնահարցը տեսական-գաղափարական տարասեռ համակարգերում: **Թեմա 6.** Իմացաբանություն: **Թեմա 7.** Սոցիալական փիլիսոփայություն:

21/Բ10- Իրավագիտության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ապահովել իրավագիտության հիմնարար դրույթների, պետության և իրավունքի ծագման ու գործառույթների, պատմական տիպերի և ձևերի, իրավունքի հիմնական ճյուղերի հիմունքների իմացություն, գիտելիքներ հաղորդել հասարակության պետաիրավական վերնաշենքի, սոցիալական կյանքի կազմակերպման պետաիրավական ձևերի ու կառուցակարգերի, հասարակության, պետության և իրավունքի բազմաթիվ ու բազմաբնույթ առնչությունների վերաբերյալ:

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մարդու իրավունքների և ազատությունների հասարակության պետաիրավական վերնաշենքի կառուցվածքի և գործառույթների իմացություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. իրավունքի և պետության ծագումն ու հիմնական հատկանիշները,
2. իրավունքի և պետության գործառույթները,
3. իրավունքի և պետության պատմական տիպերը,
4. իրավունքի հիմնական ձևերը (աղբյուրները),
5. պետության ձևերը,
6. մարդու և քաղաքացու իրավունքները, ազատություններն ու պարտականությունները,
7. հասարակության քաղաքական համակարգի կառուցվածքը և պետության դերը քաղաքական համակարգում,
8. իրավունքի համակարգը կազմող ճյուղերի հիմունքները:

Կկարողանա՝

1. սահմանել «իրավունք», «պետություն», «պետության պատմական տիպ», «պետության ձև», «իրավունքի համակարգ», «իրավանորմ», «իրավահարաբերություն» հասկացությունները,
2. ներկայացնել իրավունքի և պետության ծագման նախադրյալները,
3. բնութագրել իրավունքի և պետության հիմնական հատկանիշները,
4. դասակարգել իրավունքի և պետության պատմական տիպերը,
5. տարբերակել իրավունքի աղբյուրները,
6. ներկայացնել պետության հիմնական ձևերը,
7. դասակարգել իրավունքի և պետության գործառույթները,
8. վերլուծել իրավունքի հիմնական ճյուղերը:

Կտիրապետի՝

1. սահմանադրական իրավունքի հիմնական ինստիտուտներին,
2. վարչական իրավունքի հիմունքներին,
3. քաղաքացիական իրավունքի հիմունքներին,
4. աշխատանքային իրավունքի հիմունքներին,
5. բնապահպանական իրավունքի հիմունքներին,
6. ընտանեկան իրավունքի հիմունքներին,
7. ֆինանսական իրավունքի հիմունքներին,
8. քրեական իրավունքի հիմունքներին,
9. միջազգային իրավունքի հիմունքներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Իրավագիտության ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները: **Թեմա 2.** Պետության և իրավունքի ծագումը: **Թեմա 3.** Պետության ծագման մասին հիմնական ուսմունքները: **Թեմա 4.** Պետության հիմնական տարբերիչ հատկանիշները: **Թեմա 5.** Պետության և իրավունքի պատմական տիպերը: **Թեմա 6.** Պետության և իրավունքի ձևերը: **Թեմա 7.** Պետության գործառույթները: **Թեմա 8.** Պետական ապարատի հասկացությունը և կառուցվածքը: **Թեմա 9.** Սահմանադրական իրավունքի

հիմունքներ: **Թեմա 10** Քաղաքացիական իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 11** Քրեական իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 12.** Աշխատանքային իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 13** Ընտանեկան իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 14** Վարչական իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 15** Ֆինանսական իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 16** Բնապահպանական իրավունքի հիմունքներ: **Թեմա 17** Ազգային եվ միջազգային իրավունք:

12/Բ56- Ֆիզիկական դաստիարակություն – 1 (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացը նպատակաուղղված է ուսանողներին սովորեցնել ֆիզիկական կուլտուրայի պահանջները և խնդիրները, օժանդակել աճող սերնդի ֆիզիկական պատրաստվածությանը, օգնել ուսանողներին՝ սովորելու առողջ ապրելակերպի վարման միջոցները, վարժությունների կատարման տեխնիկատակտիկական միջոցները և ունենալ հատուկ ֆիզիկական պատրաստվածություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝ ֆիզիկական կուլտուրայի դերը մատաղ սերնդի դաստիարակման գործում, թեթև ատլետիկայի դերը ֆիզիկական դաստիարակման համակարգում, մարմնամարզության տարբեր վարժությունները, կարճ տարածության վազքերի և եռացատկի տեխնիկան, կատարել վազք 2000-3000 մ, մարմնամարզության տարբեր վարժություններին:

Կկարողանա՝ կատարել վազք 60 մ «Ցածր մեկնարկից», կատարել հեռացատկ տեղից:

Կտիրապետի՝ վազքի տեխնիկային, կատարել շարային և ընդհանուր վարժություններ, սովորած վարժությունները կատարել մրցակցային պայմաններում, վոլեյբոլ խաղի տեխնիկային, մարմնամարզության վարժությունների տեխնիկաներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Տեսական տեղեկություններ: **Թեմա 2.** Կարճ տարածության վազքեր: **Թեմա 3.** Վազք 60մ, 100մ, ստարտը և եզրագծի հատումը: **Թեմա 4.** Հեռացատկ տեղից, սպորտային թափավազք: **Թեմա 5.** Միջին տարածության վազք: **Թեմա 6.** Երկար տարածության վազք: **Թեմա 7.** Ակորբատիկա, եռացատկ տեղից: **Թեմա 8.** Հենացատկ այծի վրայից, ձգումներ կախ դրությունից: **Թեմա 9.** Հեռացատկ տեղից, հեռացատկ այծի վրայից: **Թեմա 10:** Վոլեյբոլխաղի կեցվածքով տեղաշարժեր, ցատկեր ցանցի մոտ: **Թեմա 11.** Սկզբնահարված, դաշտի տարբեր մասերը: **Թեմա 12.** Սկզբնահարվածի ընդունում, հարձակողական հարված: **Թեմա 13** .Սկզբնահարվածի ընդունում,

հարձակողական հարված: **Թեմա** 14. Հարձակողական հարվածի շրջափակում: **Թեմա** 15. Երկկողմանի խաղ:

12/Բ57- Ֆիզիկական դաստիարակություն – 2 (0 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Դասընթացը նպատակաուղղված է ուսանողներին սովորեցնել ֆիզիկական կուլտուրայի պահանջները և խնդիրները, օժանդակել աճող սերնդի ֆիզիկական պատրաստվածությանը, օգնել ուսանողներին սովորելու առողջ ապրելակերպի վարման միջոցները, վարժությունների կատարման տեխնիկատակտիկական միջոցները և ունենալու հատուկ ֆիզիկական պատրաստվածություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝ ֆիզիկական կուլտուրայի դերը մատաղ սերնդի դաստիարակման գործում, թեթև ատլետիկայի դերը ֆիզիկական դաստիարակման համակարգում, մարմնամարզության տարբեր վարժությունները, կարճ տարածության վազքերի և եռացատկի տեխնիկան, կատարել վազք 2000-3000մ, մարմնամարզության տարբեր վարժություններին:

Կկարողանա՝ կատարել վազք 60 մ «Ցածր մեկնարկից», կատարել հեռացատկ տեղից:

Կտիրապետի՝ վազքի տեխնիկային, կատարել շարային և ընդհանուր վարժություններ, սովորած վարժությունները կատարել մրցակցային պայմաններում, վոլեյբոլ խաղի տեխնիկային, մարմնամարզության վարժությունների տեխնիկաներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Գնդակի վերագումով սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցումը և ամրապնդումը: **Թեմա 2.** Կտրված հարված աջից և ձախից: **Թեմա 3.** Հարված աջից և ձախից գլորումով: **Թեմա 4.** Հաշվով խաղ: **Թեմա 5:** Գնդակի փոխանցում վերևից, ներքևից, 2 ձեռքով ցանցի վրայից: **Թեմա 6.** Ցանցի մոտ գնդակի ետ մղում բռունցքով: **Թեմա 7.** Վերին ուղիղ սկզբնահարված: **Թեմա 8.** Հանդիպակաց փոխանցումից ուղիղ հարձակողական հարված: **Թեմա 9.** Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 10.** Փոքր գնդակի նետում հորիզոնական և ուղղահայաց նպատակին: **Թեմա 11.** Փոքր գնդակի նետում աջով և ձախով կամավոր թափավազքից: **Թեմա 12.** Վազք 1500-2000մ: **Թեմա 13.** Վազք 800-1000մ: **Թեմա 14.** Կարճ տարածության վազքեր, արագացումներ: **Թեմա 15.** Նոնակի նետում:

1.2. Ուսանողի կողմից ընտրովի դասընթացներ

23/Բ55- Քաղաքագիտության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

1. ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական հասկացություններին, քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին,
2. սովորեցնել կողմնորոշվել բարդ և հակասական քաղաքական աշխարհում, ներկայացնել ու պաշտպանել սեփական հետաքրքրություններն ու շահերը, հարգելով մյուսների իրավունքները և շահերը,
3. նպաստել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության, քաղաքական գործընթացների վերաբերյալ վերլուծական մտքի ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. քաղաքական գիտության ձևավորումն ու զարգացումը,
2. քաղաքական գիտության առաջացման և զարգացման հիմնական փուլերը,
3. քաղաքական իշխանության էությունն ու բովանդակությունը, կառուցվածքը, լեգիտիմությունն ու լեգալությունը,
4. քաղաքական համակարգի էությունը և կառուցվածքը,
5. ժողովրդավարական և ոչ ժողովրդավարական քաղաքական ռեժիմների էությունն ու բնորոշ գծերը,
6. իրավական պետության էությունն ու հիմնական սկզբունքները,
7. քաղաքական կուսակցության էությունը, գործառույթները: Կուսակցական համակարգերի տիպաբանությունը,
8. քաղաքական գաղափարախոսության հասկացությունը, գործառույթները, հիմնական գաղափարախոսական հոսանքները,
9. քաղաքական կոնֆլիկտի էությունը, տիպերը, հաղթահարման ուղիները:

Կկարողանա՝

1. կատարել քաղաքագիտական վերլուծություններ,
2. կողմնորոշվել գործնական քաղաքականության հիմնահարցերի մեկնաբանման հարցերում,
3. պատկերացում կազմել քաղաքագիտության առարկայական տիրույթի ու մեթոդաբանության մասին
4. արտահայտել սեփական քաղաքական կարծիքը, անհրաժեշտության դեպքում միավորվել որևէ քաղաքական գաղափարի շուրջ:

Կտիրապետի՝

1. քաղաքագիտության առարկայի կարևորագույն խնդիրներին, առարկայի նպատակներին, նրա տեղին ու դերին

2. քաղաքագիտության տեսության և պատմության հիմնական հասկացություններին, սկզբունքներին,
3. հասարակական, քաղաքական ոլորտներում առկա տարբեր հիմնախնդիրներին, դրանք ներկայացնելու, բացահայտելու, վերլուծելու, քննարկելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան և օբյեկտը: **Թեմա 2.** Քաղաքագիտության տեսական-գաղափարական ակունքները: **Թեմա 3.** Քաղաքական իշխանություն: **Թեմա 4.** Հասարակության քաղաքական համակարգը: **Թեմա 5.** Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: **Թեմա 6.** Քաղաքական ռեժիմներ **Թեմա 7.** Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: **Թեմա 8.** Քաղաքական կոնֆլիկտներ: **Թեմա 9.** Քաղաքական գաղափարախոսություն: **Թեմա 10.** Քաղաքական լիդերություն:

23/Բ38- Մշակութաբանության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին հաղորդել կայուն գիտելիքներ մշակույթ հասկացության վերաբերյալ: Արմատավորվում է համակարգված պատկերացում մշակույթ հասկացության բաղադրիչների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Դասընթացը բացահայտում է մշակութաբանության՝ որպես գիտության էությունը և տեղն ու դերը մարդու հոգևոր աշխարհում: Օգնում է ուսանողին հստակ պատկերացում կազմելու, թե ինչպես է առաջացել մշակույթը նախ որպես երևույթ, հոգևոր պահանջմունքի տարատեսակ, այնուհետև նպաստել մարդկային հասարակության առաջընթացին: Ծանոթանալով նախնադարից մինչ օրս տարբեր դարաշրջաններում տարբեր ժողովուրդների ու ազգերի կողմից ստեղծած մշակութային արժեքներին, հնարավորություն կունենա այն համադրելու հայ ժողովրդի կողմից ստեղծած մշակութային արժեքներին: Մշակութաբանության, որպես գիտության մեջ հայազգի մշակութաբանության էդուարդ Մարգարյանի ներդրումը, մշակույթը որպես մարդկային գործունեության հատուկ կամ առանձնահատուկ գործունեություն դիտարկելը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա «Մշակույթ» հասկացության սահմանումները, մշակույթի առանձին բաղադրիչներն ու դրսևորումները:

Կկարողանա բացատրել մշակույթի կառուցվածքը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները, ներկայացնել համաշխարհային և հայ մշակույթների պատմական զարգացումների օրինաչափությունները, լուսաբանել

մերօրյա մշակութային երևույթները և գործընթացները, զանազանել համաշխարհային մշակութային գործընթացի պատմական և լոկալ դրսևորումները:

Կտիրապետի արդի դարաշրջանում մշակութային գործոնի դերի աճի կարևորման հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Մշակութաբանությունը որպես գիտություն: Մշակույթի ըմբռնումը: Մշակույթ հասկացության ծագումը և բովանդակության պատմական զարգացումը: Մշակույթի սահմանումը և գործառույթները: Մշակույթի կառուցվածքը, հոգևոր և նյութական մշակույթ: **Թեմա 2.** Մշակույթի մակարդակները: Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը, մշակույթի ազգային և համամարդկային բնույթը, զանգվածային և էլիտար մշակույթ, կրոնի, գիտության, արվեստի ու մշակույթի փոխկապակցվածությունը: **Թեմա 3.** Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: Հասարակություն և մշակույթ, բնություն և մշակույթ, մշակույթ-արժեք-քաղաքակրթություն, քաղաքակրթության մասին արդի տեսությունները: **Թեմա 4.** Նախնադարյան հասարակության և Հին արևելքի մշակույթը: Նախնադարյան հասարակության պարբերացման հարցը: Օյկումեն: Հին Միջագետքի, Եգիպտոսի և Հնդկաստանի մշակույթները: **Թեմա 5.** Հին Հունաստանի և Հռոմի մշակույթը: Հին Հունաստանի մշակույթի զարգացման փուլերը, դասական շրջան: Հելլենիզմի մշակույթը և Հին Հռոմի մշակույթը: **Թեմա 6.** Միջնադարյան մշակույթը: Վերածննդի դարաշրջանի մշակույթը: Բյուզանդիայի մշակույթը: Եվրոպայի միջնադարյան մշակույթը: Կրթության համակարգի փոփոխությունը, համալսարանների հիմնումը /Բոլոնյան և Փարիզյան մոդելները/: Վերածնունդը Իտալիայում: Հյուսիսային վերածնունդ: Վերածնունդը Արևելքում: Արևելյան վերածննդի հարցը: **Թեմա 7.** Նոր դարաշրջանի մշակույթը /17-19-րդ դար/: 17-րդ դարի Եվրոպական մշակույթը: 18-րդ դ.մշակույթը, 19-րդ դարի մշակույթը: Ռուսական մշակույթի առանձնահատկությունները: **Թեմա 8.** Մշակույթը 20-րդ դարում: Մշակույթը որպես 20-րդ դարի պատմական իրադարձության անդրադարձ: Գեղագիտական նոր ըմբռնումների ու գեղարվեստական ուղղությունների ձևավորումը:

Թեմա 9. Հայկական մշակույթը պատմական զարգացման ընթացքում, ձևավորման նախադրյալները, համահայկական պետական համակարգի ձևավորումը և մշակույթը: Մշակույթը Արարատի թագավորությունում: Հայկական մշակույթը հելլենիզմի դարաշրջանում: Հայկական միջնադարյան մշակույթը: Նոր շրջանի հայկական մշակույթը:

12/Բ28- Տնտեսագիտության հիմունքներ (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ տնտեսության զարգացման պատմական շրջաններում ձևավորված տնտեսական հարաբերությունների, տնտեսական կատեգորիաների և տնտեսական և իրավական օրենքների համակարգերի, շուկայական տնտեսության գործառնության

միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական օրինաչափությունների մասին: Զարգացնել գիտելիքներ տնտեսագիտական հասկացությունների, դրանց վերլուծության կարևորության և պրակտիկայում դրանք կիրառելու արդյունքում ֆինանսների ձևավորման և դրանց վերաբաշխման ուղղությամբ: Ուսումնասիրել և զուգակցել տնտեսական և իրավական օրենքները:

Դրանք անհրաժեշտ են տնտեսավարող սուբյեկտների գործունեության գնահատման, համապատասխան իրավական դաշտի ապահովման և ձեռնարկատիրական գործունեությունը վերահսկելու, ինչպես նաև ազատ մրցակցային պայմաններ ապահովելու համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա տնտեսական հարաբերությունների ժամանակակից տեսությունները, շուկայական տնտեսության զարգացման օրինաչափությունները, շուկայի հիմնական տարրերի գործողության մեխանիզմը, ձեռնարկատիրական գործունեության սկզբունքները և բիզնեսի կազմակերպման խնդիրները, պետության տնտեսական գործառույթները, տնտեսության կարգավորման շուկայական և պետական մեխանիզմները, եկամուտների բաշխման, դրամավարկային և հարկաբյուջետային քաղաքականության հիմնահարցերը:

Կկարողանա կողմնորոշվել, արտահայտվել տնտեսական հարաբերությունների ժամանակակից պրակտիկ քննարկումներում, վերլուծել, պատկերացնել շուկայական տնտեսության պայմաններում կազմակերպությունների գործունեության նպատակներին և արդյունքներին հասնելու և շահույթ ստանալու առանձնահատկությունները, մեկնաբանել, բնութագրել տնտեսության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը, մեկնաբանել, լուսաբանել տնտեսագիտական հասկացությունների, մակրոտնտեսական ցուցանիշների ազդեցությունը բնակչության կենսամակարդակի բարձրացման և այդ գործում մարդկային կապիտալի դերի կարևորությունը, ներկայացնել, տարբերակել ազգային տնտեսության զարգացման համեմատական ցուցանիշներ և կիրառել այլ երկրների առաջավոր փորձը, տնտեսական կոնկրետ խնդիրների հետ կապված՝ բացահայտել, առանձնացնել թերությունները և գտնել ժամանակակից պայմաններում դրանց լուծման ուղիները:

Կտիրապետի փոքր և միջին ձեռնարկությունների տնտեսական հաջողությունների հասնելու համար ստեղծագործական մոտեցումներ ցուցաբերելու և խմբային աշխատանքում իրեն դրսևորելու հմտություններին, պրակտիկ աշխատանքում տնտեսական պրոբլեմներ լուծելիս մասնակից դառնալուն, քննադատական մտածողություն ցուցաբերելուն, տնտեսական և իրավական օրենքների զուգակցմանը, նորմատիվային տնտեսագիտական մոտեցումների պրակտիկ կիրառմանը, տնտեսական վերլուծություններ և հաշվարկներ կատարելու մեթոդների գործնական կիրառությանը, ֆինանսական, բյուջետային գիտելիքները առօրյա կյանքում օգտագործելու, հանրային կյանքին տեղեկացված և ակտիվ մասնակցելու, առաջացած խնդիրները լուծելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Տնտեսագիտության հիմունքներ առարկան և ուսումնասիրության մեթոդները: **Թեմա 2.** Տնտեսագիտության ելակետային հասկացությունները: **Թեմա 3.** Շուկայական տնտեսություն: Շուկայի հիմնական տարրերը: **Թեմա 4.** Աշխատանքի և կապիտալի շուկաներ: **Թեմա 5.** Ձեռնարկատիրական գործունեություն և շահույթ:

Թեմա 6. Ազգային տնտեսության գնահատման հիմնական ցուցանիշները: **Թեմա 7.** Շուկայական տնտեսության ցիկլային զարգացումը: Գործազրկությունը և ինֆլյացիան: Եկամուտների բաշխման տեսությունը: **Թեմա 8.** Սպառում, խնայողություն, ներդրում: **Թեմա 9.** Դրամավարկային քաղաքականությունը և բանկային համակարգը: **Թեմա 10.** Ֆինանսական համակարգը և պետության ֆինանսական քաղաքականությունը:

2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ

2.1 Պարտադիր դասընթացներ

11/Բ51- Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ (3կրեդիտ)
Շաբաթական 2ժամ (10 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Ծանոթացնել ուսանողներին համակարգիչների, ծրագրավորման, ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների հիմնական հասկացություններին, համակարգիչների մինիմալ կառուցվածքին և նրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի աշխատանքին, Windows օպերացիոն համակարգին և նրա հետ աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին:

Սովորեցնել Microsoft Office ծրագրային փաթեթի հիմնական կիրառական տեխնոլոգիաներով գործնական աշխատանքներ կատարելու հմտությունները՝ MS Office փաթեթի Word տեքստային խմբագրիչը և աշխատանքը նրա հետ, MS Office փաթեթի Excel էլեկտրոնային աղյուսակների խմբագրիչը, օգտագործել MS Office փաթեթի Power Point ծրագրը շնորհանդեսներ պատրաստելու համար: Ծանոթացնել համացանցին և նրա հետ աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա ինֆորմատիկայի տեսական հիմունքները, համակարգիչների տեխնիկական ապահովումը և նրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի աշխատանքի հիմունքները, համակարգիչների ծրագրային ապահովման տեսակները, նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքները, MS Office փաթեթի Word տեքստային խմբագրիչի և նրա աշխատանքի հիմունքները, MS Office փաթեթի Excel էլեկտրոնային աղյուսակների խմբագրիչի օգտագործման հիմունքները, Համացանցի կիրառության, համացանցում մատուցվող ծառայություններից օգտվելու սկզբունքները:

Կկարողանա աշխատել «Windows»-ի միջավայրում, օգտագործել MS Office փաթեթի Word տեքստային խմբագրիչը՝ փաստաթղթերի ստեղծման և ձևավորման համար, MS Office փաթեթի Excel էլեկտրոնային աղյուսակների խմբագրիչը, MS Office փաթեթի Power Point խմբագրիչը՝ ներկայացումներ պատրաստելու համար, օգտվել համացանցից:

Կտրրապետի համակարգիչների կառուցվածքի և նրա հիմնական բաղկացուցիչ մասերի աշխատանքի վերաբերյալ գիտելիքների, Windows օպերացիոն համակարգի և նրա հետ աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին, MS Office փաթեթի Word տեքստային խմբագրի օգնությամբ փաստաթղթերի ստեղծման և ձևավորման հմտություններին, MS Office փաթեթի Excel էլեկտրոնային աղյուսակների խմբագրի օգտագործման հմտություններին, համացանցից օգտվելու և նրա հետ աշխատանքի հիմնական սկզբունքներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Ինֆորմատիկայի տեսական հիմունքները: **Թեմա 2.** Համակարգիչներ, կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքները: **Թեմա 3.** Ալգորիթմներ, բլոկ-սխեմաներ, ծրագրեր, ծրագրային ապահովում: **Թեմա 4.** Windows օպերացիոն համակարգ, ընդհանուր տեղեկություններ: **Թեմա 5.** Microsoft Office ծրագրային փաթեթի հիմնական տեխնոլոգիաները: **Թեմա 6.** Համացանց:

13/Բ52 – Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է «Մարդ - բնական միջավայր» համակարգում բնակչության անվտանգ կենսագործունեության ապահովումը: Տնտեսական գործունեության ընթացքում մարդը միշտ ենթարկվում է շրջակա միջավայրի բացասական երևույթների ազդեցություններին, ենթարկվում է արտադրական վնասվածքների, պետք է պատկերացնի և կարողանա ցանկացած իրավիճակում ճիշտ միջոցառումներ իրականացնել դրանց հետևանքները վնասազերծելու և նորմալ կենսագործունեության համար բավարար պայմաններ ստեղծելու համար: Դասընթացում մեծ տեղ է հատկացվում նաև աշխատանքային նորմալ պայմաններ ստեղծելու և իր հանգիստը կազմակերպելու գործընթացների գործընթացներին:

Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել առաջին օգնության հիմունքներին: Ստացված գիտելիքները հնարավարություն են տալիս բնութագրել արտակարգ պատահարը (իրավիճակը), որի դեպքում որոշակի տարածքում (աղետի գոտի, դեպքի վայր) խաթարվում է կարգավորված կենսագործունեությունը և արդյունքում առաջանում է առաջին օգնություն ցուցաբերելու անհրաժեշտություն; հասկանալ թե ով է տվյալ իրավիճակում տուժած: Դասընթացը հնարավարություն է ընձեռում արտակարգ իրավիճակներում կողմնորոշվել, ճիշտ որոշում կայացնել և իրադրությանը համապատասխանաբար օգնության քայլեր ձեռնարկել՝ ցուցաբերել առաջին օգնություն:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա ճանաչել մարդու օրգանիզմի կառուցվածքը և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները, հիմնավորել անվտանգ կենսագործունեության համար

անհրաժեշտ ընդհանուր սանիտարատեխնիկական պահանջները, նկարագրել բնական միջավայրը և նրա աղտոտումը, լուսաբանել մարդու տեղը և դերը բիոսֆերայում, մթնոլորտ, նրա աղտոտումն ու հետևանքները, ջրոլորտ, նրա աղտոտումն ու հետևանքները, բնահող, նրա աղտոտումն ու հետևանքները, ներկայացնել բնական, տեխնածին, էկոլոգիական, անտրոպոգեն ծագման արտակարգ իրավիճակների էությունները և առանձնահատկությունները, նկարագրել արտակարգ իրավիճակները, վերլուծելու արտակարգ իրավիճակները և կազմակերպել իրադրությանը համապատասխան առաջին բուժօգնություն, արժևորելու առաջին բուժօգնության գիտելիքները և հմտությունները:

Կկարողանա կիրառել ստացած գիտելիքները ճիշտ կողմնորոշվել ցանկացած արտակարգ իրավիճակների պայմաններում զերծ մնալ սպասվելիք վտանգներից և օգնություն ցուցաբերել մյուսներին, իրականացնել պաշտպանություն անբավարար բնակլիմայական պայմաններից և բնական աղետներից, հակահրդեհային պաշտպանություն, պաշտպանություն ստատիկ և մթնոլորտային էլկտրական պարպումներից, ներկայացնել իոնացնող ճառագայթների ազդեցությունից, էլեկտրամագնիսական դաշտի և լազերային ճառագայթման ազդեցությունից պաշտպանվելու ուղիները, լուսաբանել պաշտպանությունը աղմուկից, ինֆրա- և ուլտրաձայներից, թրթռոցներից (տատանումներից), վնասակար նյութերի ազդեցությունից, կողմնորոշվել արտակարգ իրավիճակներում, իրադրությանը համապատասխան օգնության քայլեր ձեռնարկել, ցուցաբերել առաջին բժշկական օգնություն արտակարգ իրավիճակին համապատասխան:

Կտիրապետի կայուն զարգացման ռազմավարությանը անվտանգության կառավարման համակարգերին, արտակարգ իրավիճակների ընթացքում ձեռնարկվող քայլերին, անբավարար բնակլիմայական պայմաններից և բնական աղետներից պաշտպանվելու հմտություններին, քիմիական և ռադիոակտիվ վարակվածության գոտիներում մարդկանց անհատական պաշտպանական միջոցներին, վտանգված տեղանքում փրկարարական աշխատանքների ռեժիմների, կատարել արհեստական շնչառություն, կատարել սրտի անուղղակի մերսում, կատարել վերքերի և վնասվածքների վիրակապում:

Բովանդակություն

Ներածություն: Թեմա 1. Մարդու օրգանիզմի բաղադրությունը, կառուցվածքը և ֆունկցիոնալ առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Բնական միջավայրը և նրա աղտոտումը: **Թեմա 3.** Պաշտպանություն անբավարար բնակլիմայական պայմաններից և բնական աղետներից: **Թեմա 4.** Հակահրդեհային պաշտպանություն: **Թեմա 5.** Պաշտպանություն ստատիկ և մթնոլորտային էլկտրական պարպումներից: **Թեմա 6.** Պաշտպանություն էլեկտրական հոսանքի ազդեցությունից: **Թեմա 7.** Իոնացնող ճառագայթների ազդեցությունից: **Թեմա 8.** Պաշտպանություն էլեկտրամագնիսական դաշտի և լազերային ճառագայթման ազդեցությունից: **Թեմա 9.** Պաշտպանություն աղմուկից, ինֆրա և ուլտրա ձայներից: **Թեմա 10.**

Պաշտպանություն ճնշման տակ գտնվող համակարգերում առաջացող վտանգներից: **Թեմա 11.** Պաշտպանություն թրթռոցներից (տատանումներից): **Թեմա 12.** Պաշտպանություն վնասակար նյութերի ազդեցությունից: **Թեմա 13.** Հրատապ գործողությունների փուլերը: **Թեմա 14.** Սրտի աշխատանքի խանգարումներ: **Թեմա 15.** Արյունահոսություններ: Վիրակապական նյութեր և վիրակապեր: Փափուկ հյուսվածքների վնասվածքներ: **Թեմա 16.** Այրվածքներ: Զերմային խանգարումներ: **Թեմա 17.** Թունավորումներ:

2.2 Ուսանողի կողմից ընտրովի դասընթացներ

13/Բ5 – Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակը

Ուսանողներին պատկերացում տալ բնագիտության հայեցակարգերի վերաբերյալ ժամանակակից մոտեցումների մասին: Դասընթացը միտված է ֆիզիկայի, քիմիայի, կենսաբանության արդի ձեռքբերումների լուսաբանմանը: Դասընթացը բացատրում է կենդանի և անկենդան նյութի տարբերությունը, հնարավոր զարգացումները՝ կապված ինֆորմացիայի և ինֆորմացիոն փոխներգործության հետ: Տրված է կենսոլորտի կառուցվածքային առանձնահատկությունները, դրա առանձին բաղադրիչների միջև եղած կապերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգերը, դրանց վերաբերյալ ժամանակակից մոտեցումները, բնագիտության զարգացման հիմնական փուլերը, բնագիտության սկզբունքները, բնության համակարգերի կառուցվածքը, առաջացման և զարգացման հայեցակարգերը, բնագիտության դերը աշխարհաընկալման գործընթացներում, հիմնավորել բնագիտության դերը արտադրության զարգացման և նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրման գործում, տիեզերքի մասին ժամանակակից պատկերացումները, արեգակնային համակարգի առանձնահատկությունները, երկիր մոլորակը, կենսոլորտը, որպես գլոբալ էկոհամակարգ:

Կկարողանա վերլուծել բնության համակարգերի կառուցվածքի և զարգացման ընդհանուր սկզբունքները և օրինաչափությունները, կատարել համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ, նկարագրել կենսոլորտի բաղադրիչների՝ /ջրոլորտ, քարոլորտ, մթնոլորտ/ փոխադարձ կապը և փոխապայմանավորվածությունը, հիմնավորել մատերիայի կենսաբանական կազմակերպվածության բնութագրերը, բացատրել երկրի վրա օրգանական նյութերի առաջացման նախադրյալները:

Կտիրապետի բնագիտական գիտությունների մեթոդաբանությանը և գործնական կիրառության հմտություններին, բնություն-կենսոլորտ-մարդ համակարգի փոխներգործության առանձնահատկություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Ժամանակակից բնագիտության կառուցվածքը, գործառույթները, հայեցակարգերը, իմացության մեթոդաբանությունը: **Թեմա 2.** Բնափիլիսոփայության պատկերացումները և գիտական գիտելիքները Անտիկ աշխարհում և միջին դարերում: Վերածննդի դարաշրջանի և Նոր ժամանակի գիտական հեղափոխությունը: **Թեմա 3.** XX դարի բնագիտական և գիտատեխնիկական հեղափոխությունը և աշխարհընկալման տիպերի հերթազայումը: **Թեմա 4.** Տիեզերքի մասին ժամանակակից պատկերացումները: **Թեմա 5.** Արեգակնային համակարգի առանձնահատկությունները, երկիր մոլորակ, օդային թաղանթը, կազմությունը, բաղադրամասերը, երկրագնդի և մթնոլորտի ջերմային հատկությունները և ջերմային ռեժիմը: **Թեմա 6.** Մատերիայի կենսաբանական կազմակերպվածության մակարդակի բնութագրությունը **Թեմա 7.** Երկրի վրա օրգանական նյութերի առաջացման նախադրյալները թաղանթը, կազմությունը, բաղադրամասերը, երկրագնդի և մթնոլորտի ջերմային հատկությունները և ջերմային ռեժիմը:

12/Բ25 – Սոցիոլոգիա (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սոցիոլոգիայի՝ որպես գիտության առանձնահատկություններին, գիտությունների համակարգում սոցիոլոգիայի տեղին ու դերին, սոցիոլոգիայի աշխարհայացքային և էթիկական առանձնահատկություններին, ուսումնասիրության առարկային՝ հասարակությանը և դրա կառուցվածքին, սոցիոլոգիայի հիմնարար տեսություններին, մշակույթին և դրա տարրերին, ինչպես նաև հասարակության մեջ տեղի ունեցող մի շարք սոցիալական գործընթացներին ու առկա հիմնախնդիրներին: Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին սոցիոլոգիական գիտության ձևավորմանն ու զարգացմանը, առանցքային հասկացություններին և պարզաբանել սոցիալական աշխատանքի տարբեր բնագավառներում դրանց կիրառման առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա սոցիոլոգիական գիտելիքների ազատ կիրառության հիմնարար սկզբունքի, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, սոցիոլոգիական տեղեկատվության հավաքման մեթոդների, դրանց առանձնահատկությունների և կիրառության, սոցիոլոգիական հետազոտությունների կատարման մեթոդների մասին:

Կկարողանա բնորոշել առօրյա կյանքի երևույթների և գործընթացների սոցիալական էությունը, կիրառել սոցիոլոգիայի տեսական մոտեցումները՝ հասարակության տարբեր

գործընթացների, հիմնախնդիրների մեկնաբանման նպատակով, իրականացնել սոցիոլոգիական հետազոտություն:

Կտիրապետի սոցիոլոգիական աշխարհայացքի առանձնահատկություններին, տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու, սոցիոլոգիական հետազոտություններ կատարելու հմտություններին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Սոցիոլոգիան որպես գիտություն.

Սոցիոլոգիան որպես գիտություն. կայացման պատմությունն ու զարգացման առանձնահատկությունները: Սոցիոլոգիայի առաջացման նախադրյալները: Սոցիոլոգիայի ուսումնասիրման օբյեկտը և առարկան: Սոցիոլոգիայի մեթոդը: Սոցիոլոգիայի կառուցվածքը: Մակրո և միկրոսոցիոլոգիա: Սոցիոլոգիան և այլ գիտությունները: Սոցիոլոգիայի գործառույթները:

Թեմա2. Ամերիկյան և Ժամանակակից արևմտյան սոցիոլոգիան.

1920-1940 թթ. էմպիրիկ սոցիոլոգիան: Թ. Փարսոնսի սոցիալական գործողության տեսությունը, սոցիալական համակարգերի հայեցակարգը: Ռ. Մերթոնի միջին մակարդակի տեսությունը և գործառական վերլուծությունը: Բախման տեսությունը: Դյուրզհեյմյան ավանդույթը ֆրանսիական սոցիոլոգիայում: Վեբերական և մարքսիստական ավանդույթները գերմանական սոցիոլոգիայում: Ժամանակակից արևմտյան սոցիոլոգիա:

Թեմա3. Հասարակությունը որպես սոցիոլոգիական վերլուծության օբյեկտ.

Հասարակության մասին պատկերացումների ծագումը: «Հասարակություն» հասկացությունը հիմնական սոցիոլոգիական տեսություններում: Հասարակությունը որպես սոցիալական համակարգ: Հասարակության հիմնական հայտանիշները: Հասարակությունների տիպավորումը: «Սոցիալական կառուցվածք» հասկացությունը: Մակրո և միկրոկառուցվածք: Սոցիալական խմբեր: **Թեմա4. Սոցիալական հաստատություններ և սոցիալական կազմակերպություններ.** «Սոցիալական հաստատություն» հասկացությունը: Սոցիալական հաստատությունների հիմնական հայտանիշները: Սոցիալական հաստատությունների տիպաբանությունը: Սոցիալական հաստատությունների գործառույթները: «Կազմակերպություն» հասկացությունը: Սոցիալական կազմակերպությունների ձևավորման մեխանիզմները: Սոցիալական կազմակերպության հիմնական հայտանիշները: Սոցիալական կազմակերպությունների տիպաբանությունը: **Թեմա 5. Սոցիալական շերտավորվածություն և սոցիալական շարժունություն.** Սոցիալական անհավասարության հիմնախնդիրը սոցիոլոգիայում: «Սոցիալական շերտավորվածություն» հասկացությունը: Շերտավորված համակարգերի տիպերը: Խորհրդային հասարակության սոցիալական շերտավորվածությունը: «Սոցիալական շարժունություն» հասկացությունը: Սոցիալական շարժունության հիմնական տեսակները: Սոցիալական շարժունության հիմնական ուղիներն ու մեխանիզմները: Սոցիալական շարժունության հիմնական չափանիշները: Սոցիալական շարժունությունը ԽՍՀՄ-ում և Ժամանակակից

հասարակության մեջ: **Թեմա 6. Անձի սոցիոլոգիական հիմնախնդիրները և սոցիալականացումը.** «Անձ հասկացությունը» և անձի տեսությունները: Անձի կառուցվածքը: Անձի տիպերը: Անձի գործառույթները, սոցիալական կարգավիճակը և սոցիալական դերերը: Հասարակության և անձի փոխազդեցությունը: Սոցիալականացման հասկացությունները և տեսությունները: Սոցիալականացման փուլերը: Սոցիալականացման գործակալները և ինստիտուտները: **Թեմա 7. Շեղված վարք.** «Սոցիալական նորմեր» հասկացությունը: Սոցիալական նորմերի տեսակները: Վարքի շեղման բացատրության հիմնական գիտական մոտեցումները: Շեղված վարք: Շեղված վարքի պատճառները: Վարքի շեղման հիմնական ձևերը: Սոցիալական հսկողության հիմնախնդիրները, հիմնական մեխանիզմներն ու մեթոդները: **Թեմա 8. Սոցիոլոգիական հետազոտություններ. կառուցվածքը, մեթոդիկական և տեխնիկական.** Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերն ու տեսակները: Սոցիոլոգիական հետազոտությունների ծրագիրը: Սոցիոլոգիական տեղեկատվության հավաքման մեթոդները: Դիտարկման մեթոդը: Փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդը: Փորձի մեթոդը: Սոցիոլոգիական հետազոտության արդյունքների կիրառումը և վերլուծությունը:

3. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ

3.1 Պարտադիր դասընթացներ

23/Բ5- Ընդհանուր մանկավարժություն – 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գաղափար տալ մանկավարժության հիմնական հասկացությունների /դաստիարակություն, ուսուցում, կրթություն, զարգացում, ձևավորում և այլն/ մասին, բացահայտել ուսուցման և դաստիարակության հիմնահարցերը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

կիմանա մանկավարժության օբյեկտը, առարկան, խնդիրները, մանկավարժության հիմնական հասկացությունները՝ դաստիարակություն, կրթություն, ուսուցում, ուսուցման և դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները, մեթոդները, միջոցները, կազմակերպման ձևերը և այլն, մանկավարժության դերը անձի ձևավորման գործում:

Կկարողանա ուսումնասիրել տարբեր առարկաների դասավանդման մեթոդիկաները, նախապատրաստվել դպրոցում անցկացվելիք մանկավարժական պրակտիկայի համար, կազմել դասի օրվա պլան, լսել, քննարկել և վարել դասեր, օգնել ուսուցիչներին կրթադաստիարակչական տարբեր հարցերում:

Կտիրապետի ուսուցչի մասնագիտության առանձնահատկություններին, մանկավարժական վարպետության հիմնական բաղադրիչներին՝ մանկավարժական տեխնիկա, կազմակերպիչ, դաստիարակ և այլն:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացություններն ու խնդիրները: **Թեմա 2.** Անձնավորության դաստիարակությունը, զարգացումը և ձևավորումը: **Թեմա 3.** Դպրոցականի անձի զարգացման և ձևավորման տարիքային փուլերը, դրանց համառոտ բնութագիրը: **Թեմա 4.** Մանկավարժական գործընթաց: **Թեմա 5.** Դիդակտիկական որպես գիտություն և ուսումնական առարկա: **Թեմա 6.** Կրթության բովանդակություն: Հայ ազգային կրթության տիպերը: **Թեմա 7.** Ուսումնական աշխատաքների կազմակերպման ձևերը, նրանց պատմական զարգացումը:

23/Բ6- Ընդհանուր մանկավարժություն – 2 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դաստիարակության էությանը, նպատակին, խնդիրներին, շարժիչ ուժերին, կազմակերպման օրինաչափություններին, սկզբունքներին ու մեթոդներին: Ապագա մանկավարժին տեղեկացնել դպրոցի բարեփոխումների ներկա ռազմավարության մասին, նրանց նախապատրաստել առարկայական մեթոդիկաների ուսումնասիրման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. դաստիարակության էությունը,
2. դաստիարակության նպատակը, խնդիրները,
3. շարժիչ ուժերը, կազմակերպման օրինաչափությունները, ձևերը, սկզբունքները, մեթոդները,
4. ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության էությունը,
5. կոլեկտիվը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ՝ կարևորելով դաստիարակության վերջնական արդյունքը:

Կկարողանա՝

1. ըմբռնել դաստիարակության նպատակը,
2. պատմական բնույթը,
3. հայ ազգային դաստիարակության բնորոշ կողմերը,
4. աշակերտական կոլեկտիվի օբյեկտ և սուբյեկտ լինելը, անձի զարգացման փուլերը, գնահատել ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության դերը մեր կյանքում:

Կտիրապետի՝

1. դաստիարակության օրինաչափություններին, սկզբունքներին,
2. մեթոդներին /գիտակցության ձևավորման, գործունեության կազմակերպման և խթանման/, հնարներին,
3. աշակերտական կոլեկտիվի զարգացման առանձնահատկություններին:
4. Սովորողների ինքնադաստիարակության և վերադաստիարակության հարցերում գործնական մոտեցում դրսևորելուն՝ կարևորելով ընտանեկան դաստիարակության դերը: /Ելնելով ժամանակակից հասարակական դրսևորումներից/:
5. Ուսանողը պետք է կարողանա որոշումներ ընդունել դաստիարակչական բնույթի տարբեր իրավիճակներում՝ ելնելով անձի տարիքային և անհատական առանձնահատկություններից:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Դաստիարակության գործընթացի բովանդակությունը: **Թեմա 2.** Դաստիարակության տեխնոլոգիաներ և միջոցներ: **Թեմա 3.** Դաստիարակության մեթոդներ: **Թեմա 4.** Կոլեկտիվի ձևավորումն ու բնորոշ գծերը: **Թեմա 5.** Ընտանիքի և դպրոցի համագործակցությունը: ԹԵՄԱ **6.** Դաստիարակության բաղադրատարրերը: **Թեմա 7.** Դաստիարակության հիմնահարցերը նորմատիվային փաստաթղթերում:

23/Բ40– Ներառական կրթության հիմունքներ -(3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգաբաղ

Դասընթացի նպատակը մասնագիտական կրթության գործընթացում, ներառական կրթության ներդրման հետ կապված մանկավարժական հիմնախնդիրների, սկզբունքների, մեթոդների յուրացումն է:

Դասընթացի առաջին բաժնի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ներառական կրթության գաղափարական և օրենսդրական հիմքերին, հասկացություններին, պատմական զարգացման փուլերին ու առանձնահատկություններին:

Երկրորդ բաժնի նպատակն է զինել ներառականության միջավայրում անհրաժեշտ և հոգեբանամանկավարժական գիտելիքներով, կարողություններով, հմտություններով, նպաստել ներառական կրթության կազմակերպման մշակույթի ձևավորմանը, մասնագիտական և անձնային որակների ու կոմպետենտությունները զարգացմանը:

Երրորդ բաժինը նախատեսված է ներառական կրթության պայմաններում կոնկրետ մասնագիտական խնդիրների լուծման կարողությունների զարգացմանը՝ տարբեր գիտական մոտեցումների ու մեթոդների կիրառմամբ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. մեկնաբանել ներառական կրթության էությունը, գաղափարախոսական հիմնադրությունները, օրենսդրական հիմքերն ու զարգացման հեռանկարները, հաշմանդամության բժշկական և սոցիալական մոդելները,
2. հիմնավորել ՀՈւԱ շահերից բխող գործընթացների կազմակերպման մատահրավերներ,
3. վերլուծել ներառական կրթության կազմակերպման մանկավարժական մեթոդները,
4. ճանաչել մասնագիտական կոնսիլիումի անդամների միջև փոխհամագործակցության ու թիմային աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքները,
5. վերլուծել ներառական գործընթացի մասնակիցների միջև հաղորդակցման առանձնահատկությունները:

Կկարողանա՝

1. կազմակերպել օրենսդրության ու ներառական կրթության գաղափարախոսությանը համապատասխան հաղորդակցման, ուսուցման, դաստիարակության ու զարգացման միջավայր,
2. ձևավորել (կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող) ԿԱՊԿՈւ սովորողների հետ աշխատանքների անհատական ուսումնական պլաններ (ԱՈւՊ)՝ ըստ սովորողների կարիքների,
3. վերլուծել և կազմակերպել դրանց իրականացման ուղիները:

Կտիրապետի՝

ԱՈւՊ –ներով աշխատանքի մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառմանը, անհատական մոտեցման սկզբունքներին: Բոլոր աշակերտներին ուսումնական գործընթացում լիարժեք ներառելու մանկավարժական և հոգեբանական միջոցների ու հնարների ընտրության հիմնավորմանն ու դրանց համապատասխան գործընթացների կազմակերպմանը:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Ներառական կրթության էությունն ու գաղափարախոսական հիմքերը: **Թեմա 2.** Հատուկ և ներառական կրթության կազմակերպման ձևերը: **Թեմա 3.** Ներառականության գաղափարի պատմական զարգացման ակունքները: **Թեմա 4.** Ներառական մանկավարժության էությունը: **Թեմա 5.** Ներառական կրթության կազմակերպման գիտատեսական հայեցակարգ Ներառական կրթության կազմակերպման գիտատեսական հայեցակարգեր: **Թեմա 6.** Հոգեֆիզիկական զարգացման խանգարումների դասակարգումները: **Թեմա 7.** Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների հետ ներառական մանկավարժական գործընթացի կազմակերպումը: **Թեմա 8.** Սովորողների կարիքների գնահատման մեթոդաբանությունը: Բնական ռեսուրսներ: Մարդկային ռեսուրսներ: Ալբերտ Մասլոուի պահանջմունքների տեսությունը և բուրգը: **Թեմա 9.** Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հետ հաղորդակցման առանձնահատկությունները: Հոգեբանական զարգացման և բարոյական

ինքնակատարելագործման պահանջմունքներ: **Թեմա 10.** Սովորողների դիտարկում և ուսումնական ունակությունների բացահայտում: Անհատական ուսումնական պլանի կազմում: SMART մեթոդը որպես ԱՌԻՊ-ի ձևավորման և նպատակադրման հիմք: Սովորողների դիտարկում և ուսումնական ունակությունների բացահայտում: Անհատական ուսումնական պլանի կազմում: SMART մեթոդը որպես ԱՌԻՊ-ի ձևավորման և նպատակադրման հիմք: **Թեմա 11.** ԿԱՊԿՈՒ երեխա ունեցող ընտանիքների առանձնահատկությունները, նրանց աջակցության հոգեբանամանկավարժական ուղիներն ու մեթոդները: **Թեմա 12.** Հոգեբանամանկավարժական դիագնոստիկ աշխատանքների կազմակերպման տրամաբանությունը, մեթոդներն ու գործիքները: **Թեմա 13.** ԿԱՊԿՈՒ երեխաների ուշադրության և հիշողության դիագնոստիկական և զարգացումը՝ որպես ուսումնական ունակությունների զարգացման հիմք: **Թեմա 14.** ԿԱՊԿՈՒ երեխաների մտածողության և երևակայության դիագնոստիկական և զարգացումը՝ որպես ուսումնական ունակությունների զարգացման հիմք: **Թեմա 15.** ԿԱՊԿՈՒ երեխաների բանավոր և գրավոր խոսքի զարգացման մակարդակի հետազոտություններ, հաղորդակցական կարողությունների զարգացման մեթոդները: **Թեմա 16.** ԿԱՊԿՈՒ երեխաների անձնային առանձնահատկությունների և հուզական ոլորտի խնդիրների դիագնոստիկա և կարգավորման մեթոդներ:

23/Բ3- Ընդհանուր հոգեբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է նպաստել, որ ուսանողներն իմանան հոգեկանի կառուցվածքը. մանրամասն ուսումնասիրելով հոգեկանի գործընթացները, վիճակները, հուզականային ոլորտը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. սահմանել հոգեբանություն գիտության զարգացման առարկան, խնդիրները, սկզբունքները, հետազոտման մեթոդները, հոգեբանության հիմնական հասկացությունները,
2. ճանաչել կենտրոնական նյարդային համակարգի ֆիզիոլոգիական ինտեգրատիվ մակարդակները և ուղեղի գործունեության ֆունկցիոնալ համակարգը, հոգեկան երևույթների, գործընթացների ռեֆլեկտոր բնույթը, հոգեկանի կառուցվածքը:

Կկարողանա՝

1. բնորոշել մարդու հոգեկան երևույթների առանձնահատկությունները,
2. օգտագործել համապատասխան մեթոդներ, մեթոդիկաներ,
3. նախագծել մասնագիտական գիտելիքների, հմտությունների զարգացում:

Կտիրապետի՝ հոգեբանություն գիտության ժամանակակից տեսական հայեցակարգերին, մոտեցումներին, հոգեբանական հետազոտման մեթոդների կիրառմանը:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Ընդհանուր հոգեբանության առարկան, խնդիրները: **Թեմա 2.** Հոգեբանության զարգացման փուլերը: **Թեմա 3.** Հոգեբանության ուսումնասիրման մեթոդները: **Թեմա 4.** Հոգեկանի կառուցվածքը: **Թեմա 5.** Հոգեկանի գործընթացները: **Թեմա 6.** Հուզականային ոլորտ: **Թեմա 7.** Պահանջմունքներ և նպատակներ: **Թեմա 8.** Հոգեկանի վիճակները. Տրամադրություն, աֆֆեկտ, կիրք, սթրես: **Թեմա 9.** Սթրեսի առանձնահատկությունները, տեսակները, փուլերը: **Թեմա 10.** Հետտրավմատիկ սթրես, Դեպրեսիա:

23/Բ4- Ընդհանուր հոգեբանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել տարիքային շրջափուլերը, տարիքային առանձնահատկությունները: Հասնել այն բանին, որ սովորողները զանազան են և ուսումնասիրեն անհատական տարբերությունները: Կարողանան ստացված գիտելիքները կիրառել իրենց մասնագիտական գործունեության ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա անձի ձևավորման տարաբաժանման առանձնահատկությունները:

Կկարողանա ներկայացնել և միմյանցից զանազանել տարիքային շրջափուլերը և յուրաքանչյուր տարիքին բնորոշ ճգնաժամերը:

Կտիրապետի անհատական տարբերությունների և տարիքային առանձնահատկությունների մասին առկա գիտելիքների կիրառման մեթոդներին իրենց մասնագիտական ոլորտներում:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Տարիք հասկացության մեկնաբանումը: **Թեմա 2.** Տարիքային շրջափուլեր: Ճգնաժամեր: **Թեմա 3.** Հոգեսեքսուալ զարգացման փուլերը: **Թեմա 4.** Տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները. 0-3 տարեկան: **Թեմա 5.** Տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները. 3-7 տարեկան: **Թեման 6.** Տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները. 7-11 տարեկան: **Թեմա 7.** Տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները. դեռահասություն: **Թեմա 8.** Տարիքային զարգացման առանձնահատկությունները. ծերություն: **Թեմա 9.** Անհատական տարբերություններ. խառնվածք, բնավորություն, անձնային որակներ, գծեր: **Թեմա 10.** Մտավոր ունակություններ: **Թեմա 11.** Ընդունակություններ. օժտվածություն, տաղանդ, հանճար:

24/Բ36- Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժամանակակից լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության գլխավոր մոտեցումներն ու պահանջները, լեզուների ուսուցման և ուսումնառության հայեցակարգերը, սկզբունքները, մեթոդներն ու տեխնոլոգիաները, յուրացնել լեզվական միջոցներ՝ ուղղված ժամանակակից լեզուների բնագավառում սովորողների հաղորդակցական կարողությունների ու հմտությունների զարգացմանը: Դիտարկել լեզուների դասավանդման ժամանակակից անձնակենտրոն, հաղորդակցական-ճանաչողական, հանրամշակութային և փոխներգործուն մեթոդներն ու մոտեցումները՝ հատկանշելով մասնավորապես լեզվական միջոցների(բառապաշար, քերականություն, հնչյունաբանություն) և հաղորդակցական կարողությունների (խոսել, լսել, գրել, կարդալ) փոխկապակցված ուսուցումը: Առանձնակի կարևորվում են նաև սովորողների ստուգման/ինքնաստուգման, գնահատման/ինքնագնահատման, ինչպես նաև դասի պլանավորմանը վերաբերող խնդիրներն ու գործընթացները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

Ուսուցման մեթոդաբանության գիտական հիմքերը, օտար լեզվի ուսուցման նպատակները, ինչպես նաև հիմնական մոտեցումները, մեթոդներն ու տեխնիկաները՝ ներառյալ Grammar Translation, Direct, Audiolingual, Community Language Learning, Silent Way, Suggestopedia և Total Physical Response մեթոդները:

Կկարողանա՝

Վերլուծել և համեմատել օտար լեզվի ուսուցման տարբեր մեթոդները, ընտրել համապատասխան մոտեցում և տեխնիկա ըստ ուսուցման նպատակների, սովորողների կարիքների և լեզվական հմտությունների զարգացման:

Կտիրապետի՝

Գործնականում կիրառելու տարբեր ուսուցման մեթոդներ և տեխնիկաներ օտար լեզվի դասավանդման ընթացքում, կազմակերպելու արդյունավետ ուսումնական գործունեություն և հարմարեցնելու ուսուցումը տարբեր սովորողների մակարդակներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Methodology of Foreign Language Teaching as a Science.**Թեմա 2.** Aims of teaching a foreign language.**Թեմա 3.** Approaches, Methods and Techniques. **Թեմա 4.** The Grammar Translation Method.**Թեմա 5.** The Direct Method.**Թեմա 6.** The Audiolingual Method.**Թեմա 7.** Community Language Learning.**Թեմա 8.** The Silent Way. **Թեմա 9.** Suggestopedia. **Թեմա 10.** Total Physical Response. **Թեմա 11.** The Natural Approach.**Թեմա 12.** The Communicative Language Teaching Approach.**Թեմա 13.** Types of Learning Associated with the CLT Approach.**Թեմա 14.** The PPP Approach to Communicative Language Teaching.**Թեմա 15.** The Role of Syllabus/Curriculum.

24/Բ37- Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 7 ժամ (40 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել ժամանակակից լեզվաքաղաքականության և լեզվակրթության գլխավոր մոտեցումներն ու պահանջները, լեզուների ուսուցման և ուսումնառության հայեցակարգերը, սկզբունքները, մեթոդներն ու տեխնոլոգիաները, յուրացնել լեզվական միջոցներ՝ ուղղված ժամանակակից լեզուների բնագավառում սովորողների հաղորդակցական կարողությունների ու հմտությունների զարգացմանը: Դիտարկել լեզուների դասավանդման ժամանակակից անձնակենտրոն, հաղորդակցական-ճանաչողական, հանրամշակութային և փոխներգործուն մեթոդներն ու մոտեցումները՝ հատկանշելով մասնավորապես լեզվական միջոցների(բառապաշար, քերականություն, հնչյունաբանություն) և հաղորդակցական կարողությունների (խոսել, լսել, գրել, կարդալ) փոխկապակցված ուսուցումը: Առանձնակի կարևորվում են նաև սովորողների ստուգման/ինքնաստուգման, գնահատման/ինքնագնահատման, ինչպես նաև դասի պլանավորմանը վերաբերող խնդիրներն ու գործընթացները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

Օտար լեզվի ուսուցման ժամանակակից մոտեցումները, մասնավորապես՝ Natural Approach-ը և Communicative Language Teaching (CLT) մոտեցումը, CLT-ին բնորոշ ուսուցման տեսակները, PPP մոդելը, ՀՊԶ-ի, առարկայական ծրագրերի դերը, ինչպես նաև տարիքային խմբերին համապատասխան մեթոդաբանությունը և լեզվական չորս հիմնական հմտությունների՝ լսելու, խոսելու, կարդալու և գրելու ուսուցման սկզբունքները:

Կկարողանա՝

Օտար լեզվի ուսուցման ժամանակակից մոտեցումները, մասնավորապես՝ Natural Approach-ը և Communicative Language Teaching (CLT) մոտեցումը, CLT-ին բնորոշ ուսուցման տեսակները, PPP մոդելը, ՀՊԶ-ի, առարկայական ծրագրերի դերը, ինչպես նաև տարիքային խմբերին համապատասխան մեթոդաբանությունը և լեզվական չորս հիմնական հմտությունների՝ լսելու, խոսելու, կարդալու և գրելու ուսուցման սկզբունքները:

Կտիրապետի՝

Հմտությունների զարգացնելու սովորողների լսելու, խոսելու, կարդալու և գրելու կարողությունները տարբեր գործնական առաջադրանքների միջոցով, խթանելու հաղորդակցական կարողությունը և ապահովելու ակտիվ մասնակցություն լեզվական ուսուցման գործընթացում:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Methodology and Age Groups.**Թեմա 2.** Reading, writing, speaking and listening – the four foundational skills of language learning. **Թեմա 3.** Listening skills. **Թեմա 4.** Speaking skills. **Թեմա 5.** Reading skills.**Թեմա 6.** Writing skills. **Թեմա 7.** Teaching English Pronunciation.**Թեմա 8.** Teaching Vocabulary. **Թեմա 9.** Different Methods of Teaching Grammar. **Թեմա 10.** Lesson Planning.**Թեմա 11.** Hybrid Teaching. Learning

Technologies. **Թեմա 12.** Flipped Classroom. **Թեմա 13.** Bloom's Taxonomy. **Թեմա 14.** Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment (CEFR). **Թեմա 15.** Classroom Assessment. Assessment Methods.

22/Բ11- Գրականագիտության ներածություն – 1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ընդհանուր պատկերացում տալ գեղարվեստական գրականությունն ուսումնասիրող գիտության՝ գրականագիտության հիմնական ճյուղերի, գեղարվեստական գրականության առանձնահատկությունների մասին. ներկայացնել գրականությունն իբրև արվեստի տեսակ, արժևորել նրա դերը հասարակության կյանքում, ցույց տալ նրա գեղագիտական արժեքը, ձևավորման և զարգացման պատմությունը, ուսումնասիրել գեղարվեստական գրականության ընդհանուր հատկանիշներն ու օրինաչափությունները, որպեսզի սովորողները տիրապետեն գրականագիտական հիմնական հասկացություններին և գործնականում կիրառեն դրանք, ինչպես նաև քննել դասական գրականության հիմնական ուղղությունները, չափաժո և արձակ ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Գրականագիտության դերը հասարակական գիտությունների շարքում,
2. Գրականագիտության ներածության դերը գրականագիտության մյուս ճյուղերի համակարգում,
3. Գրականագիտության հիմնական հասկացություններն ու եզրույթները,
4. Գեղարվեստական երկի մանրագնին, մասնագիտական վերլուծության ձևերը,
5. Գեղարվեստական գրականության զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունները, հիմնական փուլերն ու առանձնահատկությունները:

Կկարողանա՝

1. Գեղարվեստական երկը բնութագրել ըստ ժանրի,
2. Գեղարվեստական երկը բնութագրել ըստ գրական սեռի,
3. Գեղարվեստական երկը բնութագրել ըստ գեղարվեստական մեթոդի,
4. Ներկայացնել գրական-գեղարվեստական պատկերները, նրանց տեսակներն ու առանձնահատկությունները,
5. Ներկայացնել գրական կերպարների տեսակներն ու առանձնահատկությունները,
6. Բացահայտել գրականագիտական ընդհանուր հիմնախնդիրները,
7. Գործնականում կիրառել ստացած տեսական գիտելիքներն ինչպես ուսումնական, այնպես էլ հետազոտական աշխատանքում:

Կտիրապետի՝

1. Գեղարվեստական գրականության ուսումնասիրման հիմնական գործիքներին (հասկացություններին),

2. Գեղարվեստական ստեղծագործությունների վերլուծության հիմնական սկզբունքներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Գրականագիտությունն իբրև գիտություն: Գրականագիտության հիմնական ճյուղերը՝ գրականության տեսություն, գրականության պատմություն, գրական քննադատություն, բնագրագիտություն, մատենագիտություն: **Թեմա 2.** Գեղարվեստական գրականությունն իբրև արվեստի տեսակ, նրա տեղը արվեստի մյուս տեսակների շարքում: **Թեմա 3.** Գրական-գեղարվեստական պատկեր: Գրական պատկերման գլխավոր առարկան: Պատկերների հիմնական տեսակները: Պատկերների կառուցման և կյանքի գաղափարական-հուզական գնահատման եղանակները: **Թեմա 4.** Գեղարվեստական կերպար: Դրական և բացասական, գլխավոր և երկրորդական կերպարներ: **Թեմա 5.** Գրական ստեղծագործության ձևը և բովանդակությունը: Հասկացողություն կոմպոզիցիայի մասին: **Թեմա 6.** Գրական ստեղծագործության սյուժեն: Սյուժեի կառուցվածքը: Սյուժե և ֆաբուլա: **Թեմա 7.** Գեղարվեստական խոսք: Խոսքի պատկերավորման միջոցները՝ մակդիր, համեմատություն, այլաբերություն, չափազանցություն, այլաբանություն, հեգնանք և այլն: Հասկացողություն ոճի մասին: **Թեմա 8.** Գրական սեռեր և տեսակներ: Էպիկական, քնարական, դրամատիկական և քնարաէպիկական սեռերի ժանրերը: **Թեմա 9.** Գեղարվեստական մեթոդ և գրական ուղղություն: Կլասիցիզմի, ռոմանտիզմի, ռեալիզմի հիմնական առանձնահատկությունները: Նատուրալիզմ, սիմվոլիզմ, ֆուտուրիզմ գրական հոսանքները: **Թեմա 10.** Չափածո խոսք: Տաղաչափության հիմնական առանձնահատկությունները:

24/Բ1- Անգլերեն լեզվի պատմություն – 7 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Բրիտանիայում անգլերեն լեզվի զարգացման փուլերին՝ սկսած մ.թ. 5-րդ դարից: Դասընթացի ընթացքում նրանք կստանան գիտելիքներ անգլերենի հնչյունական, քերականական և բառային համակարգերի ձևավորման և փոփոխության վերաբերյալ, լուսաբանել անգլերեն լեզվի զարգացման պատմական փուլերը՝ ընդգծելով դրանց բնորոշ հնչյունական, բառային և քերականական առանձնահատկությունները: Դասընթացի նպատակն է նաև ուսանողներին ծանոթացնել Բրիտանիայի քաղաքական, սոցիալական և կարևոր պատմական իրադարձություններին, որոնք ազդեցություն են թողել անգլերեն լեզվի զարգացման վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անգլերեն լեզվի ծագումը և նրա աստիճանական զարգացման ամբողջ ընթացքը:

2. Նկարագրել հին, միջին և նորագույն անգլերենի փուլերին բնորոշ լեզվական առանձնահատկությունները՝ ներառյալ հնչյունական, քերականական և բառային առանձնահատկությունները:

Կկարողանա՝

1. Կատարել համեմատական վերլուծություն դասական լեզուների հետ՝ հաշվի առնելով բառերի հնչյունական, արմատային և ածանցային փոփոխությունները:
2. Վերլուծել անգլերեն հնչյունների ծագումնաբանության հետ կապված հարցերը և ներկայացնել դրանց կառուցվածքային առանձնահատկությունները:
3. Վերլուծել հին անգլերենով գրված տեքստեր՝ բացահայտելով դրանց բնորոշ հնչյունական, քերականական և բառային առանձնահատկությունները:

Կտիրապետի՝

1. հին, միջին և նորագույն անգլերենի լեզվական շերտերի տարբերակմանը և դրանց միջև կապերի բացահայտմանը:
2. անգլերեն լեզվի պատմական փոփոխություններին, հնչյունական, քերականական և բառային համակարգերին:
3. հին անգլերեն տեքստերի ընթերցման ու մեկնաբանման հիմնական սկզբունքներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Subject and Aims of the History of English. Chronological Divisions of Language History(OE, MDE,MDNE periods). The Origin of English. **Թեմա 2.** Old English Dialects. Linguistic Situation. The settlement of Britain by Germanic Tribes. **Թեմա 3.** Etymological survey of the OE vocabulary. **Թեմա 4.** Literary Monuments of OE. **Թեմա 5.** The Anglo-Saxon Script and Peculiarities of the OE Alphabet. **Թեմա 6.** Old English vowel system and Accentuation. **Թեմա 7.** Palatal Mutation, Breaking, splitting. **Թեմա 8.** Adjectives and Adverbs in Old English. **Թեմա 9.** Latin, Scandinavian and French influence on the Old English vocabulary. **Թեմա 10.** Great Vowel Shift.

24/Բ26- Հնչյունաբանություն – 3 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել անգլերենի արտասանական կանոնները, ձայնի տոնայնությունը և դրանց արտաբերման կանոնները, բաղաձայն և ձայնավոր հնչյունների դասակարգումը, հնչյունների ուժեղ և թույլ կողմերը, բաղաձայն և ձայնավոր հնչյունների ձուլման կանոնները: Հնչյունների արտասանության երկրորդային ձևերը: Արտասանության օրգանները և դրանց ֆունկցիան:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Բաղաձայն և ձայնավոր հնչյունների դասակարգումը
2. Ձայնի տոնայնությունը և դրանց արտաբերման կանոնները
3. Հնչյունների արտասանության առաջնային ձևերը
4. Հնչյունների արտասանության երկրորդային ձևերը

Կկարողանա՝

1. ճիշտ տոնայնությամբ արտաբերել խոսքը՝ ուշադրություն դարձնելով հնչյունների առանձնահատկություններին
2. կիրառել բաղաձայն և ձայնավոր հնչյունների ձուլման (ասիմիլացիայի) կանոնները խոսքում
3. տարբերել և արդյունավետորեն կիրառել հնչյունների ուժեղ և թույլ դիրքերը:
4. տարբերակել արտասանական ու արտաբերման հիմնական կանոնները, ներառյալ ձայնի տոնայնությունը, շեշտադրումը:
5. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք:

Կտիրապետի՝

1. Անգլերենի հնչյունաբանության գլխավոր դրույթներին՝ արտասանական ճիշտ կանոններին, ձայնի տոնայնությանը և դրանց ճիշտ արտաբերմանը:
2. Հնչյունների արտասանության առաջնային և երկրորդային ձևերին:
3. արտասանական, ունկնդրման, կարդալու և խոսելու հմտություններին և դրանք իրականացնելու տարբեր հաղորդակցական իրավիճակներում:
4. ինքնուրույն և թիմային աշխատանքի հմտություններին:

Բովանդակություն

Lesson 1. The English Vowel and Consonant Sounds. **Lesson 2.** The Classification of the English Consonant Sounds. **Lesson 3.** The Classification of the Vowel Sounds. **Lesson 4.** The English Tones. **Lesson 5.** The English Rhythm. **Lesson 6.** Assimilation. **Lesson 7.** The Sentence Stress. **Lesson 8.** The Types of Assimilation. **Lesson 9.** The Degrees of Assimilation. **Lesson 10.** The Subsidiary Variants of English phonemes. **Lesson 11.** The Subsidiary Variants of English Vowel phonemes. **Lesson 12.** The Subsidiary Variants of English Consonant Phonemes. **Lesson 13.** The Organs of Speech. **Lesson 14.** Strong and Weak Forms. **Lesson 15.** The English Diphthongs. **Lesson 16.** The Adaptation and accommodation.

24/Բ18- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 1 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (90 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տրամադրել գործնական գիտելիքներ՝ զարգացնել և կատարելագործել գրավոր և բանավոր խոսքը՝ ստեղծելով անհրաժեշտ հիմք մասնագիտական տերմինաբանության համարժեք ըմբռնման և օգտագործման, կրթական, մասնագիտական և գիտական բնույթի հաղորդակցությանը մասնակցելու, սեփական տեսակետն արտահայտելու համար.

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անգլերենի արտասանական նորմերը, բառակազմական կաղապարները և ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. հստակ և կայուն բառագիտական գիտելիքներ;
3. բանավոր խոսքի զարգացման հիմնական սկզբունքները:
4. խոսքային նմուշներ, բառակապակցություններ, պարզ դարձվածքներ, լեզվական կաղապարներ,
5. անգլերենի բառային, ձևաբանական, քերականական երևույթները, անգլերենի գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարքները:

Կկարողանա՝

1. բացատրել նյութի շրջանակներում յուրացված բառապաշարն ու արտահայտությունները,
2. վարել տարրական զրույց հիմնական հաղորդակցման շրջանակներում, օգտագործել անհրաժեշտ բառապաշար ,
3. վերլուծել լեզվական B1+ մակարդակին համապատասխանող տեքստերի բովանդակային և իմաստային առանձնահատկությունները,
4. արտահայտել իր մտքերը՝ անձնական հետաքրքրությունների և առօրյա թեմաների շուրջ, ներկայացնել անձը, ընտանիքը, միջավայրը, առօրյա կյանքը, կենցաղը,
5. ընթերցել, վերարտադրել և մատուցել օտար լեզվով գրված տարբեր ժանրերի տեքստեր,

Կտիրապետի՝

1. B1+ մակարդակին համապատասխան հմտություններին և կարողություններին, վերլուծական, թռուցիկ ընթերցանության, տեքստերի քննարկման հմտություններին, տարբեր թեմաների շուրջ ներկայացումներ անելու հմտություններին, անձնական տեսակետ ձևակերպելուն, տարբեր օտարալեզու աղբյուրներից օգտվելու հմտություններին
2. դրսևորել թիմային աշխատանքի կարողության

Բովանդակությունը.

Lesson 1. Text: A Glimpse of London, Vocabulary, Grammar: There is...There are ... Be. Have. Reported Speech, Degrees of Comparison of Adjectives: Speech and Composition:

Lesson 2. Text: An Englishman's Diary (after Stephanie Andrews) Vocabulary Grammar: The Indefinite Tense forms /Present, Past and Future/, Reported Speech. Sequence of Tenses The Article, Speech and Composition. **Lesson 3.** Text: More About The English, Vocabulary, Grammar: The Continuous Tense forms (Present, Past and Future): The Use of the Present

Indefinite Tense in Adverbial Clauses of Time and Condition with the Meaning of the Future: Reported Speech. Sequence of Tenses (contd): Degrees of Comparison of Adverbs: The

Article, Speech and Composition. **Lesson 4.** Text: At Home ("A Kind of Loving" by Stan Barstow), Grammar: The Present Perfect Tense: The Past Perfect Tense, The Future

Perfect Tense: Reported Speech. Sequence of Tenses (contd): **Lesson 5.** Text: To Kill A

Man (by Jack London), Grammar: Complex Object: The Use of the Tenses in Complex Sentences with Adverbial Clauses of Time: The Use of the Present Perfect Tense in the Meaning of the Future Perfect Tense in Adverbial Clauses of Time: The Article: Speech and Composition: **Lesson 6.** Text: An Unfinished Story (from “A Writer’s Notebook” by W. S. Maugham), Grammar: Modal Verbs and Their Equivalents (Must, Can and May):

24/Բ19- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 2 (8 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (90 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տրամադրել գործնական գիտելիքներ՝ զարգացնել և կատարելագործել գրավոր և բանավոր խոսքը՝ ստեղծելով անհրաժեշտ հիմք մասնագիտական տերմինաբանության համարժեք ըմբռնման և օգտագործման, կրթական, մասնագիտական և գիտական բնույթի հաղորդակցությանը մասնակցելու, սեփական տեսակետն արտահայտելու համար.

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անգլերենի արտասանական նորմերը, բառակազմական կաղապարները և ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. հստակ և կայուն բառագիտական գիտելիքներ;
3. բանավոր խոսքի զարգացման հիմնական սկզբունքները:
4. խոսքային նմուշներ, բառակապակցություններ, պարզ դարձվածքներ, լեզվական կաղապարներ,
5. անգլերենի բառային, ձևաբանական, քերականական երևույթները, անգլերենի գեղարվեստական տեքստերին բնորոշ ոճական հնարքները:

Կկարողանա՝

1. բացատրել նյութի շրջանակներում յուրացված բառապաշարն ու արտահայտությունները,
2. վարել տարրական գրույց հիմնական հաղորդակցման շրջանակներում, օգտագործել անհրաժեշտ բառապաշար ,
3. վերլուծել լեզվական B1+ մակարդակին համապատասխանող տեքստերի բովանդակային և իմաստային առանձնահատկությունները,
4. արտահայտել իր մտքերը՝ անձնական հետաքրքրությունների և առօրյա թեմաների շուրջ, ներկայացնել անձը, ընտանիքը, միջավայրը, առօրյա կյանքը, կենցաղը,
5. ընթերցել, վերարտադրել և մատուցել օտար լեզվով գրված տարբեր ժանրերի տեքստեր:

Կտիրապետի՝

1. B1+ մակարդակին համապատասխան հմտություններին և կարողություններին, վերլուծական, թռուցիկ ընթերցանության, տեքստերի

քննարկման հմտություններին, տարբեր թեմաների շուրջ ներկայացումներ անելու հմտություններին, անձնական տեսակետ ձևակերպելուն, տարբեր օտարալեզու աղբյուրներից օգտվելու հմտություններին,

2. դրսևորել թիմային աշխատանքի կարողության:

Բովանդակությունը.

Lesson 7. Text: At The Art Dealer's (from "Just for Life" by Irving Stone), Vocabulary, Grammar: Passive Voice (Indefinite Tense Forms): Passive Voice with Verbs which Have Two Objects: Direct and Indirect: Passive Voice with Verbs which Have Two Direct Objects: Passive Voice with Verbs which Have a Prepositional Object, Speech and Composition:

Lesson 8. Text: How Einstein Discovered The Law Of Relativity (from Ch. Chaplin's Autobiography), Grammar: Passive Voice (contd) 1. Perfect Tense Forms: The Article: Speech and Composition: **Lesson 9.** Text: Letters From College, Grammar: Perfect Continuous Tense Forms (Present, Past and Future) : The Article: Speech and Composition:

Lesson 10. Text: Joe Hill-The Man They Couldn't Kill, Grammar: Tense and Voice (revision): Speech and Composition: **Lesson 11.** Text: A Meeting In The Night(from "How Long the Train's Been Gone" by James Baldwin), Grammar: The Infinitive, Syntactical Functions: The Passive Form of the Infinitive: The Article: Speech and Composition: **Lesson 12** Text: Barney's Maggie (by Walter Macken), Grammar: Modal Verb "Should": Modal Verb "Need": Link-Verbs: The Article: Speech and Composition.

24/Բ20- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (90 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ուսանողների բառապաշարն ու կատարելագործել անգլերենով հաղորդակցվելու նրանց հմտությունները՝ տարաբնույթ լեզվական իրադրություններում, զարգացնել ուսանողների բանավոր և գրավոր խոսքը, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականություն ընթերցելու հմտությունները:

Հատուկ ուշադրություն է դարձվում ուսումնասիրվող լեզվի երկրի մշակույթին, սովորույթներին, մտածելակերպին: Դասընթացի նպատակներից է նաև ձեռք բերված գիտելիքների հիման վրա սովորողների աշխարհայացքի, բարոյական որակների և գեղագիտական ճաշակի ձևավորումը, իմացական հետաքրքրությունների խթանումը ու զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ծրագրով նախատեսված բառապաշարը, բառակապակցությունները, քերականական նյութը, ժամանակակից անգլերենի ոճական առանձնահատկությունները
2. ճիշտ հաղորդակցվելու սկզբունքները՝ ունենալով հղկված բանավոր և գրավոր խոսք
3. անգլերենի որոշ դարձվածները և դրանց ճիշտ կիրառությունը տարբեր հաղորդակցական իրավիճակներում:

Կկարողանա՝

1. կատարել գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, վերարտադրել թերթային նյութը, վերլուծել և եզրահանգումներ կատարել՝ օգտագործելով յուրացրած բառապաշարը:
2. վերլուծել և մեկնաբանի B1- B2 մակարդակներին համապատասխան գեղարվեստական և մասնագիտական բնույթի տեքստերը,
3. կիրառել համապատասխան բառագիտական նյութը և հաղորդակցման հիմնական ոլորտներում զրույց վարելու անհրաժեշտ բառապաշար:
4. ընթերցել, վերարտադրել և մատուցել օտար լեզվով գրված տարբեր ժանրերի տեքստեր,
5. հաղորդակցվել միջմշակութային պայմաններում,
6. կիրառել յուրացրած բառապաշարը քննարկումների և երկխոսության ընթացքում:

Կտիրապետի՝

1. լեզվական հմտություններին՝ բանավոր և գրավոր խոսքը ավելի ճկուն դարձնելու համար
2. նոր բառապաշարին և քերականական կանոններին:

Բովանդակությունը

Lesson 1. Big Business, Grammar: The Infinitive Complex Subject. Word Combinations and Vocabulary, **Lesson 2.** The Citedel by A. J. Cronin, Grammar: The Participle. Word Combinations and Vocabulary, Read and Discuss the text Only Children, Idiom in Speech-unit 1, **Lesson 3.** A Canary for One by Ernest Hemingway, Grammar: The Gerund, Word Combination and Vocabulary, Home reading, **Lesson 4.** “One Coat of White” by H. A. Smith, Grammar: The Subjunctive Mood in Simple Sentences and Complex Sentences with Conditional Clauses, Word Combination and Vocabulary, The Latest Exhibition at Exhibition Hall, Idiom in Speech. **Lesson 5** “Conversation” by Gerald Durrell. Grammar: The Subjunctive Mood “as if” in Clauses, in an Object Clause after the Verb ‘wish’, in Subject Clause after ‘It’s high time...’ Words and Word Combinations, Press Article.

24/Ք21- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 4 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 9 ժամ (90 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝ ընդլայնել ուսանողների բառապաշարը տարբեր բնագավառներում, մասնավորապես՝ լեզվաբանության ոլորտում: Նշված դասընթացի նպատակն է նաև զարգացնել տեքստի խորը նկատման, իմաստային և ոճական վերլուծության, մեկնաբանման, հիմնական և երկրորդական գաղափարների վերծանման, փաստերի վերլուծության, քննադատական մտածողության, գեղարվեստական և հասարակագիտական տեքստերի թարգմանության, բառերի ուղիղ, փոխաբերական և համատեքստային իմաստների զանազանման հմտությունները: Դասընթացի նպատակն է նաև խրախուսել և նպաստել ուսանողների ինքնուրունության զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ծրագրով նախատեսված բառապաշարը, բառակապակցությունները, քերականական նյութը, ժամանակակից անգլերենի ոճական առանձնահատկությունները
2. ճիշտ հաղորդակցվելու սկզբունքները՝ ունենալով հղկված բանավոր և գրավոր խոսք:
3. անգլերենի որոշ դարձվածները և դրանց ճիշտ կիրառությունը տարբեր հաղորդակցական իրավիճակներում:

Կկարողանա՝

1. վերարտադրել ծրագրով նախատեսված տեքստերը, ուշադրություն դարձնելով խոսքային նմուշներին և դարձվածքներին, վերլուծել ուսումնասիրվող բառային միավորները / բառի բազմիմաստություն, հոմանիշների և հականիշների ընտրություն և այլն/:
2. վերարտադրել տրված նյութը, կիրառել յուրացրած բառապաշարը քննարկումների և երկխոսության ընթացքում:
3. հասկանա ունկնդրած նյութի մեծ մասը՝ ներառյալ իր մասնագիտական բնագավառի քննարկումները, եթերով տրվող լուրերը, հարցազրույցները և կինոնկարների մեծ մասը,
4. վերլուծի և մեկնաբանի B1- B2 մակարդակներին համապատասխան գեղարվեստական և մասնագիտական բնույթի տեքստերը,

Կտիրապետի՝

1. լեզվական հմտություններին՝ բանավոր և գրավոր խոսքը ավելի ճկուն դարձնելու համար:
2. նոր բառապաշարին և քերականական կանոններին:

Բովանդակությունը

Lesson 6. “Crabbe’s Practice” by Arthur Conan Doyle. Grammar: The Use of the Subjunctive Mood in Nominal Clauses. Subjects for oral and written Conversation, Home reading, Idiom in Speech unit 4, 5. **Lesson 7.** “Ball of Paper” by William Cooper. Grammar: Modal Verbs “must”, “can” (could), Press Article, Idiom in Speech unit 6. **Lesson 8** “The Case for the Defence” by Graham Greene. Grammar: Modal Verbs ‘may’ (might). Speech and Compositions, Home reading, Idiom in Speech unit 7, Press Article. **Lesson 9.** “The Hotel” by Arthur Hailey. Grammar: Tenses, Voice, Subjunctive Mood, Home Reading, Press Article, **Lesson 10.** ‘No Love for Johnnie” by W. Feinburgh. Grammar: Verbals (General Review), Idiom in Speech, unit 8 Press Article, Home reading.

24/Բ22- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 5 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 6 ժամ (90 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ուսանողների բառապաշարն ու կատարելագործել անգլերենով հաղորդակցվելու նրանց հմտությունները տարաբնույթ լեզվական իրադրություններում, զարգացնել ուսանողների բանավոր և գրավոր խոսքը, գեղարվեստական և մասնագիտական գրականություն ընթերցելու հմտությունները: Դասընթացի նպատակներից է նաև ձեռք բերված գիտելիքների հիման վրա սովորողների աշխարհայացքի, բարոյական որակների և գեղագիտական ճաշակի ձևավորումը, իմացական հետաքրքրությունների խթանումը ու զարգացումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը:
2. մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք կատարելու սկզբունքները:
3. գրական ստեղծագործությունները մեկնաբանելու ուղիները:

Կկարողանա՝

1. կատարել մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
2. բանավիճել մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրների շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչվող դասախոսություններ, հարցազրույցներ
3. պարզաբանել ուսումնասիրվող տեքստերի բառապաշարը և զարգացնել հասարակական, քաղաքական և երկրագիտական բնույթի տեքստերի հետ աշխատելու հմտություններ:
4. լուսաբանել անգլալեզու գեղարվեստական գրականության լավագույն նմուշերը, նրանցում տեղ գտած լեզվաոճական հնարները,
5. վերլուծել անգլալեզու ՋԼՄների հոդվածների լեզվական առանձնահատկությունները և յուրացնել համապատասխան բառապաշարը:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կտիրապետի

/Հմտություն/.

1. տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից օգտվելու ունակությանը,
2. ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում կիրառելու կարողությանը,

Բովանդակությունը.

Unit 1 Speech Patterns, Text 1-Three Men in a Boat by Jerome K. Jerome, Word Combinations and Phrases, Reading Comprehension, **Unit 2.** Text 2-Encountering Directors by Ch. Samuels, Reading Comprehension. **Unit 3.** Text 3-To Sir, with Love by E. R. Braithwaite. **Unit 4.**The Fun They Had by I. Asimov, **Listening Section 1.**"Learning center", "Geology Class", "Psychology Class", "Professor's Office", "Art Class", "Astronomy Class", "Bookstore", "Environmental Science Class", "Philosophy Class" , **Listening Section 2** "Professor's Office", Art History Class", "Linguistics Class" , "College Campus" , "Zoology Class" , "Business Class" .

24/P23- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 6 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 10 ժամ (90 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

խորացնել ուսանողի լեզվական և քերականական գիտելիքները, հարստացնել բառապաշարը և կատարելագործել հաղորդակցվելու հմտությունները, գեղարվեստական և մասնագիտական բնույթի տեքստերի վրա աշխատելու հմտությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. մասնագիտական տեքստերի բովանդակությունն ու կառուցվածքը:
2. մասնագիտության ոլորտում օտար լեզվով ինքնուրույն աշխատանք կատարելու սկզբունքները:
3. գրական ստեղծագործությունները մեկնաբանելու ուղիները:

Կկարողանա՝

1. կատարել մասնագիտական տեսակետների ու փաստարկների վերլուծություններ՝ հիմնավորելով անձնական կարծիքը,
2. բանավիճել մասնագիտական հարցերի արդի հիմնախնդիրների շուրջ՝ լսելով, ընկալելով և վերարտադրելով մասնագիտությանն առնչվող դասախոսություններ, հարցազրույցներ, ձայնագրություններ և տեսագրություններ,
3. կատարել ինչպես բանավոր, այնպես էլ գրավոր երկկողմանի թարգմանություններ,
4. վերարտադրել թերթային նյութը, վերլուծել և եզրահանգումներ կատարել՝ օգտագործելով յուրացրած բառապաշարը:

Կտիրապետի՝

1. տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից օգտվելու ունակությամբ,
2. ձեռք բերված գիտելիքները խոսքային տարբեր իրավիճակներում կիրառելու կարողությամբ,

Բովանդակությունը.

Unit 5 Text 5-Art for Heart's Sake by R. Goldberg, **Unit 6.** Text 6-The Man of Destiny by G. B. Shaw, **Unit 7.** Text 4-The Happy Man by Somerset Maugham. **Unit 8.** Text 8-The Apple-Tree by John Galsworthy. **Listening Section 3.** "Students on Campus" , "Sociology Class", "Art History Class", "Admissions Office", "Geology Class" , "Anthropology Class" , "Library", "Literature C/ass" , "General Science Class" . **Listening Section 4** "Professor's Office" , "Anthropology Class, "Business Class", "Students on Campus" , "Biology Class" , "Orientation Session".

24/P24- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 7 (9 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (120 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել ուսանողների գիտելիքները մասնագիտական անգլերենից՝ հարստացնել նրանց բառապաշարը, և բարելավել նրանց կարդալու, գրելու, լսելու և խոսելու հմտությունները՝ ամերիկյան և անգլիական գրողների ստեղծագործությունների վերլուծության միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Դասագրքում տրված բառապաշարի տիրապետում ըստ բաժինների, տեքստի վերարտադրում,
2. վերլուծել առավել բարդ նախադասությունները և բառակապակցությունները, վերջիններս օգտագործել իրավիճակների մեջ:
3. վերլուծել և քննարկել թերթի նյութը:
4. շարադրել արտալսարանային նյութը, վերլուծել ստեղծագործության գլխավոր հերոսներին:
5. համապատասխան քերականական կառույցների տիրապետում խոսքի ճիշտ կառուցման համար;

Կկարողանա՝

1. ճիշտ ձևավորել խոսքը՝ ունենալով համապատասխան գիտելիքներ քերականությունից, բառագիտությունից և հնչյունաբանությունից:
2. Գրավոր ներկայացնել համապատասխան տեքստի մեկնաբանությունը, համառոտ շարադրել կամ գրել էսսեյներ:
3. Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ տեքստի վերաբերյալ:
4. վերլուծել բնօրինակից տարբեր բնագավառներին առնչվող տեքստեր, գրական ստեղծագործություններ:

Կտիրապետի՝

1. Ունկնդրել և հասկանալ տեքստեր անգլերենով, արտահայտել ընկալածը և մեկնաբանել:
2. Կարդալ բարդ տեքստեր, գրական ստեղծագործություններ, հասկանալ և կատարել համեմատություններ:
3. Տիրապետել անցած նյութին հետագա դասերը ճիշտ ընկալելու համար:

Բովանդակությունը.

UNIT 1. TEXT: Doctor in the House, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Vocabulary exercises, Getting to grips with, phrasal verbs (go), Thematic vocabulary Higher Education in the United States of America. **TEXT:** Higher Education, Exercises on the theme, **UNIT 2.** TEXT: To Kill a Mockingbird, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension, Notes on style, Vocabulary exercises, Getting to grips with phrasal verbs (look), Thematic vocabulary Courts and Trials. **UNIT 3.** TEXT: W. S. Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Notes on style, Vocabulary exercises. Getting to grips with phrasal verbs (come), Thematic vocabulary Books and Reading, **TEXT:** Graham Greene 1904-1991. **UNIT 4.** TEXT: Ragtime, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises,

Getting to grips with phrasal verbs (set), Thematic vocabulary Man and Music, TEXT: Understanding Music. UNIT 5. TEXT: The Lumber-Room, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Notes on style, Vocabulary exercises, Thematic vocabulary Difficult Children, TEXT: The Difficult Child,

24/Բ24- Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն – 8 (7 կրեդիտ)

Շաբաթական 15 ժամ (60 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել ուսանողների գիտելիքները մասնագիտական անգլերենից՝ հարստացնել նրանց բառապաշարը, և բարելավել նրանց կարդալու, գրելու, լսելու և խոսելու հմտությունները՝ ամերիկյան և անգլիական գրողների ստեղծագործությունների վերլուծության միջոցով:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Դասագրքում տրված բառապաշարի տիրապետում ըստ բաժինների, տեքստի վերարտադրում,
2. վերլուծել առավել բարդ նախադասությունները և բառակապակցությունները, վերջիններս օգտագործել իրավիճակների մեջ:
3. վերլուծել և քննարկել թերթի նյութը:
4. շարադրել արտասարանային նյութը, վերլուծել ստեղծագործության գլխավոր հերոսներին:
5. համապատասխան քերականական կառույցների տիրապետում խոսքի ճիշտ կառուցման համար;

Կկարողանա՝

1. ճիշտ ձևավորել խոսքը՝ ունենալով համապատասխան գիտելիքներ քերականությունից, բառագիտությունից և հնչյունաբանությունից:
2. Գրավոր ներկայացնել համապատասխան տեքստի մեկնաբանությունը, համառոտ շարադրել կամ գրել էսսեյներ:
3. Կատարել ինքնուրույն եզրակացություններ տեքստի վերաբերյալ:
4. վերլուծել բնօրինակից տարբեր բնագավառներին առնչվող տեքստեր, գրական ստեղծագործություններ:

Կտիրապետի՝

1. Ունկնդրել և հասկանալ տեքստեր անգլերենով, արտահայտել ընկալածը և մեկնաբանել:
2. Կարդալ բարդ տեքստեր, գրական ստեղծագործություններ, հասկանալ և կատարել համեմատություններ:
3. Տիրապետել անցած նյութին հետագա դասերը ճիշտ ընկալելու համար:

Բովանդակությունը.

UNIT 6. TEXT: Growing up with the Media, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Notes on style, Vocabulary exercises, Getting to grips with phrasal verbs (bring), Thematic vocabulary Television, TEXT: A National Disease? **UNIT 7.** TEXT: Drawing back the Curtain, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Notes on style, Vocabulary exercises, Thematic vocabulary Customs and Holidays, TEXT: The Field of Folklore. **UNIT 8.** TEXT: Thursday Evening, Speech patterns, Phrases and word combinations, Essential vocabulary, Reading comprehension exercises, Notes on style, Vocabulary exercises, Getting to grips with phrasal verbs, Thematic vocabulary Family Life, TEXT: The Politics of Housework.

**24/P11- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 1 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (60 ժամ գործնական)**

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

1. **նպաստել** անձի հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը, միջմշակութային փոխըմբռմանը, այլ մշակույթների ու արժեքների ընկալմանն ու գնահատմանը, ժամանակակից աշխարհի մասին առավել ամբողջական գիտելիքներ ստանալուն, որը միտված է սովորողի հաղորդակցվելու և համագործակցելու կարողությունների ընդլայնման, նոր լեզվական գիտելիքների ձեռքբերմանը,
2. **զարգացնել** թեմաների շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A1+ մակարդակին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվի հիմնական գործառույթները, դրանց համակարգային դրսևորումները և փոխկապակցման շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. բառապաշար,
3. քերականություն,
4. հնչյունագրության/արտասանական կանոններ,
5. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման առանձնահատկություններ,
6. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ,
7. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարները և վարքի նորմեր:

Կկարողանա՝

1. կիրառել տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիք (բառապաշար, քերականություն, ուղղագրություն, արտասանություն):
2. Կարդալ, ընկալել, վերարտադրել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ մասնագիտական բնույթի պարզ տեքստեր:
3. Վարել երկխոսություններ, կատարել համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և գրել նամակներ, էսսեներ, շնորհավորական բացիկներ և այլն:
4. Ունկնդրել և հասկանալ, խոսել՝ վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները:
5. Կիրառել գործնականում գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում:
6. Կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք

Կտիրապետի՝

1. Համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է առօրյա և մասամբ մասնագիտական ոլորտին:
2. Համեմատի և համադրի տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստերն ու տեղեկությունները:
3. Վերլուծի խնդիրների հիմնական պատճառները և դրանց հավանական հետևանքները:
4. Կառուցի մտքերը տրամաբանական կուռ կառուցվածքով:
5. Բացատրի տարբեր իրավիճակների շուրջ, այդ թվում նաև սեփական որոշումների հիմքերը:
6. Փոխհատուցման կարողությունների, որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Erste Kontakte am Arbeitsplatz, Sprachliche Handlungen Gespräche mit Kollegen. Die Büroeinrichtung und die Abteilungen beschreiben. Nach Preisen fragen. Über Freizeitaktivitäten sprechen. **Wortschatz** Gegenstände im Büro: Abteilungen: Preisangaben. Hobbys. Zeitangaben: Tage **Grammatik** Nomengruppe im Nominativ: bestimmter und unbestimmter Artikel. Possessivartikel. Pronomen. Verben im Präsens. Modalverb: *können*

Negation s Lokale Präpositionen: *aus, in, bei, nach*. **Aussprache** Der Wortakzent, **Թեմա 2. Unterwegs in München, Sprachliche Handlungen** Ein Hotelzimmer reservieren. Sich im Hotel anmelden. Probleme im Hotelzimmer benennen. Sich in einer Stadt orientieren. Informationen über Museen erfragen (Öffnungszeiten/Eintrittspreise), **Wortschatz** Hotel. Wörter auf dem Stadtplan. Sehenswürdigkeiten. Zeitangaben: Uhrzeit, Tageszeit.

Grammatik Nomengruppe im Akkusativ. Komposita. Verben im Präsens. Verben mit Akkusativ. Modalverb: *möchte(n)*. Temporale und lokale Präpositionen. **Թեմա 3. Essen und Trinken, Sprachliche Handlungen** Essen und Trinken bestellen. Nahrungsmittel einkaufen. Einfache Rezepte lesen. Informationen über Essgewohnheiten geben und erfragen. **Wortschatz** Frühstück. Lebensmittel. Verpackungen und Maße. Anweisungen zum Kochen. Essgewohnheiten. Essen im Restaurant. **Grammatik** Nomengruppe im Akkusativ. Plural der Nomen. Modalverb: *mögen*, Präteritum von *sein* und *haben*. Personalpronomen im Akkusativ. **Թեմա 4. Alltag, Sprachliche Handlungen** Tagesablauf beschreiben. Arbeitstätigkeiten und Computerfunktionen benennen. Über Vergangenes berichten. Termine vereinbaren und absagen. **Wortschatz** Tagesablauf. Tätigkeiten am Arbeitsplatz. Arbeit am Computer. Terminvereinbarung, Zeitangaben: Datum und Uhrzeit. Anrede und Grüße in Briefen. **Grammatik** Trennbare und nicht trennbare Verben. Perfekt. Modalverben: *sollen* und *müssen*. Temporale Präpositionen.

**24/Բ12- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 2 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 6 ժամ (60 ժամ գործնական)**

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

1. նպաստել անձի հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը, միջմշակութային փոխըմբռմանը, այլ մշակույթների ու արժեքների ընկալմանն ու գնահատմանը, ժամանակակից աշխարհի մասին առավել ամբողջական գիտելիքներ ստանալուն, որը միտված է սովորողի հաղորդակցվելու և համագործակցելու կարողությունների ընդլայնման, նոր լեզվական գիտելիքների ձեռքբերմանը,
2. զարգացնել թեմաների շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A1+ մակարդակին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվի հիմնական գործառույթները, դրանց համակարգային դրսևորումները և փոխկապակցման շարահյուսական առանձնահատկությունները,
2. բառապաշար,
3. քերականություն,
4. հնչյունագրության/արտասանական կանոններ,

5. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման առանձնահատկություններ,
6. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ,
7. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարները և վարքի նորմեր:

Կկարողանա՝

1. կիրառել տվյալ մակարդակին, թեմային և հաղորդակցական իրադրությանը համապատասխան լեզվական գիտելիք (բառապաշար, քերականություն, ուղղագրություն, արտասանություն):
2. Կարդալ, ընկալել, վերարտադրել ինչպես ընդհանուր հաղորդակցական նշանակության, այնպես էլ մասնագիտական բնույթի պարզ տեքստեր:
3. Վարել երկխոսություններ, կատարել համապատասխան տեքստերի վերարտադրություն և գրել նամակներ, էսսեներ, շնորհավորական բացիկներ և այլն:
4. Ունկնդրել և հասկանալ, խոսել՝ վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները:
5. Կիրառել գործնականում գերմաներենի ձևաբանական և քերականական այն կառույցները, որոնք ուսումնասիրվում են այս փուլում:

Կտիրապետի՝

1. Համապատասխան թեմատիկ բառապաշարին, որը վերաբերում է առօրյա և մասամբ մասնագիտական ոլորտին:
2. Համեմատի և համադրի տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստերն ու տեղեկությունները:
3. Վերլուծի խնդիրների հիմնական պատճառները և դրանց հավանական հետևանքները:
4. Կառուցի մտքերը տրամաբանական կուռ կառուցվածքով:
5. Բացատրի տարբեր իրավիճակների շուրջ, այդ թվում նաև սեփական որոշումների հիմքերը:
6. Փոխհատուցման կարողությունների, որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Reisen, Sprachliche Handlungen Das Wetter beschreiben. Über Reiseziele sprechen. Gründe angeben. Sachen für den Urlaub benennen. Kleidung einkaufen. Sich nach Fahrkarten erkundigen. Über Urlaubserlebnisse berichten. **Wortschatz** Wetter, Jahreszeiten, Monate, Reiseziele. Kleidung. Farben. Verkehrsmittel. **Grammatik** Satzverbindungen: Konjunktionen. Modalverb: *wollen*. Imperativ. Verben mit Dativ. Personalpronomen im Dativ. Lokale Präpositionen: Richtungsangaben. **Թեմա 2. Wohnen,**

Sprachliche Handlungen Eine Wohnung und die Wohnlage beschreiben. Wohnungsanzeigen lesen. Gespräche mit einem Makler führen. Über Möbel und die Wohnungseinrichtung sprechen. Den Weg beschreiben. Die Hausordnung lesen.

Wortschatz Wohnung. Wohnlage. Umgebung der Wohnung. Möbel. Hausordnung.

Grammatik Lokalangaben im Dativ. Wechselpräpositionen. Verben mit Orts- und Richtungsangaben. Modalverb: *dürfen*. Komparation der Adjektive. **Թեմա 3. Begegnungen und Ereignisse, Sprachliche Handlungen** Gute Wünsche formulieren. Eine Einladung annehmen/absagen. Die wichtigsten Körperteile nennen. Einen Termin beim Arzt vereinbaren. Ratschläge zum Thema Gesundheit geben. Einfache Nachrichten verstehen.

Wortschatz Wünsche. Einladung. Körperteile. Einfache Nachrichtensprache. Freie Tage in der EU. Die beliebteste Feier in Deutschland: die Weihnachtsfeier . **Grammatik** *werden* , Verben mit Dativ und Akkusativ. Modalverben im Präteritum. Vergangenheitsformen der Verben. Präpositionen: *zu, von, mit, für*.

**24/Բ13- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 3 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (60 ժամ գործնական)**

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

1. **նպաստել** անձի հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը, միջմշակութային փոխըմբռմանը, այլ մշակույթների ու արժեքների ընկալմանն ու գնահատմանը, ժամանակակից աշխարհի մասին առավել ամբողջական գիտելիքներ ստանալուն, որը միտված է սովորողի հաղորդակցվելու և համագործակցելու կարողությունների ընդլայնման, նոր լեզվական գիտելիքների ձեռքբերմանը, ազատ տեղաշարժման իրավունքից օգտվելու հնարավորությունների իրականացմանը, ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթի, պատմության, աշխարհագրության, սովորույթների, ավանդույթների իմացությանը, սովորողների մոտ սեփական երկրի և այլ ազգերի մշակույթների հանդեպ հարգանքի ձևավորմանը, ինքնակրթությամբ զբաղվելու կարողության ձևավորմանը:
2. **Հաղորդել** ուսանողներին լեզվի դասավանդման դիդակտիկ հիմունքները, ձևավորել ուսումնական գործընթացը պլանավորելու և կազմակերպելու նախնական կարողություններ, ինչպես նաև զարգացնել ուսումնական նյութը սովորողներին մատչելի և հետաքրքիր ձևով ներկայացնելու հմտություններ:
3. **զարգացնել** թեմաների շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A2 -A2+ մակարդակին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվական նյութը (հնչյունաբանություն, բառապաշար, քերականություն), խոսքային նյութը (խոսքային նմուշներ և կաղապարներ, կայուն բառակապակցություններ, դարձվածքային միավորներ)
2. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման հնչերանգային առանձնահատկությունները
3. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ
4. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարները և վարքի նորմերը
5. թեմատիկան՝ ըստ շփման, հաղորդակցական հիմնական ոլորտների, /երկրագիտական, մշակութաբանական տեղեկատվություն/:

Կկարողանա՝

1. կառուցել բանավոր կապակցված խոսք իրան ծանոթ կամ հետաքրքրող թեմայով,
2. բնութագրել այս կամ այն երևույթը, իրադարձությունը, մարդուն, հակիրճ ելույթ ունենալ նախապես պատրաստած որևէ թեմայով,
3. ունկնդրել և հասկանալ, վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները,
4. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից,
5. վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում,
6. համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում,
7. ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ առօրյա կյանքում:

Կտիրապետի

1. փոխհատուցման կարողությունների, որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից,
2. ձևափոխել իր մտքերը կամ փոխարինել ավելի պարզ բառերով ու նախադասություններով,
3. համեմատի և համադրի տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստերն ու տեղեկությունները,
4. վերլուծի խնդիրների հիմնական պատճառները և դրանց հավանական հետևանքները,
5. կառուցի մտքերը տրամաբանական կուռ կառուցվածքով,

6. բացատրի տարբեր իրավիճանների շուրջ, այդ թվում նաև սեփական որոշումների հիմքերը,
7. տիրապետի գործարանական և ուսումնաճանաչողական կարողությունների:
8. կարողանալ ուսումնական նյութը ներկայացնել դիդակտիկորեն ճիշտ և սովորողի տարիքին համապատասխան ձևով՝ օգտագործելով տարբեր ուսուցման միջոցներ (տեսողական, լսողական և այլն),
9. տիրապետի դասի արդյունավետ պլանավորման, կառավարման և ժամանակի ճիշտ բաշխման հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 3. Ausbildung und Tätigkeiten. Sich begrüßen. Sich und andere vorstellen. Berufe und Tätigkeiten nennen. Über die Schulzeit berichten. Einen tabellarischen Lebenslauf lesen und Schreiben. Den Tagesablauf beschreiben. Angaben zur Person, Berufe, Tätigkeiten, Schule, Ausbildung, Hobbys. Verben im Präsens. Trennbare und nicht trennbare Verben. Perfekt. Reflexive Verben. Genus. Genitiv Wortakzent bei Verben. Akademische Berufe: Studienrichtungen und Zukunftschancen. **Թեմա 2. Hobbys und Freizeit.** Über Freizeitaktivitäten berichten. Über Musik, Fotografieren und Kino sprechen. Informationen (z. B. das Kinoprogramm, Öffnungszeiten) erfragen. Eine Biografie lesen. Freizeit, Musik, Fotografie, Film, Biografie. Modalverben im Präsens und Präteritum. Präteritum bei regelmäßigen und Unregelmäßigen Verben. Negation. Schwierige Wörter (Komposita). Krimis: Wer schrieb den ersten Krimi? • Krimi-Wortschatz. **Թեմա 3. Geld und Konsum.** Über Geld sprechen. Einkaufen. Gründe und Bedingungen nennen. Bankgespräche führen. Ein Formular ausfüllen. Wünsche und irrealen Bedingungen formulieren. Monatliche Geldausgaben, Geschäfte, Konsumartikel. Einkaufen im Fernsehen und Internet. «Geld und Banken» Lotto Kausalangaben (*well*), Konditionalangaben (*wenn*), Verben mit Akkusativ und/oder Dativ. Personalpronomen. Konjunktiv II – Hypothese. Unbestimmter Artikel ohne Nomen. Geld: Trinkgeld. Die teuersten Städte der Welt. **Թեմա 4. Arbeit und Beruf.** Über Burotätigkeiten berichten. Einfachegeschäftliche Telefonate führen. Termine vereinbaren und absagen. Mit Arbeitskollegen kommunizieren. Eine höfliche Bitte formulieren. Eine dienstliche Anweisung verstehen. Offizielle Gruß und Anredeformeln verwenden. Büroausstattung, Burotätigkeiten. Zeitangaben. Temporale Präpositionen. Konjunktiv II – Höfliche Bitte. Verben mit Präpositionen. Indirekte Fragen. Nebensätze mit *dass* Was im Arbeitsleben wichtig ist • Der ideale Chef • Du oder Sie?

24/Բ14- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 4 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (40 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

1. **նպաստել** անձի հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը, միջմշակութային փոխըմբռմանը, այլ մշակույթների ու արժեքների ընկալմանն ու գնահատմանը, ժամանակակից աշխարհի մասին առավել ամբողջական գիտելիքներ ստանալուն, որը միտված է սովորողի հաղորդակցվելու և

համագործակցելու կարողությունների ընդլայնման, նոր լեզվական գիտելիքների ձեռքբերմանը, ազատ տեղաշարժման իրավունքից օգտվելու հնարավորությունների իրականացմանը, ուսումնասիրվող լեզվի մշակույթի, պատմության, աշխարհագրության, սովորույթների, ավանդույթների իմացությանը, սովորողների մոտ սեփական երկրի և այլ ազգերի մշակույթների հանդեպ հարգանքի ձևավորմանը, ինքնակրթությամբ զբաղվելու կարողության ձևավորմանը:

2. **Հաղորդել** ուսանողներին լեզվի դասավանդման դիդակտիկ հիմունքները, ձևավորել ուսումնական գործընթացը պլանավորելու և կազմակերպելու նախնական կարողություններ, ինչպես նաև զարգացնել ուսումնական նյութը սովորողներին մատչելի և հետաքրքիր ձևով ներկայացնելու հմտություններ:
3. **զարգացնել** թեմաների շուրջ հաղորդակցական հինգ կարողունակությունները (ունկնդրում, ընթերցանություն, մենախոսություն, գրավոր խոսք, փոխներգործություն):

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A2 -A2+ մակարդակին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվական նյութը (հնչյունաբանություն, բառապաշար, քերականություն), խոսքային նյութը (խոսքային նմուշներ և կաղապարներ, կայուն բառակապակցություններ, դարձվածքային միավորներ)
2. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման հնչերանգային առանձնահատկությունները
3. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ
4. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարները և վարքի նորմերը
5. թեմատիկան՝ ըստ շփման, հաղորդակցական հիմնական ոլորտների, /երկրագիտական, մշակութաբանական տեղեկատվություն/:

Կկարողանա՝

1. կառուցել բանավոր կապակցված խոսք իրան ծանոթ կամ հետաքրքրող թեմայով,
2. բնութագրել այս կամ այն երևույթը, իրադարձությունը, մարդուն, հակիրճ ելույթ ունենալ նախապես պատրաստած որևէ թեմայով,
3. ունկնդրել և հասկանալ, վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները,
4. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից,

5. վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում,
6. համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում,
7. ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում՝ առօրյա կյանքում:

Կտիրապեսի

1. փոխհատուցման կարողությունների, որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից,
2. ձևափոխել իր մտքերը կամ փոխարինել ավելի պարզ բառերով ու նախադասություններով,
3. համեմատի և համադրի տարբեր աղբյուրներից քաղված փաստերն ու տեղեկությունները,
4. վերլուծի խնդիրների հիմնական պատճառները և դրանց հավանական հետևանքները,
5. կառուցի մտքերը տրամաբանական կուռ կառուցվածքով,
6. բացատրի տարբեր իրավիճակների շուրջ, այդ թվում նաև սեփական որոշումների հիմքերը,
7. տիրապեսի գործաբանական և ուսումնաճանաչողական կարողությունների:
8. կարողանալ ուսումնական նյութը ներկայացնել դիդակտիկորեն ճիշտ և սովորողի տարիքին համապատասխան ձևով՝ օգտագործելով տարբեր ուսուցման միջոցներ (տեսողական, լսողական և այլն),
9. տիրապեսի դասի արդյունավետ պլանավորման, կառավարման և ժամանակի ճիշտ բաշխման հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Urlaub und Reisen. Informationen in Reiseprospekten verstehen. Ein Gespräch im Reisebüro führen. Über Reisegewohnheiten und Urlaub berichten. Über das Wetter sprechen. Verkehrsdurchsagen verstehen. Sich entschuldigen. Vorschläge machen Reisen, Länder, Einwohner verschiedener Länder. Wetter, Verkehrsmittel, Stadtbesuch. Lokale Präpositionen: Richtungsangaben. Deklination der Adjektive. Konzessivangaben (*obwohl*)
 Mystische Orte in Deutschland: Der Brocken. Die Externsteine. Das Teufelsmoor. **Թեմա 2. Tiere und Menschen.** Über Tiere und Haustiere berichten. Empfehlungen geben. Personen beschreiben. Über zwischenmenschliche Beziehungen sprechen. Ein Partygespräch führen. Über Freude und Ärger sprechen. Jemanden loben oder kritisieren. Tiere, Menschen: Aussehen und Charakter. Familienmitglieder, Lob und Kritik. Komparation der Adjektive. Empfehlungen (*sollten*). Relativsätze. Redepartikel. Präpositionen mit Akkusativ. Insekten: Wer sticht am gemeinsten? Gedicht: Die Mücken. **Թեմա 3. Wohnen und Essen.** Eine Traumwohnung beschreiben. Über die eigene Wohnsituation berichten. Über Wohnformen diskutieren. Einen Handwerker bestellen. Über Essgewohnheiten Berichten. Rezepte lesen, Essen im Restaurant bestellen.

Wohnung. Wohnungsumgebung, Möbel, Garten, Kräuter und Gemüse, Essen, Restaurantbesuch Verben mit Lokalangaben. Temporalsätze (*als, wenn*). Infinitiv mit zu. Konsekutivangaben (*deshalb, trotzdem*). Wechselpräpositionen Farben: Wie mächtig sind sie? **Թեմա 4. Politik und Technik.** Über Zeitungen und Zeitschriften berichten. Nachrichten verstehen. Über Umweltprobleme sprechen. Die eigene Meinung ausdrücken, zustimmen, widersprechen. Gebrauchsanweisungen verstehen. Über Geräte und Technikprobleme berichten. Zeitungen/Zeitschriften, Nachrichten: Politik, Wirtschaft, Kultur, Sport, Katastrophen. Umwelt. Meinungsäußerungen. Erfindungen und Geräte. Passiv. Finalangaben (*um ... zu*). Präpositionen mit dem Dativ. Wer macht in Deutschland Politik? Wo macht man in Deutschland Politik?

**24/Բ15- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 5 (4 կրեդիտ)
Շաբաթական 4 ժամ (60 ժամ գործնական)**

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել այնպիսի լեզվական գիտելիքներ, որ նա կարողանա երկխոսությունների և մենախոսությունների նյութի հիման վրա համեմատել տարբեր կարգի խնդիրներ, արտահայտել սեփական վերաբերմունքը կոնկրետ խնդրի վերաբերյալ, անցկացնել բանավեճ տրված թեմայի շուրջ:
2. Սովորեցնել գրագետ թարգմանել ցանկացած բնույթի տեքստ, պատմել տեքստի բովանդակությունը և հայտնել սեփական կարծիք՝ տեքստի բովանդակության վերաբերյալ: Ուսանողը պետք է կարողանա բացահայտել նաև տեքստերի բնագրային կապերը:

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻՀՀ-ի A2+/B1 մակարդակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվի հիմնական գործառույթները, դրանց համակարգային դրսևորումները և փոխկապակցման շարահյուսական առանձնահատկությունները:
2. քերականություն
3. հնչյունագրության կանոնները
4. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման առանձնահատկությունները
5. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ
6. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարների և վարքի նորմերը

Կկարողանա՝

1. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից, վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում: Համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում:
2. ունկնդրել և հասկանալ, խոսել, վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները
3. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից
4. վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում
5. Համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում

Կտիրապետի՝

1. փոխհատուցման կարողությունների , որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից,
2. ընթերցանության ողջ գործիքակազմին (տեղեկատվության ձեռքբերում և դասդասում, գիտելիքի պաշարում և ընդլայնում, մեկնաբանություն և քննադատական վերլուծություն և այլն), գրական գերմաներենի հաղորդակցական և լեզվամշակութային նորմերին,
3. գործաբանական և ուսումնաճանաչողական կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Familie und persönliche Beziehungen. **Թեմա 2.** Natur und Umwelt. **Թեմա 3.** Deutsche im Ausland und Ausländer in Deutschland. **Թեմա 4.** Nachrichten, Politik und Geschichte. **Թեմա 5.** Alte Menschen.

24/Բ16- Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն – 6 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 10 ժամ (40 ժամ գործնական)

Ց-րդ կիսամյակ, քնություն

Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողների մոտ զարգացնել այնպիսի լեզվական գիտելիքներ, որ նա կարողանա երկխոսությունների և մենախոսությունների նյութի հիման վրա համեմատել տարբեր կարգի խնդիրներ, արտահայտել սեփական վերաբերմունքը կոնկրետ խնդրի վերաբերյալ, անցկացնել բանավեճ տրված թեմայի շուրջ:

2. սովորեցնել գրագետ թարգմանել ցանկացած բնույթի տեքստ, պատմել տեքստի բովանդակությունը և հայտնել սեփական կարծիք՝ տեքստի բովանդակության վերաբերյալ: Ուսանողը պետք է կարողանա բացահայտել նաև տեքստերի բնագրային կապերը:

Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻՀՀ-ի A2+/B1 մակարդակներին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. լեզվի հիմնական գործառույթները, դրանց համակարգային դրսևորումները և փոխկապակցման շարահյուսական առանձնահատկությունները:
2. քերականություն
3. հնչյունագրության կանոնները
4. մենախոսության և երկխոսության տեքստերի կազմակերպման առանձնահատկությունները
5. ուսումնասիրվող լեզվի ժողովրդի մշակույթին բնորոշ հաղորդակցման ոչ լեզվական միջոցներ
6. հաղորդակցման, բարեկիրթ խոսքի կաղապարների և վարքի նորմերը

Կկարողանա՝

1. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից, վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում: Համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում:
2. ունկնդրել և հասկանալ, խոսել, վարել մենախոսություն և երկխոսություն, ընթերցել, հասկանալ և առանձնացնել կոնկրետ, կանխագուշակելի կամ պահանջվող տեղեկությունները
3. վերլուծել տարբեր բնույթի տեքստեր՝ իմաստային և կառուցվածքային դիտակետերից
4. վերլուծել խոսույթի իմաստաբովանդակային և արտահայտչական բաղադրիչների կազմավորումը, հարաբերակցությունը և դրանց դերը հաղորդակցական խնդիրները լուծելու գործում
5. Համեմատել լեզվական ու մշակութային երևույթները հայերենում և գերմաներենում

Կտիրապետի՝

1. փոխհատուցման կարողությունների , որոնք օտարալեզու տեղեկատվություն ստանալու և հաղորդելու ժամանակ լեզվական գիտելիքների և միջոցների սղության պայմաններում թույլ են տալիս ելք գտնել դրությունից,
2. ընթերցանության ողջ գործիքակազմին (տեղեկատվության ձեռքբերում և դասդասում, գիտելիքի պաշարում և ընդլայնում, մեկնաբանություն և

քննադատական վերլուծություն և այլն), գրական գերմաներենի հաղորդակցական և լեզվամշակութային նորմերին,

3. գործաբանական և ուսումնաճանաչողական կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 6. Bücher lesen. **Թեմա 7.** Aussehen und Persönlichkeit. **Թեմա 8.** Schule, Ausbildung, Beruf. **Թեմա 9.** Unterhaltung und Fernsehen. **Թեմա 10.** Industrie, Arbeit, Wirtschaft. **Թեմա 11.** Reise und Hotels. **Թեմա 12.** Orientierung in der Stadt.

22/Բ2- Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ անտիկ դարաշրջան (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քնություն

Դասընթացի նպատակն է

Ուսումնասիրել անտիկ գրականությունը, հին հունական գրականության պատմությունը, առանձնահատկությունները, մշակույթը, դիցաբանությունը, էպոսը, քնարերգությունը, դրաման, հռոմեական գրականությունը, մշակույթը, դիցաբանությունը, էպոսը և քնարերգությունը, կատարել հետազոտություններ, ուսումնասիրություններ, տալ գնահատականներ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անտիկ մշակույթի և գրականության տեղը գրականության պատմության մեջ
2. Հին հունական գրականության պատմության հիմնական էտապներն ու ժանրերը
3. Հունական էպոսի առանձնահատկությունները
4. Հոմերոսի և Հեսիոդոսի ստեղծագործությունները: Քնարերգության հիմնական տեսակները
5. Հին հունական դրամայի ծագումը և դիցաբանական հիմքերը,
6. Հռոմեական գրականության հիմնական ժանրերն ու դեմքերին

Կկարողանա՝

1. Հասկանալ և վերլուծել անտիկ գրականության հիմնական արժեքներն ու ստեղծագործությունները
2. Անտիկ դարաշրջանի պատմության առանձնահատկություններն ու իրադարձությունները
3. Կատարել անտիկ գրականությանը վերաբերող ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ,
4. Միմյանց համեմատել անտիկ գրականության ժանրերն ու ճանաչելու գրական ստեղծագործությունների գաղափարական իմաստը

Կտիրապետի՝

1. Անտիկ գրականության հիմնական արժեքների և ստեղծագործությունների վերլուծության հիման վրա հիմնավոր եզրակացություններ անելու կարողությանը:

2. Անտիկ գրականության հիմնական գործերի վերաբերյալ նոր մեկնաբանություններ (տակ ընկալման նոր առաջարկներ) ներկայացնելու և դրանք հիմնավորելու կարողությանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Անտիկ գրականության առարկան, ուումնասիրության աղբյուրներն ու մեթոդները: Նախահոմերոսյան Հունաստանը: **Թեմա 2.** «Իլիական», նրա պատմական և առասպելական հիմքը: **Թեմա 3.** «Ոդիսական»-ի հեղինակության հարցը: **Թեմա 4.** Հերոսական էպոսի քայքայումը: Խրատական էպոսի առաջացումը: **Թեմա 5.** Հեսիոդոսի պոեմները: **Թեմա 6.** Արքիլոքոս, նրա խոհական, ռազմական և սիրային երգերը: **Թեմա 7.** Սապֆոյի պոեզիան: **Թեմա 8.** Անակրեոն: Ալքայոս: Սոլոնը բանաստեղծ և օրենսդիր: **Թեմա 9.** Համահունական գաղափարախոսությունը Պինդարոսի ներբողներում: **Թեմա 10.** Թատրոնը և դրամայի ծագումը: Էսքիլես: **Թեմա 11.** Սոֆոկլես: **Թեմա 12.** Եվիպիդես: **Թեմա 13.** Հելլենիստական գրականության և արվեստի հիմնական առանձնահատկությունները: Կապը տեղական մշակույթի հետ: Նոր ժանրեր: Վեպ: Հռոմեական գրականության առաջին շրջանը: Պլավտոսի և Տերենտիուսի կատակերգությունները: **Թեմա 14.** «Էնեականը»-ի առնչություններում հունական էպոսի հետ: Հռոմեական քնարերգության համայնապատկերը Կատուլլոսից մինչև Օվիդիոս: **Թեմա 15.** Անտիկ աշխարհի կործանման արտաքին ու ներքին պատճառները: Քրիստոնեական գրականության սկզբնավորումը:

22/Բ3- Արտասահմանյան գրականության պատմություն ` վերածննդի դարաշրջան (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգաբք

Դասընթացի նպատակն է

ուսանողներին ծանոթացնել Վերածննդի դարաշրջանի եվրոպական գրականության ձևավորմանը, հիմնական ուղղություններին և ներկայացուցչական հեղինակներին՝ զարգացնելով նրանց կարողությունները վերլուծելու այդ շրջանի գրական ստեղծագործությունները, բացահայտելու դրանց գեղարվեստական արժեքներն ու գաղափարական նշանակությունը, ինչպես նաև գնահատելու Վերածննդի գրականության ազդեցությունը համաշխարհային գրական-մշակութային զարգացումների վրա:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ըմբռնի վաղ, հասուն և ուշ միջնադարի գրականությունն ու մշակույթը Եվրոպայում, նրանում առկա գրական ուղղությունները,
2. տարբերակել Վաղ վերածննդի գրականության հիմնական դեմքերին Իտալիայում և Գերմանիայում.

3. Ֆրանսիական վերածննդի պատմությունն ու գրականությունը, մասնավորապես Ռաբլեի «Գարգանտյուա և Պանտագրյուել» վեպը, իսպանական վերածննդի գրականությունն ու պատմությունը, մասնավորապես Սերվանտեսի և Լուպե դե Վեգայի հիմնական ստեղծագործությունները, անգլիական գրականությունն ու պատմությունը, մասնավորապես Քր. Մաուլոյի, Շեքսպիրի ստեղծագործությունները.

Կկարողանա՝

1. պատկերացում կազմել գրականության զարգացման միջնադարյան և Վաղ վերածննդի գրականության հիմնական միտումների մասին,
2. ներկայացնել Վերածննդի գրականությունն ու գրողներին,
3. հասկանալ Ֆրանսիայում, Իսպանիայում և Անգլիայում Վերածնության գործընթացների տրամաբանությունն ու համապատկերը, գրականության ու կյանքի սերտ կապը,
4. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ:

Կտիրապետի՝

1. տիրապետի Վերածննդի գրականության հիմնական երկերն ու գրողներին բնութագրելու կարողությունների
2. գրի ուսումնասիրություն գրական նշված իրողությունների և երկերի վերաբերյալ,
3. Ռաբլեի, Սերվանտեսի, Լուպե դե Վեգայի, Շեքսպիրի շատ ստեղծագործություններ մեկնաբանելու կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Վերածննդի գրականության հիմնական առանձնահատկությունները: **Թեմա 2.** Վաղ վերածնունդը Իտալիայում: Դանթե: «Աստվածային կատակերգություն» պոեմը: **Թեմա 3.** Պետրարկա: «Երգերի գիրք» ժողովածուն: **Թեմա 4.** Բոկասչո: «Դեկամերոնի» հումանիստական ուղղվածությունը: **Թեմա 5.** Վերածնունդը Նիդեռլանդներում: Էրազմ Ռոտերդամցու «Գոլք հիմարության» երկը: **Թեմա 6.** Գերմանական ռեֆորմացիան. գերմանական ժողովրդական վեպը: **Թեմա 7.** Նախավերածնունդը Ֆրանսիայում: Վիյոն: **Թեմա 8.** Վերածնունդը Ֆրանսիայում: **Թեմա 9.** Ֆրանսիական վերածննդի պոեզիան: **Թեմա 10.** Ֆրանսիական վերածննդի արձակը: **Թեմա 11.** Ֆրանսուա Ռաբլե: **Թեմա 12.** Վերածնունդը Իսպանիայում: **Թեմա 13.** Պիկարոյական վեպը: **Թեմա 14.** Սերվանտես: **Թեմա 15.** Լուպե դե Վեգա: **Թեմա 16.** Անգլիայում: **Թեմա 17.** Ռեֆորմացիան և ռոմանտիզմը: **Թեմա 18.** Քրիստոֆեր Մաուլո: **Թեմա 18.** Վ. Շեքսպիր:

22/Բ4-Արտասահմանյան գրականության պատմություն ` 17-19-րդ դարեր (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քնություն

Դասընթացի նպատակն է

ուսանողներին ծանոթացնել 17-19-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության նշանավոր դեմքերին և նրանց ստեղծագործություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. 17-19-րդ դարերի արտասահմանյան գրականության հիմնական դեմքերին ու ստեղծագործությունները.
2. 17-րդ դարի եվրոպական գրականության հիմնական ուղղություններն ու մեթոդները, մասնավորապես կլասիցիզմը և բարոկկոն, նրանց գեղագիտությունն ու գրականությունը
3. 18-րդ դարի գրական հիմնական ուղղությունները՝ լուսավորական ռեալիզմը, սենտիմենտալիզմը և նատուրալիզմը, նրանց ներկայացուցիչներին ու երկերը, ինչպես նաև 19-րդ դարի 1-ին տասնամյակների գրական հիմնական ուղղությունը՝ ռոմանտիզմը
4. ռեալիստական, ռոմանտիկական, նատուրալիստական, սիմվոլիստական ազդեցությունները և գեղագիտությունը.

Կկարողանա՝

1. կարողանա համադրել գրական ուղղություններն ու գրական երկերը
2. պատկերացում կազմել գրականության զարգացման 17-19-րդ դդ. միտումների մասին.
3. ներկայացնել 17-19-րդ դդ. գրականությունն ու գրողներին
4. հասկանալ 19-րդ դարի պատմության ու մշակույթի շատ իրողություններ, դրանց կապը միմյանց հետ, անգլիական, ֆրանսիական, գերմանական, ամերիկյան գրականությունների առանձնահատկությունները.
5. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ:

Կտիրապետի՝

1. 17-19-րդ դդ. գրականությանն ու գրողների ստեղծագործությունները բնութագրելու կարողությունների:
2. կգրի ուսումնասիրություն գրական նշված իրողությունների և երկերի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կլասիցիզմի առաջացումը Ֆրանսիայում: Կլասիցիզմի տեսությունը /Ն. Բուալո/: Կոռնեյլ: Մոլիեր: **Թեմա 2.** Անգլիական վեպի ձևավորումը և զարգացումը 18-րդ դարում: Դ. Դեֆո: Սենտիմենտալիզմի առաջացումը Անգլիայում: Լ. Ստերն: **Թեմա 3.** Ֆրանսիական լուսավորչական գրականություն: Ռուսո: Դ. Դիդրո: Վոլտեր: **Թեմա 4.** Լուսավորությունը Գերմանիայում: «Գրոհ և փոթորիկ» շարժումը: Հերդեր: Լեսսինգ: Վ. Գյոթե: Շիլլեր: **Թեմա 5.** Ռոմանտիզմի սոցիալ-պատմական փիլիսոփայական նախադրյալները: Ռոմանտիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: **Թեմա 6.** Գերմանական ռոմանտիկական արձակը: Հոֆման: **Թեմա 7.** Անգլիական ռոմանտիզմի գրականությունը: Բայրոն: Ռոմանտիզմը ֆրանսիայում: Հյուգո: Ռոմանտիզմը ԱՄՆ-ում: Էդգար Պո: **Թեմա 8.** Դասական ռեալիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: **Թեմա 9.** Դասական ռեալիզմի գրականությունը Ֆրանսիայում: Բալզակի գրական ժառանգությունը: Բալզակի «Մարդկային կատակերգության»

կառուցվածքը և նրա գեղագիտական-փիլիսոփայական կոնցեպցիան: Մարդը և հասարակությունը: «Շագրենի կաշինե վեպը: Ռոմանտիկական իդեալի փլուզումը Գ. Ֆլորբերի վեպերում /«Տիկին Բովարի», «Զգացմունքների դաստիարակություն»/: Ֆլորբերի պոետիկան: **Թեմա 10.** Դասական ռեալիզմի գրականությունը Անգլիայում: Դիկկենսի վիպասանությունը: Մանկության թեմայի արծարծումը Դիկկենսի վեպերում. «Օլիվեր Թվիստ»: **Թեմա 11.** Նատուրալիզմի առաջացումը ֆրանսիայում: **Թեմա 12.** Սիմվոլիզմի գեղագիտությունը և գրականությունը: Օսկար Ուայլդի գեղագիտությունը: «Դորիան Գրեյի դիմանկարը» վեպը: **Թեմա 13.** Դարակեսի ԱՄՆ-ի գրականությունը: Հ. Մելվիլի ստեղծագործությունը: «Մորի Դիկ» վեպը: **Թեմա 14.** Ռեալիզմի սկզբնավորումը ամերիկյան գրականության մեջ:

22/Բ 5-Արտասահմանյան գրականության պատմություն ` 20-րդ դար (3 կրեդիտ)
Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քնություն

Դասընթացի նպատակն է.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել 20-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պատմության հիմնական իրողություններին ու ստեղծագործություններին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. իմանա 20-րդ դարի արտասահմանյան գրականության հիմնական դեմքերին ու ստեղծագործությունները
2. հասկանա 20-րդ դ. գրական դաշտում տեղի ունեցող իրադարձություններն ու շարժումները
3. ըմբռնի այն փոփոխությունները, որոնք կատարվում են 20-րդ դ. սահմանագծին գրականության կյանքում

Կարողանա՝

1. կարողանա համադրել գրական ուղղություններն ու գրական երկերը,
2. պատկերացում կազմել գրականության զարգացման 20-րդ դ. միտումների մասին,
3. ներկայացնել 20-րդ դ. գրականությունն ու գրողներին,
4. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանքներ:

Կտիրապետի՝

20-րդ դ. գրականությանն ու գրողների ստեղծագործությունները բնութագրելու կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. 20-րդ դարի արտասահմանյան գրականության պարբերացումը և զարգացման հիմնական միտումները: **Թեմա 2.** Անգլիայի գրականությունը: Ջեյմս Ջոյսի նորարարությունը: «Դուբլինցիներ» պատմվածաշարը: «Արվեստագետի դիմանկարը երիտասարդ հասակում»: «Ուլիսը» որպես 20-րդ դարի վեպի նոր կոնցեպցիա: Պարոդիայի հասկացությունը «Ուլիս»-ում: **Թեմա 3.** Թոմաս Էլիոթի

ստեղծագործությունը: Թ. Էլիոթը և 20-րդ դարի մոդեռն պոեզիան: Էլիոթի պոեմները /«Մեռյալ երկիր», «Չորս կվարտետ», «Մոխրե չորեքշաբթի»/: Էլիոթի քննադատական հայացքները: Եվրոպական մշակույթի անկման գաղափարները Էլիոթի պոեզիայում: **Թեմա 4.** Զ. Օգբոռնի «Ետ նայիր զայրացած» պիեսը: Ու. Գոլդինգի փիլիսոփայական արձակը: «Ճանճերի տերը» վեպը: **Թեմա 5.** Գերմանախոս գրականությունը: Բ. Բրեխտի «Կուրաժ մայրիկը և նրա զավակները» պիեսը: **Թեմա 6.** Ֆ. Կաֆկան և էքսպրեսիոնիզմի գրականությունը: Մարդու իրավիճակի պատկերումը Կաֆկայի վեպերում /'Դատավարություն», «Դղյակ», «Կերպարանափոխություն», «Դատավճիռ»/: **Թեմա 7.** Թոմաս Մանի ստեղծագործական ուղին: Թոմաս Մանի փիլիսոփայական, գեղագիտական հայացքները /«Դոկտոր Ֆաուստոս»/: Հայնրիխ Մանի գեղարվեստական կոնցեպցիան: **Թեմա 8.** Հերման Հեսսեն և գերմանական գրականության զարգացումը 20-րդ դարի առաջին կեսին /«Տափաստանի գայլը», «Ուլունքախաղ»/: **Թեմա 9.** Ֆրանսիական գրականությունը: Ֆրանսիական սյուրռեալիզմի պոեզիան: Ֆ. Մորիակի Իժերի կծիկը վեպը: **Թեմա 10.** Ֆրանսիական էքզիստենցիալիստական գրականությունը, Ալ. Բամյուի Ընդվզող մարդը», Օտարականը», «Ժանտախտը»: Բամյուի դրամատուրգիան: **Թեմա 11.** Ժան Պոլ Սարտրի փիլիսոփայական կոնցեպցիան: Սարտրը վիպագիր /«Ազատության ուղիներ»/: Սարտրը դրամատուրգ: **Թեմա 12.** 20-րդ դարի ամերիկյան գրականության հիմնական ուղղությունները: Զ.Լոնդոն «Մարտին Իդեն»: **Թեմա 13.** Ս. Ֆիցջերալդի «Մեծն Գեթսբի» և «Գիշերն անույշ է» վեպերը: «Ամերիկյան երազի» փլուզումը: Ուժեղ մարդու կերպարը է. Հեմինգուեյի ստեղծագործություններում /'աղմուկ և ցասում»/: **Թեմա 14.** Վ. Սարոյանը արձակագիր: «Մարդկային կատակերգություն» վեպը, պատմվածքները: Վ. Սարոյանը դրամատուրգ /«Իմ սիրտը լեռներում է», «Քո կյանքի ժամանակը»/: 20-րդ դարի ամերիկյան դրամատուրգիան:

24/Բ6- Բառագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

Ուսանողներին տրամադրել անհրաժեշտ գիտելիքներ և հմտություններ անգլերենի բառապաշարի իմաստային, ձևաբանական կառուցվածքի, կազմության, ձևաիմաստային փոխհարաբերությունների և դարձվածային կապակցելիության տեսանկյունից: Դիտարկել բառը ինչպես հարացույցային, այնպես էլ շարակարգային հարաբերություններում՝ ուշադրության կենտրոնում պահելով բառապաշարի համակարգը և բառակապակցության մակարդակը: Զարգացնել անգլերենի բառապաշարի բազմակողմանի վերլուծության հմտությունները, որոնք անհրաժեշտ են գրավոր ու բանավոր հաղորդակցության մեջ, գիտահետազոտական աշխատանքում և անգլերենի դասավանդման գործընթացում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անգլերեն լեզվի բառապաշարի դասակարգման սկզբունքները՝ ներառյալ բառի քերականական կառուցվածքը, հիմնական և լրացուցիչ իմաստները, բազմիմաստությունը, հոմանիշների և հակահիշների համակարգը:
2. Ձևային կառուցվածքը, խոսքային միավորների ստեղծման մեխանիզմները և անգլերենի հիմնական ոճական արտահայտությունները:
3. Փոխառությունների, բարբառային ձևերի, ժամանակակից նոր բառերի ձևավորման և լեզվի հարստացման աղբյուրների մասին:
4. Բառարանների տեսակները, դրանց կառուցվածքը, նպատակը և գործառույթները:

Կկարողանա՝

1. Վերլուծել անգլերենի բառային միավորների կառուցվածքը, նշանակությունը և գործածությունը կոնտեքստում:
2. Ճիշտ ընտրել և կիրառել բառերը բանավոր ու գրավոր խոսքում՝ հաշվի առնելով դրանց իմաստային, ոճական և քերականական առանձնահատկությունները:
3. Իրականացնել բառերի համեմատական վերլուծություն (հոմանիշներ, հակահիշներ, և այլն) և եզրահանգումներ անել:
4. դասակարգել դարձվածաբանական միավորները ըստ իրենց կառուցվածքի և իմաստի:
5. Կատարել թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն՝ ուշադրություն դարձնելով բառային նրբություններին և ձևակերպումների համապատասխանությանը:
6. Կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք:
7. Օգտագործել տարբեր տեսակի բառարաններ՝ ինքնուրույն ուսումնասիրման և բառապաշարի հարստացման համար:

Կտիրապետի՝

1. Անգլերենի բառապաշարի ուսումնասիրության հիմնական մեթոդներին ու մոտեցումներին:
2. Տեքստերի բառային կառուցվածքի վերլուծության, բառերի ճիշտ ընտրության և ոճին համապատասխան կիրառման հմտություններին:
3. Տեղեկատվական աղբյուրներից (այդ թվում՝ էլեկտրոնային բառարաններից, համացանցային աղբյուրներից) արդյունավետ օգտվելու հմտությանը:
1. Տեսական նյութի հիման վրա բառի, դարձվածքի և ժարգոնային արտահայտությունների վերլուծության հմտություններին՝ տարբերակելով դրանց առանձնահատկություններն ու տարբերությունները:
2. Ձեռք բերած բառապաշարը կիրառելու կարողությանը՝ մասնագիտական, ակադեմիական և առօրյա հաղորդակցական իրավիճակներում:

Բովանդակությունը .

Թեմա 1. Lexicology as the area of language study concerned with the nature, meaning and the use of words and word elements. **Թեմա 2.** Systemic character of the lexicon,

paradigmatic and syntagmatic relations, synchronic and diachronic methods of analysis. **Թեմա 3.** The concept of the word. Morphemic structure of words (morphemes, types of morphemes, allomorphs, methods of morphemic analysis). **Թեմա 4.** Word formation processes: derivation, conversion, compounding, shortening, blending etc. The word variability. The word meaning (lexical semantics): the problem of meaning, types of meaning (cognitive, stylistic, affective, connotational, grammatical, and lexical), change of meaning. **Թեմա 5.** Polysemy, homonymy, the origin of homonyms, the method of distinguishing meaning of polysemantic words and presentation of meanings in dictionaries. **Թեմա 6.** Semantic paradigmatic relations in the lexicon: synonymy, antonymy: Semantic fields. **Թեմա 7.** Lexicography. Main types of dictionaries and their classification.

24/Բ 27- Ոճագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ներկայացնել ոճագիտության առանձնահատկությունները և արդի հիմնախնդիրները, տեսական գիտելիքներ, ոճագիտության հիմնական հասկացություններ, ոճագիտական կարգեր, ծանոթացնել ուսանողներին տեքստերի ոճաբանական վերլուծության տեսական և գործնական հիմքերի և նրա առանձնահատկությունների հետ: Դասընթացը միտված է ձևավորելու ուսանողների կարողությունը՝ ճանաչելու և օգտագործելու լեզվի ոճական միջոցները, տարբերելու լեզվական ոճերի առանձնահատկությունները, վերլուծելու տեքստերը ոճաբանական տեսանկյունից:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Ոճագիտության հիմնական հասկացությունը, սկզբունքները և նպատակները:
2. Լեզվի ոճական համակարգը, ոճական հնարների, արտահայտչամիջոցների և գործառական ոճերի առանձնահատկությունները:
3. ոճական հնարների տարբեր տարատեսակները հնչյունական, բառային, շարահյուսական մակարդակներում
4. Բառերի, բառակապակցությունների և նախադասությունների ոճական իմաստները և դրանց դերը տեքստի կառուցման և ընկալման մեջ:
5. Տեքստերի ոճաբանական վերլուծության մեթոդները և տեքստի ոճը ձևավորող գործոնները:

Կկարողանա՝

1. կատարել անգլերեն տեքստի լեզվաոճական և լեզվաբանաստեղծական վերլուծություն և հիմնավորել լեզվական այս կամ այն միավորի ընտրությունը,
2. առաջադրել հետազոտական նպատակներ և ընտրել դրանց իրականացման օպտիմալ ձևեր ու միջոցներ,

3. տարբերակել անգլերեն լեզվի տարաբնույթ գործառական ոճեր և վերլուծել ոճաբանական տարբեր գործառական ոճերին պատկանող տեքստեր,
4. հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները և ստեղծագործաբար կիրառել և զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները:
5. ընտրել և կիրառել լեզվական նորմին համապատասխան լեզվական ձևերը՝ գրագետ գրավոր և բանավոր խոսք կազմելիս:

Կտիրապետի՝

1. Ոճագիտության գլխավոր դրույթներին, անգլերենի ոճաբանական նորմերին:
2. կտիրապետի տեքստերի ոճական վերլուծության հմտություններին
3. Ոճական արտահայտման հնարներին՝ տրամաբանական շեշտը և զգացմունքային գունավորումը ապահովելու համար:
4. ինքնուրույն հետազոտական, վերլուծության և ստեղծագործական կարողություններին:

Բովանդակությունը.

Lesson 1. General Notes on Style & Stylistics. **Lesson 2.** The Problem of the Norm. **Lesson 3.** The Notion of style. **Lesson 4.** The Importance of Meaning. **Lesson 5.** General Notes on Expressive Means, Stylistic Devices. **Lesson 6.** Phonetic Expressive Means & Stylistic Devices. **Lesson 7.** Lexical Expressive Means & Stylistic Devices. **Lesson 8.** Syntactical Expressive Means & Stylistic Devices. **Lesson 9.** General Characteristics of Functional Style. **Lesson 10.** Publicist Style, Newspaper Style. **Lesson 11.** Scientific Prose Style. **Lesson 12 .** Texts and Textual Categories. **Lesson 13.** Text Decoding Power. **Lesson 14.** General Notes on Pragmatics and Theory of Speech Communication. **Lesson 15** Levels of communication.

24/Բ 10 – Երկրագիտություն՝ հիմնական օտար լեզվի (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել Մեծ Բրիտանիայի և ԱՄՆ-ի աշխարհագրական, պատմական, տնտեսական, քաղաքական և մշակութային համակարգերին, ներկայիս զարգացումներին և համաշխարհային գործընթացներում դրանց ունեցած վճռորոշ դերակատարմանը, ինչպես նաև զարգացնել միջմշակութային հաղորդակցման համար անհրաժեշտ գիտելիքներ և ինքնուրույն տեղեկատվություն ստանալու հմտություններ:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. երկու հիմնական լեզվակիր երկրների նյութական և հոգևոր մշակույթի պետաիրավական կրոնաժխական բազմազանության վերաբերյալ գիտելիք
2. բրիտանական և ամերիկյան կյանքի ոլորտները
3. եվրոպական գլոբալիզացիայի գործընթացներում անգլերենի դերը և նշանակությունը, հատկապես լեզվական գործունեության տարբեր ոլորտներում
4. ժամանակակից մտակեցվածք, ազգային և ժողովրդական տոները մշակութաբանական վերլուծության համատեքստում

Կկարողանա՝

1. ոչ միայն ընդհանրացնել և համակարգել ձեռք բերած երկրագիտական գիտելիքները, այլև համադրել և մեկնաբանել դրանք անգլերեն լեզվի մշակույթի համատեքստում,
2. հաղորդակցվել օտարերկրացիների հետ, ձեռք բերել գիտելիքներ նրանց երկրներին վերաբերող տարբեր թեմաների մասին,
3. ներկայացնել վերը նշված երկրների վերաբերյալ երկրագիտական գիտելիքներ՝ առնչելով դրանք ժամանակակից աշխարհաքաղաքական զարգացումների հետ,
4. ձևավորել վերլուծական և համադրական մոտեցում Մեծ Բրիտանիայի, ԱՄՆ-ի որդեգրած պատմա-քաղաքական դիրքորոշումների և վարած արդի քաղաքականության վերաբերյալ,
5. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք:

Կտիրապետի՝

1. Բրիտանական և Ամերիկյան կյանքի, նրանց մշակույթի, ավանդույթների և սովորույթների մասին իրազեկության:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Great Britain, General Features. **Թեմա 2.** Prehistoric Britain, Roman and Germanic Invasions. **Թեմա 3.** Norman Britain, The Medieval Period. **Թեմա 4.** Tudors, Civil War, Restoration and Revolution. **Թեմա 5.** Century of Progress, British Empire. **Թեմա 6.** Britain in and after World Wars. **Թեմա 7.** Key figures and events of the 20th and 21st century. **Թեմա 8.** Political System of UK. **Թեմա 9.** The Royal Family of UK. **Թեմա 10.** Geography and Population of UK. **Թեմա 11.** Places of Interest in UK. **Թեմա 12.** The role of EU in Britain, The Legal System. **Թեմա 13.** The Court System in England, Wales and Scotland. **Թեմա 14.** General Features of USA. **Թեմա 15.** Colonial Period of USA, Early America. **Թեմա 16.** Revolution, Forming a National Government, Early Years, Westward Expansion, and Regional Differences. **Թեմա 17.** Conflict within the United States, Civil War and Post-War Reconstruction, Growth and Transformation, **Թեմա 18.** Discontent and Reform, World War I, 1920s Prosperity, and the Great Depression, **Թեմա 19.** The New Deal and World War II, The Cold War, Korean Conflict, and Vietnam, Cultural Change 1950–1980. **Թեմա 20.** Key figures and events of the 20th and 21st century.

24/Բ 39 – Ֆրանսերեն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

ներկայացնել ֆրանսերենը, Ֆրանսիան իր մշակույթով, սովորույթներով ու վարքագծով, սովորեցնել ուսանողին կարդալ-հասկանալ-վերարտադրել, խոսել, ինչպես նաև նախապատրաստել ուսանողներին լեզվական ավելի բարձր մակարդակի գիտելիքների յուրացմանը: Ուսանողները կկարողանան տարրական խոսել ` շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Դասընթացի ընթացքում կմշակվի այնպիսի միջոցներ և ձևեր, որ կբարելավեն ուսանողների ֆրանսերենի իմացության մակարդակը: Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A1 մակարդակին:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. տառերը, հնչյունները, հոդերը և քերականական անձնահատկություններ,
2. ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,
3. կյուրացնի բառապաշար ու քերականական միջոցներ:

Կկարողանա՝

1. կարդալ-հասկանալ-վերարտադրել, տարրական խոսել և վերծանել պարզ տեքստեր,
2. ընտրել ճիշտ քերականական կառույցներ՝ խուսափելով քերականական կառուցվածքով պայմանավորված տիպիկ սխալներից,
3. ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի ձևաբանական վերլուծություն:

Կտիրապետի՝

1. տարրական գիտելիքների, գրական և խոսակցական ֆրանսերենի արտասանական, բառօգտագործման, քերականական առանձնահատկություններին:
2. Բառապաշարի և քերականական միջոցների զուգակցմամբ կապակցել տեքստեր, հասկանալ տեքստերի բովանդակությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Les verbes Etre, Avoir. La prononciation. **Թեմա 2.** Vocabulaire. Bonjour, salut. **Թեմա 3.** Les verbes du premier groupe. **Թեմա 4.** Article defini et indefini. **Թեմա 5.** La forme d'interrogatif et negatif. Les articles interrogatifs. **Թեմա 6.** Dialogue-presentation. Comment allez-vous? **Թեմա 7.** Les verbes irreguliers. L'utilisation des verbes dans les textes courants. **Թեմա 8.** Les chiffres. La date, l'heure et les moments. **Թեմա 9.** L'utilisation des verbes dans les dialogues courants. Presentation.

24/Բ 40 – Ֆրանսերեն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

ներկայացնել ֆրանսերենը, Ֆրանսիան իր մշակույթով, սովորույթներով ու վարքագծով, սովորեցնել ուսանողին կարդալ-հասկանալ-վերարտադրել, խոսել, ինչպես նաև նախապատրաստել ուսանողներին լեզվական ավելի բարձր մակարդակի գիտելիքների յուրացմանը: Ուսանողները կկարողանան տարրական խոսել՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Դասընթացի ընթացքում կմշակվի այնպիսի միջոցներ և ձևեր, որ կբարելավեն ուսանողների ֆրանսերենի իմացության մակարդակը: Սովորողներին ներկայացվող պահանջները (գիտելիք, կարողություն և հմտություն) համապատասխանում է ԼԻԵՇ-ի A 2 մակարդակին

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Ֆրանսերենի քերականական անձնահատկությունները,
2. Ֆրանսերենի հնչյունները, ընդհանուր պատկերացում կունենա ֆրանսերենի ուղղախոսական նորմերի մասին,
3. կյուրացնի բառապաշար ու քերականական միջոցներ:

Կկարողանա՝

1. կարդալ-հասկանալ-վերարտադրել, տարրական խոսել և վերծանել պարզ տեքստեր,
2. ընտրել ճիշտ քերականական կառույցներ՝ խուսափելով քերականական կառուցվածքով պայմանավորված տիպիկ սխալներից,
3. ինքնուրույն կերպով կատարել տեքստի ձևաբանական վերլուծություն:

Կտիրապետի՝

1. տարրական գիտելիքների, գրական և խոսակցական ֆրանսերենի արտասանական, բառօգտագործման, քերականական առանձնահատկություններին:
2. Բառապաշարի և քերականական միջոցների զուգակցմամբ կապակցել տեքստեր, հասկանալ տեքստերի բովանդակությունը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. L'utilisation du verbe du I groupe et les adjectifs. **Թեմա 2.** L'utilisation du verbe du I groupe et les adjectifs possessifs. **Թեմա 3.** Le nom et l'article. **Թեմա 4.** Les verbes du II, III groupes. **Թեմա 5.** La situation dans l'espace, les villes, les pays, les continents, les regions. **Թեմա 6.** Les pronoms complements, directs, indirects, les pronoms toniques. **Թեմա 7.** Le passé compose. **Թեմա 8.** Le future proche et le future simple. **Թեմա 9.** Presentation.

24/Բ 28 – Տեսական և գործնական քերականություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել ձևաբանության ուսումնասիրության առարկան և խնդիրները, ուսումնասիրել բայ խոսքի մասը՝ անդրադառնալով բայի քերականական առանձնահատկություններին: Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մոդալ բայերը՝ անդրադառնալով դրանց առանձնահատկություններին: Դասակարգել խոսքի մասերը, առանձին ուսումնասիրել գոյական, ածական խոսքի մասերը, հոդը՝ անդրադառնալով նրանց քերականական առանձնահատկություններին, ինչպես նաև ձևավորել գործնական հմտություններ ստացած գիտելիքները կիրառելու բանավոր և գրավոր խոսքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. բայ խոսքի մասի քերականական կարգերը,

2. անգլերենի խոսքի մասերի դասակարգման սկզբունքները,
3. գոյականների, ածականների, հոդերի կազմության, կիրառման առանձնահատկություններին,
4. մոդալ բայերի գործածության առանձնահատկությունները,

Կկարողանա

1. ներկայացնել բայի կազմության, գործածության յուրահատկությունները
2. ներկայացնել, տարբերակել քերականական կարգերի հատկանիշները.
3. տարբերակել գոյականների, ածականների, հոդերի կազմության, կիրառման առանձնահատկությունները,
4. Տարբերակել մոդալ բայեր,
5. Կիրառել ստացած գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքում:

Կտիրապետի

1. բայի կազմության, գործնականում կիրառման առանձնահատկություններին, ուղղագրությանը:
2. գոյականների, ածականների, հոդերի կազմության, կիրառման առանձնահատկություններին, դրանց ուղղագրությանը:
3. մոդալ բայերի կիրառման հմտություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Grammatical structure of the English Language, **Թեմա 2.** General Classification of the Parts of Speech. **Թեմա 3.** The Verb. The Simple Present and the Present Continuous. **Թեմա 4.** The Simple Past and the Past Continuous. **Թեմա 5.** The Present Perfect and the Past Perfect Continuous. **Թեմա 6.** The Future Time. **Թեմա 7. Modal Verbs.** Can, could. May, might. Must /Have to, Had to/, Have to and to be to. Shall, Should. Will, would. Need and dare. **Թեմա 8.** Syntax. Fundamentals of Syntax. The Boundary between Morphology and Syntax. **Թեմա 9. The Noun:** The number of Nouns. The case of Nouns. Pluralia Tantum and Singularia Tantum. Collective Nouns and Nouns of Multitude. **Թեմա 10.** The Article. The Indefinite Article and its use. The Definite Article and its use. The use of Articles in some set expressions. Zero Article. **Թեմա 11.** The Adjective. Comparision. Iregular comparision. Relative comparision. Qualitative Adjectives. Substantivization.

24/Բ 29 – Տեսական և գործնական քերականություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին տրամադրել տեսական գիտելիքներ և ձևավորել գործնական հմտություններ նախադասության շարահյուսական վերլուծության համար, ինչպես նաև հմտություններ շարահյուսական գիտելիքները կիրառելու բանավոր և գրավոր խոսքում:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Դասակարգել և վերլուծել երկրորդական նախադասությունների կառուցվածքը անգլերեն լեզվում:
2. Նկարագրել և ներկայացնել միջանկյալ նախադասությունների կազմությունը անգլերեն լեզվում, համեմատելով հայերենի նույնատիպ կառուցների հետ:
3. Վերլուծել և մեկնաբանել անգլերենի նախադասության կառուցվածքը,
4. Արժևորել կետադրությունը՝ որպես «ազդանշան» հեղինակի կողմից ուղղված ընթերցողին:

Կկարողանա՝

1. տարբերակել երկրորդական նախադասությունները բանավոր և գրավոր խոսքում:
2. կազմել միջանկյալ նախադասություններ /շաղկապով, անշաղկապ, ստորակետով/
3. ճիշտ շարադասությամբ կազմել նախադասություններ, համեմատել մայրենի լեզվի հետ, կանգ առնել հատուկ դեպքերի վրա՝ նախադասությունները ճիշտ կազմելու համար:
4. կիրառել գիտելիքները բանավոր և գրավոր խոսքում:
5. կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք:

Կտիրապետի՝

1. նախադասության շարահյուսական վերլուծությանը,
2. նախադասությունների շարահյուսորեն ճիշտ ձևակերպմանը, կետադրմանը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. The sentence ,Sentence word order ,The simple sentence, The compound sentence,The complex sentence,Noun clauses ,Relative pronouns and clauses, Adverbial clauses, Participle constructions, **Թեմա 2. Conditional sentences** (General information) , Type 1 conditionals,Type 2 conditionals,Type 3 conditionals, Other uses of *if* and similar conjunctions, *Will* and *would* after *if*, **Թեմա 3. Direct and indirect speech**,Direct speech,*Say*, *tell* and *ask* , Indirect statements reporting verb in the present,Indirect statements with tense changes , Indirect statements with mixed tense sequences,Indirect Yes/No questions , Indirect question-word questions, Indirect subject-questions , Uses of the to-infinitive in indirect speech, When we use indirect speech. **Թեմա 4.** Functional classification of Subordinate Clauses a) Subject clauses b) Predicate clauses c) Object clauses.

24/Բ5 – Բանավոր խոսքի զարգացում (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (40 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ,ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝ զարգացնել լեզվամտածողությունը, բանավոր խոսքը՝ ամրապնդելով քերականական, բառապաշարային և արտասանական գիտելիքները, զարգացնել լսողական հմտությունները, շտկել արտասանական խնդիրները, իրավիճակային և դերային վարժությունների միջոցով օգնել ուսանողին արագ կողմնորոշվել (getting knowledge from “slow memory” to “fast memory”), բառապաշարի հարստացում

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Տարբեր ոլորտներին վերաբերվող բառապաշար / Հաղորդակցություն, շրջակա միջավայր, սպորտ, բժշկություն, տրանսպորտ/
2. Քերականական նյութ/ժամանակաձևեր, մոդալ բայեր, կրավորական սեռ, մակբայների դերը նախադասության մեջ/
3. Ընթերցում և վերարտադրում
4. Ունկնդրում և վերարտադրում

Կկարողանա՝

1. Կարդալ, թարգմանել, վերլուծել տրված տեքստը կամ երկխոսությունը
2. Վերարտադրել ընթերցված տեքստը՝ օգտագործելով ակտիվ բառապաշարը
3. Լսել անձանոթ ձայնագրված տեքստ կամ երկխոսություն, վերարտադրել լսածը, պատասխանել հարցերին
4. արդյունավետ հաղորդակցվել որոշ թեմաների և գաղափարների շուրջ տվյալ մակարդակի գիտելիքների շրջանակում
5. կիրառել լեզուն՝ գործածելով ճիշտ քերականական կառույցներ և յուրացված բառապաշար
կիրառել բառերը իրենց ճիշտ արտասանությամբ.
6. լսել, հասկանալ որոշակի թեմաներին առնչվող հաղորդագրություններ և կարողանալ արձագանքել դրանց
7. արագ կողմնորոշվել և արձագանքել բանավոր հրահանգներին
8. դրսևորել քննական մտածողությունն ու ստեղծարար միտք,
9. դրսևորել միջգիտակարգային հետազոտական հմտություններ:

Կտիրապետի

1. Տրված նյութը վերարտադրելու, ճիշտ հնչերանգով կարդալու կարողությանը:
2. Քերականորեն ճիշտ ձևակերպած նախադասություններ կազմելու հմտությանը:
3. տեքստերը վերլուծելու և մեկնաբանելու հմտության:

Բովանդակությունը.

Unit 1 Communication Great communicators, Grammar: The continuous aspect, the perfect aspect, **Unit 2.** Environment Local Environment. Grammar: The Present perfect simple and Continuous, indirect questions, Vocabulary: Local Environment issues. **Unit 3.** Sport, Fair play, Grammar: quantifiers, definite and zero articles. Vocabulary: idioms, prefix self-, abstract nouns, Adjectives. **Unit 4.** Medicine, medical breakthroughs. Grammar: Future continuous, going to, will, Future Perfect, Present Continuous. **Unit 5.** Transport, getting from A to B. Grammar: Modal verbs /Future/, Modal verbs /past/, Vocabulary: Transport, Safety features.

24/Բ2 – Անգլիական գրականության պատմություն -1 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, ստուգաբք

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ներկայացնել Մեծ Բրիտանիայի գրականության տվյալ ժամանակահատվածի կարևորագույն ստեղծագործությունները՝ սկսած ակունքներից: Ուումնասիրվող լեզվի երկրի գրականությունը որպես առարկա միտված է ուսանողների կրթվածության ընդհանուր մակարդակի բարձրացմանը, որոշակի արժեքային համակարգի ձևավորմանը, վերլուծական հմտությունների զարգացմանը: Դասընթացը նաև նպատակ է հետապնդում ուսանողներին ամբողջական և հիմնավորված գիտելիք տրամադրել անգլիական գրականության կարևորագույն ստեղծագործությունների մասին անգլիական գրականության պատմության ամենավաղ փուլում՝ հարստացնելով ուսանողների մտահորիզոնը: Բացի այդ, գրական ստեղծագործությունները բնօրինակով ընթերցելը կնպաստի ուսանողների լեզվական հմտությունների կատարելագործմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Սահմանել բանահյուսություն հասկացությունը
2. Թվարկել Մեծ Բրիտանիայի տարածքում տարածված ավանդույթները՝ կապված ծնունդի, ամուսնության և մահվան հետ
3. Ներկայացնել ամենահայտնի անգլիական ասացվածքները, դարձվածային արտահայտություններն ու հանելուկները
4. Թվարկել այն պատմական իրադարձությունները, որոնք ընկած են անգլիական գրականության ակունքների ձևավորման հիմքում
5. Թվարկել այն պատմամշակութային իրադարձությունները, որոնք ընկած են "Բեոլուլֆ" էպիկական պոեմի ստեղծման հիմքում
6. Կարդալ "Բեոլուլֆ" էպիկական պոեմը, գնահատել վերջինիս դերն ու նշանակությունը անգլիական գրականության պատմության մեջ
7. Նկարագրել Ջոֆրի Չոսերի գրական գործունեության և ստեղծագործությունների դերը անգլիական գրականության պատմության մեջ, Ծանոթանալ նրա ամենահայտնի "Քենթերբերյան պատմվածքներ" ստեղծագործությանը
8. Նկարագրել 15-րդ դարի գրականության առանձնահատկություններն ու ուղղությունները:

Կկարողանա՝

1. Տարբերակել բանահյուսության տեսակները և ժանրերը
2. Համեմատություններ անցկացնել անգլիական և հայկական ավանդույթների միջև:
3. Ընկալել անգլիական ասացվածքների, դարձվածային արտահայտությունների ու հանելուկների դերը անգլիական բանահյուսության մեջ:
4. Առանձնացնել անգլիական գրականության ամենավաղ փուլի ձևավորման նախապայմանները

5. Մեկնաբանել այդ պատմամշակութային իրդարձությունների դերը և ազդեցությունը էպիկական պոեմի ստեղծման մեջ:
6. Մեկնաբանել պոեմի առանձնահատկություններն ու կերպարային դրսևորումները
7. Տարբերակել Ջեֆրի Չոսերի գրական ստեղծագործության հիմնական փուլերը, վերլուծել «Քենթերբերյան պատմվածքներ» ստեղծագործությանը:
8. Վերլուծել «Ռոբին Հուդ» բալլադը, դասակարգել բալլադներն ըստ տեսակների:

Կտիրապետի

1. հասկանալ գրականության՝ որպես մարդկային գոյության ձևի նշանակությունը
2. օգտագործել տեղեկատվական տարատեսակ աղբյուրներ / ինտերնետ ռեսուրսներ, էլ. գրադարաններ/ հետազոտական աշխատանքներում և ամենօրյա մասնագիտական գործունեության մեջ,
3. ստեղծագործաբար կիրառել և զարգացնել ձեռքբերված գիտելիքները և կարողությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. What is Folklore? **Թեմա 2.** Genres of Folklore, Oral, gestural, customary and material genres of Folklore **Թեմա 3.** Old English traditions, Birth, Courtship, marriage and death. **Թեմա 4.** English sayings, proverbs, riddles as part of folklore. **Թեմա 5.** The Development of the English Language on the British Isles. **Թեմա 6.** Beowulf. **Թեմա 7.** Pre-Renaissance England in the 14th century. Geoffrey Chaucer. **Թեմա 8.** Geoffrey Chaucer. **Թեմա 9.** Canterbury tales. **Թեմա 10.** The Literature of the 15th century. **Թեմա 11.** Robin Hood Ballads, The Classification of Ballads, Unique Features of the Medieval English and Scottish Ballads.

24/Բ3 – Անգլիական գրականության պատմություն -2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (30 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողներին ներկայացնել անգլիացիների ազգային ինքնության, ազգային հոգեբանության և մտածողության ինքնատիպությունը գրականության զարգացման տարբեր շրջափուլերում,
2. սահմանել այն սկզբունքները, ըստ որոնց կարելի է ստեղծել միջմշակութային կապեր գրականության և մշակութային տարբեր հարթակներում:
3. Ներկայացնել անգլիական գրականության պատմության զարգացումները և առանձնահատկությունները:
4. Բարելավել գրական վերլուծության հմտությունները, գրական ստեղծագործության մեկնաբանումը,
5. Սովորել կիրառել ձեռք բերված գիտելիքները մասնագիտական գործունեության խնդիրների լուծման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

միջին և 16-րդ դարի անգլիական գրականության հիմնական ուղղություններն ու մեթոդները, մասնավորապես կլասիցիզմը և բարոկկոն, նրանց գեղագիտությունն ու գրականությունը:

Կկարողանա՝

հասկանալ միջին և 16-րդ դարի անգլիական գրականության զարգացման կարևոր փուլերը, գաղափարները և միտումները,

կատարել ինքնուրույն հետազոտական աշխատանք:

Կտիրապետի՝

Էդմունդ Սպենսերի, Ջոն Դոնի, Քրիստոֆեր Մաուրյի, Վիլյամ Շեքսպիրի հիմնական ստեղծագործությունները մեկնաբանելու, վերլուծելու կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. The Middle English Period, Sir Gawain and the Green Knight, **Թեմա 2.** The Sixteenth Century, The Renaissance and the Reign of Elizabeth Edmund Spenser (1552-1599), 'Faerie Queene', Metaphysical Poets, John Donne (1573-1631), The Drama from about 1550-1642. The Influence of Classical Comedy and Tragedy. Christopher Marlowe (1564-1593) 'Tamburlaine the Great'. **Թեմա 3.** Theatrical Conditions and the Theater Buildings, Shakespeare (1564-1616), Shakespeare's works (King Lear, Romeo and Juliet, Othello, Macbeth, Sonnets).

24/Բ4 – Անգլիական գրականության պատմություն -3 (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 8 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողներին ներկայացնել անգլիացիների ազգային ինքնության, ազգային հոգեբանության և մտածողության ինքնատիպությունը գրականության զարգացման տարբեր շրջափուլերում,
2. սահմանել այն սկզբունքները, ըստ որոնց կարելի է ստեղծել միջմշակութային կապեր գրականության և մշակութային տարբեր հարթակներում:
3. Ներկայացնել անգլիական գրականության պատմության զարգացումները և առանձնահատկությունները:
4. Բարելավել գրական վերլուծության հմտությունները, գրական ստեղծագործության մեկնաբանումը,
5. Սովորել կիրառել ձեռք բերված գիտելիքները մասնագիտական գործունեության խնդիրների լուծման համար:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. 17-րդ դարի անգլիական գրականության հիմնական ուղղություններն ու մեթոդները, մասնավորապես կլասիցիզմը և բարոկկոն, նրանց գեղագիտությունն ու գրականությունը,
2. 18-րդ դարի գրական հիմնական ուղղությունները՝ լուսավորական ռեալիզմը, սենտիմենտալիզմը և նատուրալիզմը, նրանց ներկայացուցիչներին ու երկերը:

Կկարողանա՝

1. հասկանալ 17-18-րդ դարերի գրականության զարգացման կարևոր փուլերը, գաղափարները և միտումները. հասկանալ
2. 18-րդ, 19-րդ դարի պատմության ու մշակույթի շատ իրողություններ, դրանց կապը միմյանց հետ, անգլիական գրականության առանձնահատկությունները:

Կտիրապետի՝

Ֆրենսիս Բեկոնի, Դ. Դեֆոյի, Ջ. Սվիֆտի, Ռոբերտ Բըրնսի Ուիլյամ Ուորդսուորթի, Վալտեր Սքոթի, Ջորջ Բայրոնի, Չարլզ Դիքենսի, Ուիլյամ Թեքերեյի, Ջորջ Էլիոթի, Ռոբերտ Լուիս Ստիվենսոնի, Ռեդյարդ Բիպլինգի հիմնական ստեղծագործությունները մեկնաբանելու կարողությունների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. The Seventeenth Century, 1603-1660. Prose and Poetry, Francis Bacon, Viscount St. Albans, 1561-1626, The King James Bible, 1611, Minor Prose Writers Lyric Poetry, The Restoration, 1660-1700, Minor Writers, The Restoration Drama, John Dryden, 1631-1700, The Other Dramatists. **Թեմա 2.** The Eighteenth Century, Pseudo-Classicism and the Beginnings of Modern Romanticism, Daniel Defoe, Jonathan Swift . **Թեմա 3.** The Romantic Movement, Robert Burns. **Թեմա 4.** The Novel, Historical and 'Gothic' Romances, Novels of Purpose, Jane Austen. **Թեմա 5.** The Romantic Triumph, 1798 to about 1830, The Great Writers of 1798-1830, The Critical reviews. **Թեմա 6.** The Victorian Period. About 1830 to 1901, Charles Dickens, William Thackeray, George Eliot Robert Louis Stevenson (1850-1894), Rudyard Kipling, Samuel Taylor Coleridge, William Wordsworth, 1770-1850, Walter Scott, The Last Group of Romantic Poets, Lord Byron, 1788-1824, Percy Bysshe Shelley, 1792-1832.

3. 2 Ուսանողի կողմից ընտրովի դասընթացներ

24/Բ9 – Գրավոր խոսքի զարգացում (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է՝

Ներկայացնել անգլերեն գրավոր հաղորդակցության առանձնահատկությունները, ձևավորել գրավոր խոսքի զարգացման հիմնարար հմտությունները, տրամադրել ուսանողներին ելակետային գիտելիքներ անգլերենի ուղղագրական

կանոնների մասին՝ խթանելով անգլերենի լեզվական կառուցվածքի մասին նրանց գիտելիքների ամբողջականացումը, զարգացնել ստեղծագործական միտքը, խթանել գրավոր խոսքի հմտությունները:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Թվարկել համադասական և ստորադասական նախադասությունները իրար կապակցելու առավել ճշգրիտ ձևերը, համեմատությունները կիսատ չթողնելու, նախդիրներն ու պարագայական մակդիրները ճիշտ օգտագործելու, կառուցվածքային զուգահեռները պահպանելու կանոնները,
2. Ներկայացնել թեմայի հաջորդականությունը պահպանելու և մի նախադասությունից մյուսն անցումային արտահայտությունները ճիշտ օգտագործելու կանոնները,
3. Քննարկել գրագետ էսսեներ գրելու հիմնական խնդիրները. մտորում թեմայի շուրջ, ծրագրում, մտքերի դասակարգում, սևագրություն, վերանայում և սրբագրում, վերջնական խմբագրում:

Կկարողանա՝

1. Շարադրել անգլերեն գրավոր էսսեներ՝ հաշվի առնելով բրիտանական և ամերիկյան անգլերենի ուղղագրական և քերականական առանձնահատկությունները
2. Կիրառել գրավոր խոսքի հմտությունները, շարադրելու ստեղծագործական միտքը տարբեր թեմաներով՝ ընդլայնելով նաև աշխարհայացքը:
3. օգտագործել անգլերենի ուղղագրական կանոնները, գրելու ձայնաթելադրություններ և փոխադրություններ,
4. գործածել դասընթացի շրջանակներում անցած նույնահունչ բառերը,
5. օգտագործել էլեկտրոնային լեզվական ռեսուրսներ
1. Կիրառել պարբերության գլխավոր նախադասության միտքը համոզիչ ձևով պաշտպանելու կանոնները,
2. Տարբերակել տարբեր պարբերությունները և դրանց ճիշտ կանոնները,
3. Կառուցել և համադրել էսսեի 3 հիմնական բաղկացուցիչ մասերը՝ ներածություն, հիմնական մաս, եզրակացություն:

Կտիրապետի՝

1. Կիրառել ձեռք բերված տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները ամենօրյա իրավիճակներում և մասնագիտական գործընթացում:
2. Օգտագործել տեղեկատվական տարատեսակ աղբյուրներ / ինտերնետ ռեսուրսներ, էլ. Գրադարաններ և այլն / հետազոտական աշխատանքներում և ամենօրյա մասնագիտական գործունեության մեջ,
3. Ստեղծագործաբար կիրառել և զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները:

Բովանդակություն.

Թեմա 1. Sentence Structure. **Թեմա 2.** The Paragraph. **Թեմա 3.** Elements of Good Writing: SPA. **Թեմա 4.** The Writing Process. **Թեմա 5.** Topic Sentences. **Թեմա 6.** Analyzing Paragraphs for Support. **Թեմա 7.** Drafting Essays. **Թեմա 8.** Writing paragraphs: Paragraphing. **Թեմա 9.** Identifying Topic Sentences **Թեմա 10.** Modifiers. **Թեմա 11.** Verbs. **Թեմա 12.** Pronouns. **Թեմա 13.** Basic Patterns. **Թեմա 14.** Style.

24/Բ8 – Գործնական թարգմանություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (30 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է

ուսանողին հաջորդաբար ներկայացնել մասնագիտական բառապաշար, ձևավորել մասնագիտական գրականության հետ աշխատելու կարողություններ: Զարգացնել նրա՝ որպես թարգմանչի, ուշադրությունը, հիշողությունը, համպատրաստ տեքստի ընկալումը և թարգմանչական հմտությունների օգտագործումը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ինչպես ճիշտ ընկալել, վերլուծել և թարգմանել մասնագիտական տեքստը
2. թարգմանչական համարժեքներ կիրառել երկկողմանի թարգմանության ընթացքում,
3. ծրագրով նախատեսված բառապաշարը, բառակապակցությունները, քերականական նյութը, ժամանակակից անգլերեն լեզվի ոճական առանձնահատկությունները:

Կկարողանա՝

1. կատարել գրավոր թարգմանություններ, վերարտադրել նյութը, վերլուծել և եզրահանգումներ կատարել՝ օգտագործելով յուրացրած բառապաշարը
2. գործնականում կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն թարգմանություններ կատարելիս
3. կատարել բանավոր թարգմանություն՝ մասնագիտությանն առնչվող թեմաների շրջանակներում
4. գրավոր թարգմանել մասնագիտական բնույթի ցանկացած տեքստ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:

Դասընթացի ավարտին ուսանողը կտիրապետի

/Հմտություն/.

1. մասնագիտական տեքստեր թարգմանելու ունակությունների և հմտությունների
2. տարբեր բնագավառներին առնչվող ժամանակակից եզրերի

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Politics. **Թեմա 2.** Law. **Թեմա 3.** Medicine. **Թեմա 4.** Environment and Ecology. **Թեմա 5.** The Media and Technology. **Թեմա 6.** Types of Idiom. Idiom and Phrasal verbs .

23/Բ7-Ընտանեկան կյանքի և սոցիալական հոգեբանություն- (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացը նպատակ ունի ընդլայնել ուսանողների մասնագիտական հոգեբանական գիտելիքների շրջանակը, նպաստել ուսանողների մոտ մասնագիտական և

միջանձնային արդյունավետ փոխհարաբերությունների կառուցման համար անհրաժեշտ հոգեբանական հմտությունների ձևավորմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. Անձի և սոցիալական միջավայրի փոխհարաբերության առանձնահատկությունները,
2. Խմբային և անհատական գործընթացների, ընտանիքի՝ որպես սոցիալական խմբի սեռական դաստիարակության հոգեբանական առանձնահատկությունները,
3. Ծնող-երեխա փոխհարաբերությունների օրինաչափությունները:

Կկարողանա՝

1. Քննարկել և բացահայտել ընտանեկան փոխհարաբերությունները, միջանձնային հարաբերությունները, ընտանեկան կոնֆլիկտները, դրանց սոցիալական պատճառները:

Կտիրապետի՝

1. Ծնողավարման հմտություններին,
2. միջանձնային կոնֆլիկտների կանխարգելման և կարգավորման մեթոդներին:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Սոցիալական հոգեբանության առարկան, խնդիրները, սոցիալական հոգեբանության մեթոդաբանությունը և մեթոդներ: **Թեմա 2.** Հասարակական և միջանձնային հարաբերություններ, սոցիալական խմբերի հոգեբանական բնութագիրը (մեծ և փոքր խմբեր): **Թեմա 3.** Փոքր խմբերի հոգեբանություն, մեծ խմբեր (դասակարգերի և ազգի հոգեբանություն): **Թեմա 4.** Զանգվածների հոգեբանություն: **Թեմա 5.** Ընտանիքի զարգացման պատմությունը: Ընտանիք եվ ամուսնություն: Ընտանիքը մարդկային խմբի տեսակ: **Թեմա 6.** Ընտանիքի կառուցվածքը և տեսակները, ժամանակակից ընտանիքի ֆունկցիաները: Ամուսնական հարաբերություններ: **Թեմա 7.** Նախաամուսնական հարաբերություններ: Ամուսնաընտանեկան կյանքի փուլերը: Հուզական հարաբերություններ: **Թեմա 8.** Կնոջ և տղամարդու փոխհարաբերությունները: Ամուսնական հարաբերությունները և նրանց փոփոխությունները: Ծնող-երեխա փոխհարաբերություններ:

23/Բ6 - Կիրառական մանկավարժություն (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 10 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Դասընթացի նպատակն է նպաստել մանկավարժական գործընթացում ապագա դասվարների՝ մանկավարժական իրավիճակները բազմակողմանի վերլուծելու, մանկավարժական խնդիրներ նախագծելու և լուծելու, կրտսեր դպրոցականի տարիքային առանձնահատկություններին համապատասխան նրա անձի զարգացման

գործընթացը պլանավորելու, հետազոտական աշխատանքները կազմակերպելու գործնական հմտությունների զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. «Կիրառական մանկավարժություն» դասընթացի առարկան, նպատակը, խնդիրները, առարկայի տեղը և դերը մանկավարժական գիտությունների համակարգում, կապը այլ գիտությունների հետ, մանկավարժության կիրառական ոլորտները,
2. մանկավարժական հաղորդակցման առանձնահատկություններն ու արդյունավետության պայմանները,
3. ժամանակակից մանկավարժական տեխնոլոգիաների կիրառման առանձնահատկությունները, նպատակահարմարության որոշման սկզբունքները,
4. մանկավարժական գործընթացի կազմակերպման ոճերը, ուսումնառողներին ճանաչելու հոգեբանական միջոցներն ու հնարները:

Կկարողանա՝

1. պլանավորել և իրականացնել գործնական հմտությունների զարգացմանն ուղղված մանկավարժական գործունեություն,
2. ապահովել տեսության և պրակտիկայի կապը գործնականում,
3. լուծել պրոբլեմային իրավիճակներում առաջացող մանկավարժական խնդիրները,
4. արդյունավետ հաղորդակցվել մանկավարժական գործընթացում,
5. ընտրել դասավանդվող թեմային համապատասխան մանկավարժական տեխնոլոգիաներ,
6. ձևավորել և զարգացնել աշակերտների գործնական կարողություններն ու հմտությունները,
7. իրականացնել ուսումնառողների խմբի մանկավարժական դիագնոստիկա, կանխատեսում, նախագծում, մոդելավորում, կազմել պլաններ թեմատիկ, օրվա դասի, ուսումնադաստիարակչական, աշխատանքային պլաններ և այլն:

Կտիրապետի՝

1. մանկավարժական գործընթացի կազմակերպման հաղորդակցական, մանկավարժական, հոգեբանական հնարների ու միջոցների,
2. մանկավարժական իրավիճակների վերլուծության, խնդիրների առաջադրման, ըստ նպատակահարմարության լուծման ուղիների ընտրության և կիրառման, արդյունքների գնահատման, ռեֆլեքսիվության կարողությունների:

Բովանդակություն

Թեմա 1. Ընդհանուր հասկացություն կիրառական մանկավարժության մասին: **Թեմա**

2. Մանկավարժի գործնական գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների նկարագիրը: **Թեմա 3.** Մանկավարժական գործունեության մեթոդաբանությունը:

Թեմա 4. Մանկավարժական իրավիճակ և խնդիր: **Թեմա 5.** Մանկավարժական խնդիրների լուծման մեջ մանկավարժի հաղորդակցական ոճի առանձնահատկություններն ու նշանակությունը: **Թեմա 6.** Կոնֆլիկտները մանկավարժական իրավիճակներում: **Թեմա 7.** Նախագծային մեթոդը, որպես գործնական հմտությունների զարգացման և կիրառման արդյունավետ գործիք: **Թեմա 8.** Իսաղային տեխնոլոգիաները գործնական հմտությունների զարգացման գործընթացում: **Թեմա 9.** Թրենինգները, թրենինգ-սեմինարները՝ որպես ոլորտային հմտությունների զարգացման արդյունավետ միջոցներ: **Թեմա 10.** Մանկավարժի վալեոլոգիա:

4. Կրթական այլ մոդուլներ

Ուսումնական պրակտիկա - 1 (5 կրեդիտ)

Տևողությունը՝ 5 շաբաթ

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ընդհանուր նպատակն է ձևավորել մասնագիտական հմտություններ՝ ուղղված սովորողների հաղորդակցական կարողությունների զարգացմանը ընտրված կրթական միջավայրում:

1. Հաղորդակցական մեթոդաբանության դիտարկում

- Դպրոց. ուսումնասիրել, թե ինչպես է ուսուցիչը զարգացնում խոսքային գործունեության 4 տեսակները (լսել, խոսել, կարդալ, գրել)՝ պետական չափորոշիչներին համապատասխան:
- Լեզվի կենտրոն. ուսումնասիրել ոչ ֆորմալ ուսուցման մոդելները, որտեղ շեշտը դրվում է խոսքի սահունության և իրական իրավիճակներում հաղորդակցվելու վրա:

2. Սովորողակենտրոն և անվտանգ միջավայրի բացահայտում

Նպատակը՝

- վերլուծել երկու միջավայրերում (կամ ընտրված միջավայրում) «անվտանգ տարածքի» ստեղծման գործիքները, որտեղ սովորողը ազատ է սխալվելուց և ակտիվ է երկխոսության մեջ,
- արձանագրել այն հնարքները, որոնք բարձրացնում են սովորողի ինքնավստահությունը թե՛ մեծ դասարաններում, թե՛ փոքր խմբերում:

3. Մոտիվացիոն ռազմավարություններ

- Ինչպե՞ս է ուսուցիչը մոտիվացնում աշակերտին դասագրքային նյութի և ակադեմիական պահանջների շրջանակում:
- Ինչպե՞ս է մասնագետը կիրառում խաղային մեթոդները և թվային ռեսուրսները՝ առանց պարտադիր գնահատման համակարգի հետաքրքրություն ստեղծելու համար:

4. Լեզվական մթնոլորտի ձևավորում՝ հասկանալ, թե ինչպես է դասավանդողը նվազեցնում մայրենի լեզվի օգտագործումը և խթանում անգլերենով բնական հաղորդակցությունը:

Կրթական արդյունքները

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ընտրված կրթական միջավայրի (դպրոց և/կամ կենտրոն) կազմակերպչական և մեթոդական առանձնահատկությունները,
2. օտար լեզվի դասի կառուցվածքային փուլերը և դրանց տրամաբանական կապը հաղորդակցական մեթոդում:
3. տարիքային հոգեբանության ազդեցությունը լեզվի յուրացման գործընթացի վրա:

Կկարողանա՝

1. վերլուծել դասավանդողի կիրառած այն հնարքները, որոնք ակտիվացնում են սովորողների լսողական և խոսակցական հմտությունները:
2. Գնահատել թվային և տեխնիկական միջոցների կիրառման արդյունավետությունը դասի տարբեր փուլերում:
3. Դիտարկել ներառականության և հուզական անվտանգության ապահովման մոտեցումները ընտրված միջավայրում:
4. Համեմատել (երկու միջավայրերի ընտրության դեպքում) ֆորմալ և ոչ ֆորմալ կրթության ուժեղ կողմերը:
5. Ինքնավերլուծել սեփական մասնագիտական պատկերացումները և բացահայտել հետագա զարգացման կարիքները:
6. Ներկայացնել պրակտիկայի արդյունքները համակարգված թղթապանակի (Portfolio) տեսքով:

Մանկավարժական պրակտիկա (6 կրեդիտ)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Պրակտիկայի նպատակը

1. ձևավորել մասնագիտական կարողություններ, հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են դպրոցում հաջողությամբ աշխատելու համար,
2. ընդլայնել ապագա ուսուցչի ընդհանուր մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները, դրանք դարձնելով կիրառական հմտություններ,
3. նպաստել ուսուցչի, մասնագիտական գործունեությունը պատշաճ մակարդակով իրականացնելու որակների ձևավորմանը,
4. զարգացնել ուսանողների՝ ակտիվ մանկավարժական գործունեություն պլանավորելու, իրականացնելու, արդյունքներն ամփոփելու և գնահատելու կարողություններ,
5. ուսանողներին մասնակից դարձնել մանկավարժական համակողմանի գործունեությանը:

Կրթական արդյունքները

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ուսումնական հաստատությունների և կրթության բնագավառի աշխատողների մանկավարժական գործունեությունը, բովանդակությունը և կառուցվածքը,
2. ուսումնական, դաստիարակչական, մեթոդական, մանկավարժական հետազոտական գործունեություն իրականացնելու ձևերը:

Կկարողանա՝

1. ընդգրկվել ուսումնական հաստատությունների և կրթության բնագավառի աշխատողների մանկավարժական գործունեության ոլորտում,
2. նորագույն մոթոդներով դասեր վարել,
3. կիրառել գնահատման տեսակները և գործիքները,
4. աշխատել մանկավարժական գործունեության առաջնային կարողունակությունները զարգացնելու ուղղությամբ,
5. իրականացնել ուսումնական, դաստիարակչական, մեթոդական, մանկավարժական հետազոտական գործունեություն:

Կտիրապետի

1. կտիրապետի ուսումնական հաստատություններում և կրթության բնագավառում մանկավարժական գործունեություն իրականացնելու տարբեր ուղիներին,
2. կունենա ուսումնական, դաստիարակչական, մեթոդական, մանկավարժական հետազոտական գործունեություն իրականացնելու հմտություններ:

Մանկավարժական պրակտիկա (6 կրեդիտ)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Պրակտիկայի նպատակը

- ուսանողներին նախապատրաստել կրթական հաստատություններում կրթադաստիարակչական գործունեություն ծավալելուն,
- հարստացնել ապագա ուսուցիչների մասնագիտական կարողությունները՝ ընդգրկելով նրանց մանկավարժական ակտիվ գործընթացի մեջ,
- նպաստել մանկավարժ մասնագետի իմացական և բարոյականային որակների ձևավորմանը,
- ընդլայնել ապագա ուսուցչի ընդհանուր մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները, դրանք դարձնելով կիրառական հմտություններ,
- պարզաբանել դաստիարակչական գործունեության յուրահատկությունները, համակազմի առանձնահատկությունները /աշակերտ, ուսուցիչ, դասուղեկ, ուսումնական գծով տնօրենի տեղակալ, տնօրեն/,
- նպաստել ընտանիք-դպրոց փոխադարձ կապի զարգացմանը /կազմակերպել հանդիպումներ ծնողների հետ, հանդես գալ զեկուցումներով/,
- ապագա ուսուցչի տեսական գիտելիքների փոխանցումը գործնական կարողությունների կիրառման դաշտ,
- նպաստել աշակերտների սովորելու հետաքրքրությունների զարգացմանը,
- կարողանալ կազմել աշակերտների բնութագիր,
- ուսումնասիրել և գնահատել մանկավարժական գործընթացը, կատարել ինքնագնահատում, փոխադարձ գնահատում

- ուսումնասիրել աշակերտական կոլեկտիվում ձևավորվող միջանձնային հարաբերությունները,
- մասնակցել առարկայական մեթոդական միավորումների նիստերին և ծնողական ժողովներին,
- ապագա ուսուցչին ուղղորդել կատարելու մանկավարժական դիտարկումներ, հետազոտություններ և ուսումնասիրել ուսուցիչների մանկավարժական փորձը,
- ծանոթանալ դպրոցում աշակերտների հետ տարվող արտադասարանային /ֆակուլտատիվ պարապմունքներ, խմբակներ/ և արտադպրոցական /օլիմպիադա և այլն/ աշխատանքներին,
- ուսումնասիրել փաստաթղթերը /թեմատիկ և դասի պլան, առարկայական չափորոշիչ և ծրագիր, աշակերտների անհատական ուսուցման պլաններ, բնութագրեր և այլն/

Կրթական արդյունքները

Պրակտիկայի ավարտին ուսանողը

Կիմանա՝

1. ուսուցչի կողմից օգտագործվող աշակերտի անձի ուսումնասիրման մեթոդները,
2. ուսուցչի կողմից իրականացվող ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բազմազան ձևերը, մեթոդները, հնարները, եղանակները աշակերտների բազմակողմանի զարգացման ուղղությամբ,
3. ուսումնական պլանը, առարկայական ծրագիրը, դասագիրքը վերլուծելու մեթոդներն ու եղանակները,
4. ուսուցչի կողմից ուսուցման կրթական, դաստիարակող, զարգացնող գործառնությունների իրականացման եղանակները,
5. ուսուցչի կողմից աշակերտների ուսումնաճանաչողական գործունեության տարբեր փուլերում ուսուցման մեթոդների և հնարների կիրառման պայմանները և ձևերը,
6. էքսկուրսիաների տեսակները, դրանց կազմակերպման և անցկացման մեթոդիկան,
7. աշակերտների ճանաչողական հետաքրքրությունները և ուսումնառության դրդապատճառները,
8. տնային ուսումնական աշխատանքների տեսակները և դրանց կատարման ինքնուրույնության աստիճանի որոշելը,
9. ուսուցչի կողմից դաստիարակչական աշխատանքի պլանավորումը,
10. դաստիարակչական աշխատանքի բովանդակությունը և կառուցվածքը,
11. դաստիարակության գործընթացի իրականացման մեթոդները, միջոցները և ձևերը,
12. աշակերտական կոլեկտիվի զարգացման մակարդակները և դրա ձևավորման ուղղությամբ ուսուցչի գործունեության առանձնահատկություններն ու մեթոդները,
13. ծնողների հետ տարվող աշխատանքների բովանդակությունը և ձևերը:

Կտիրապետի՝

1. Մանկավարժական պրակտիկայի անցման ժամանակահատվածում սեփական գործունեությունը պլանավորելու հմտությունների,

2. ուսուցչի ուսումնադաստիարակչական գործունեությունը դիտելու և վերլուծելու կարողությունների,
3. աշակերտների գործունեությունը դիտելու և վերլուծելու, դիտումների արձանագրություններ կազմելու հմտությունների,
4. աշակերտի անձի ուսումնասիրման հետազոտական մեթոդների կիրառության,
5. դասի ընթացքը արձանագրելու, դրանք ըստ առանձին բաղադրամասերի վերլուծելու կարողությունների,
6. աշակերտների հետ ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման մեթոդների, միջոցների և ձևերի կիրառման,
7. աշակերտական կոլեկտիվի զարգացման մակարդակի որոշման և կոլեկտիվի ձևավորման հարցում ուսուցչի գործառույթների իրականացման հմտությունների,
8. աշակերտների մտավոր, բարոյական, գեղագիտական, ֆիզիկական և աշխատանքային դաստիարակության ուղղությամբ տարվող միջոցառումների կազմակերպման և անցկացման ձևերը ներկայացնելու կարողությունների,
9. աշակերտական կոլեկտիվների հետ ստեղծագործական աշխատանքների կազմակերպման և անցկացման հմտությունների:

Բակալավրի կրթական ծրագրի բովանդակությունը՝ ըստ կոմպետենցիոն կազմի

Դասընթացներ/կրթական մոդուլներ	կրեդիտ	Կոմպետենցիաներ																				
		Մասնագիտական							Գործնական							Ընդհանրական						
		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Ա7	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5		
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ	3+3																+					
Ռուսաց լեզու	3+3	+			+				+													
Հայոց պատմության հիմնահարցեր	3+3																+					
Հետազոտության մեթոդաբանություն	3							+								+			+		+	
Կրոնագիտության հիմունքներ	3																+					
Տրամաբանության հիմունքներ	3																+					
Փիլիսոփայության հիմունքներ	3																+					
Իրավագիտության հիմունքներ	3																+					
Ֆիզիկական դաստիարակություն	0																				+	
Քաղաքագիտության հիմունքներ	3																		+			
Մշակութաբանության հիմունքներ																			+			
Տնտեսագիտության հիմունքներ																			+			
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3																			+		
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3																				+	
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3																				+	

		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Ա7	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Սոցիոլոգիա							+									+				
Ընդհանուր մանկավարժություն	3+3						+							+	+					+
Մանկավարժություն/Հոգեբանություն՝ կուրսային աշխատանք	1						+	+						+	+					
Ներստական կրթության հիմունքներ	3						+							+						+
Ընդհանուր հոգեբանություն	3+3						+							+						+
Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա	6+6	+		+			+			+	+			+	+					+
Օտար լեզվի դասավանդման մեթոդիկա՝ կուրսային աշխատանք	1	+	+	+			+		+		+							+		+
Գրականագիտության ներածություն	3					+						+	+							+
Անգլերեն լեզվի պատմություն	3		+		+					+		+	+							+
Հնչյունաբանություն	3	+	+						+	+					+			+		+
Հիմնական օտար լեզու՝ անգլերեն	7+8+6+7 +6+7+9+ 7	+	+		+				+	+		+				+		+		+
Երկրորդ մասնագիտական օտար լեզու՝ գերմաներեն	4+4+4+3 +4+3	+	+		+				+	+		+				+		+		+
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ անտիկ դարաշրջան	3				+	+						+	+							+
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ վերածննդի դարաշրջան	3				+	+						+	+							+
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ 17-19-րդ դարեր	3				+	+						+	+							+
Արտասահմանյան գրականության պատմություն՝ 20-րդ դար	3				+	+						+	+							+
Բառագիտություն	3	+	+						+	+										+
Բառագիտություն՝ կուրսային աշխատանք	1		+							+					+			+		

		Ա1	Ա2	Ա3	Ա4	Ա5	Ա6	Ա7	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Բ6	Բ7	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5
Ոճագիտություն	3	+	+		+				+	+		+	+							+
Երկրագիտություն՝ հիմնական օտար լեզվի	3	+			+			+	+			+			+		+			
Ֆրանսերեն	3+3	+			+				+									+		
Տեսական և գործնական քերականություն	3+3	+	+					+	+	+					+			+		+
Բանավոր խոսքի զարգացում	4	+	+		+			+	+	+	+				+			+		+
Անգլիական գրականության պատմություն	3+4+3	+				+			+			+	+							+
Գրավոր խոսքի զարգացում	3	+	+					+	+		+				+					+
Գործնական թարգմանություն		+	+		+				+	+			+							+
Կիրառական մանկավարժություն	2						+							+	+	+				
Ընտանեկան կյանքի և սոցիալական հոգեբանություն								+												
Ուսումնական պրակտիկա	5	+		+				+	+						+			+		
Մանկավարժական պրակտիկա	6+6	+		+			+	+	+	+				+	+			+		+
Ամփոփիչ ատեստավորում՝ Ավարտական աշխատանքի պաշտպանություն	8	+		+			+	+	+					+	+			+		+